รายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี
(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ของ
คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี
(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ของ
คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา
ที่ สว (กมธ ๒) ๐๐๑๐ (ร๒๘) **วันที่** ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงาน (๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ซึ่งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจุบันคณะกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายธานี อ่อนละเอียด	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๗. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	รองเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๘. นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๒. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	กรรมาธิการ
๑๔. นางวรารัตน์ อติแพทย์	กรรมาธิการ

๑๕. นายสมเดช นิลพันธุ์ กรรมาธิการ
๑๖. พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา กรรมาธิการ
๑๗. นายสัญชัย จุลมนต์ กรรมาธิการ
๑๘. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข กรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน (๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ
(ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ)
ประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายอุสาห์ ชูสินธ์)
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
ศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ
และเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๒
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการ
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒ – ๓ สุภิญญา พิมพ์
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒ สินีนาฏ/ปัญญา/สุภิญญา ทาน

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะกรรมาธิการ.....(ก) – (จ)

รายนามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการ.....(ฉ) – (ช)

บทสรุปผู้บริหาร.....(๑) – (๒)

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต.....๑

ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต.....๕
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

๒. ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริต.....๔๑
และประพฤติมิชอบ

๓. ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล.....๗๙

๔. ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์.....๑๒๑

๕. ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ....๑๙๑

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

วุฒิสภา

พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ
ประธานคณะกรรมาธิการ

พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายธานี อ่อนละเอียด
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

หม่อมหลวงสกุล มาลากุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่

นายวีวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์
รองเลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

พลเอก วิชิต ยาทิพย์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

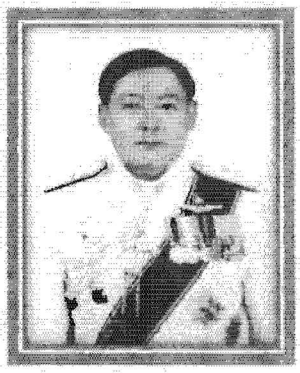

พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
กรรมาธิการ

นางวรารัตน์ อติแพทย์
กรรมาธิการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
กรรมาธิการ

พลตำรวจโท สมบัติ มีลินทจินดา
กรรมาธิการ

นายสัญชัย จุลมนต์
กรรมาธิการ

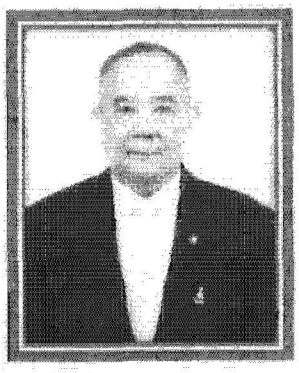

พลเอก อาชานัย ศรีสุข
กรรมาธิการ

ฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

นายอุสาห์ ชูสินธ์
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายปัญญา โสสีภา
นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวนัยนา ชาติชิงเชาว์
นิติกรชำนาญการ

นายจักรกริช พิสันเที๊ยะ
นิติกรชำนาญการ

นายนัฏฐกลป์ ปฏิพัชวรากรณ์
วิทยากรชำนาญการ

นางสาวสินีนาฏ ศรีภักดี
วิทยากรปฏิบัติการ

นางฤทัยรัตน์ แก้วปาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวจันทรัสม์ พวงระหงศ์
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวกนกพร คุ้มกลัด
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาวสุภิญญา มณีรัตน์
นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

นางสาวพรศิริ เมืองแก้ว
พนักงานสนับสนุนการประชุม

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้หลายประการ เจตนารมณ์ที่สำคัญตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ได้กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภาจึงเป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญโดยเฉพาะระบบของคณะกรรมาธิการ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ซึ่งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง[๑]

การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการในการปฏิบัติงานตามภารกิจได้แต่งตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมาธิการ ประกอบด้วย ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ และที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ พร้อมทั้งได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นจำนวน ๔ คณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ คณะอนุกรรมาธิการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินการศึกษาตรวจสอบการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น

(๒) ดำเนินการศึกษาแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ทั้งแผน) ในด้านการปราบปราม

๒) คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

---

[๑] ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓)

(๑) ดำเนินการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน และระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) ดำเนินการพิจารณาศึกษาแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ทั้งแผน) ในด้านการป้องกัน/เฝ้าระวัง ด้านการป้องปราม และด้านการบริหารจัดการ

๓) คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

คณะอนุกรรมาธิการ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการพิจารณาตรวจสอบและช่วยรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการที่ส่งมายังคณะกรรมาธิการ และเสนอต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมาธิการก่อนการสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์

๔) คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
คณะอนุกรรมาธิการ มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

(๑) ดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ และรายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอตามกฎหมาย

(๓) ดำเนินการพิจารณาศึกษาเพื่อรวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อวุฒิสภาตามกฎหมาย

คณะกรรมาธิการได้ดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการเชิญหน่วยงานหรือบุคคลเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ รวมถึงการเดินทางศึกษาดูงานและการจัดสัมมนา คณะกรรมาธิการจะได้ทำการพิจารณาศึกษาเชิงลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่สะท้อนถึงสภาพปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข เสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาเห็นชอบและจะได้ส่งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ซึ่งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายธานี อ่อนละเอียด	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๗. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	รองเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๘ นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑ พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๒. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	กรรมาธิการ

๑๔. นางวรารัตน์ อติแพทย์ กรรมาธิการ
๑๕. นายสมเดช นิลพันธุ์ กรรมาธิการ
๑๖. พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา กรรมาธิการ
๑๗. นายสัญชัย จุลมนต์ กรรมาธิการ
๑๘. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข กรรมาธิการ

อนึ่ง นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ และนายวันชัย สอนศิริ โฆษกคณะกรรมาธิการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. พลตำรวจตรี ชยุต มารยาทตร์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๒. นายณภัทร สรอัฑฒ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๓. นายธีรวัฒน์ พุฒิบูรณวัฒน์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๔. นายพิริยะ โตสกุลวงศ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๖. นางอินทรานี สุมาวงศ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๗. นายคณิพงษ์ แขวัฒนะ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๘. นางสาวดารินทร์ โพธิ์ตั้งธรรม ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๙. นางสาวนริศรา แก้วระยะ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายนพพล ชูกลิ่น ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายวิชัย ปิยวรรณวงศ์ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายสุทธินันท์ บุญมี ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายสมชาย ดำรงสุนทรชัย ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๔. พันตำรวจเอก ชัยวัฒน์ อุ้ยคำ นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายนรากร เบ็ญจศิริวรรณ นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๖. นายสราวุธ มีคุณสมบัติ นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๗. พลตรี กิตติพงษ์ ธีรรัตนพันธุ์ เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๘. นางสาวจิตติภาส์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๙. พลตำรวจเอก เฉลิมชนม์ แหลมทอง เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๐. นายทวีศักดิ์ เดชเดโช เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

๒๑. พลตำรวจตรี ภัสรวินทร์ พงค์ภิภัทรภาคิร เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๒. พันตำรวจเอก ทรงวุฒิ เจริญวิชยเดช เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๓. พลโท วินิจ วัชรสกุณี เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๔. นายศุภโชค ศรีสุขจร เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๕. พลตรี สมเกียรติ มาลากรณ์ เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๖. พันเอก สมชัย เจรียงประเสริฐ เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๗. นางสาวอัครภิทย์ตา มีชัยวงศ์ เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายวันชัย สอนศิริ
๒. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
๓. นายกุลพัชร์ อิทธิธรรมวินิจ
๔. นางสาวกรศศิร์ บัวแย้ม
๕. นายจรินทร์ สุนทรถาวรวงศ์
๖. นายฉัตรชัย ปิยะสมบัติกุล
๗. นายชวลิตร เลิศศิริขจร
๘. นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ
๙. นางสาวณัฐวรรณ สาสิงห์
๑๐. นางณัฏฐญา พัฒนะวาณิชนันท์
๑๑. นายธนะชัย วงศ์ทองศรี
๑๒. พันตำรวจเอกหญิง ดารารัตน์ หงษ์ทอง
๑๓. นายธีระวัฒน์ พุฒิบูรณวัฒน์
๑๔. นายธงชัย วงศ์ขจรกิตติ
๑๕. นายธงรบ อ่านอำไพ
๑๖. นาวาเอก บารมี คัมภิรานนท์
๑๗. นายบุญชัย จันทร์สมิตมาศ
๑๘. นายปณฐ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
๑๙. นายประชา ชัยสุวรรณ
๒๐. พันเอก ประมวล เรืองพงษ์
๒๑. นายพิบูลย์เขตร นิธิอนันตภร
๒๒. นายไพรัช ตุงคเศรวงศ์
๒๓. นายไพรัช วรปาณิ
๒๔. นายภาดล ปาละนันทน์
๒๕. พลตำรวจโท มาโนช ไกรวงศ์

๒๖. นางรัศมี ภัททิยกุล
๒๗. นายวราวุธ ตีระนันทน์
๒๘. นายวิชัย ศิริประเสริฐโชค
๒๙. นายวีระ อัมพรกลิ่นแก้ว
๓๐. พลเรือโท วุฒิ จันทร์ยิ้ม
๓๑. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ จรัสชัยศรี
๓๒. นายสถิตย์ สีบุญเรือง
๓๓. นายสวโรจน์ โภควัฒน์ชินราส
๓๔. นายสฤษฎ์เกียรติ แจ่มสมบูรณ์
๓๕. นางสาวสินีนุช โกกนุทาภรณ์
๓๖. นายสงคราม สกุลพราหมณ์
๓๗. พลโท สุวิทย์ จิรชนานนท์
๓๘. นางสาวอุรสา บรรณกิจโศภน
๓๙. พลเอก องอาจ พงษ์ศักดิ์
๔๐. นายเอกชัย วงศ์วรกุล

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

๑. การประชุมของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มีการประชุมสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการประชุมจำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒
(๒) การประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
(๓) การประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒
(๔) การประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
(๕) การประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
(๖) การประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
(๗) การประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
(๘) การประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
(๙) การประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
(๑๐) การประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
(๑๑) การประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
(๑๒) การประชุม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒
(๑๓) การประชุม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

หม่อมหลวงสุกุล มาลากุล

พลอากาศเอก ดาวร มณีพฤกษ์

๑.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการประชุมจำนวน ๒๘ ครั้ง ดังนี้

(๑) การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓
(๒) การประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓
(๓) การประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓
(๔) การประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓
(๕) การประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
(๖) การประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
(๗) การประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
(๘) การประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓
(๙) การประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
(๑๐) การประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓
(๑๑) การประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓
(๑๒) การประชุม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
(๑๓) การประชุม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
(๑๔) การประชุม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
(๑๕) การประชุม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
(๑๖) การประชุม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
(๑๗) การประชุม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓
(๑๘) การประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
(๑๙) การประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
(๒๐) การประชุม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
(๒๑) การประชุม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
(๒๒) การประชุม ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
(๒๓) การประชุม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
(๒๔) การประชุม ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
(๒๕) การประชุม ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
(๒๖) การประชุม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
(๒๗) การประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓
(๒๘) การประชุม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓

๒. การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มีการเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศ จำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ ศึกษาดูงานด้านการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง กรุงเทพมหานคร

๒.๒ ศึกษาดูงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ จังหวัดระยอง

๒.๓ ศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาศึกษา กรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) แก่คนชรา เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน งบประมาณ ๑๖.๓ ล้านบาท ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ถึงวันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน

๒.๔ ศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบทำให้ราชการได้รับความเสียหาย ในวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๒.๕ ศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาศึกษา กรณีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรนพร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ในวันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสมุทรปราการ

๒.๖ ศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาศึกษา เรื่องร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายรวมทั้งเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ในวันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดชลบุรี

๒.๗ ศึกษาดูงานเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาศึกษา กรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) แก่คนชรา เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน งบประมาณ ๑๖.๓ ล้านบาท ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒ ถึงวันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

๒.๘ ศึกษาดูงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ถึงวันเสาร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครพนม

จังหวัดสกลนคร

๒.๙ ศึกษาดูงานและรับฟังความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการก่อสร้างอาคารผู้ป่วย ๑๕๖ เตียง ๘ ชั้น โรงพยาบาลกำแพงเพชร ตามสัญญาเลขที่ ๑๖๘/๒๕๕๘ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึงวันเสาร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดพิษณุโลก

๒.๑๐ ศึกษาดูงานและรับฟังความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการก่อสร้างอาคารผู้ป่วยนอกและอุบัติเหตุ ๔ ชั้น โรงพยาบาลลำพูน ตามสัญญาเลขที่ ๗๗/๒๕๕๘ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๖ ถึงวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

๒.๑๑ ศึกษาดูงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ระหว่างวันพุธที่ ๒๖ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา

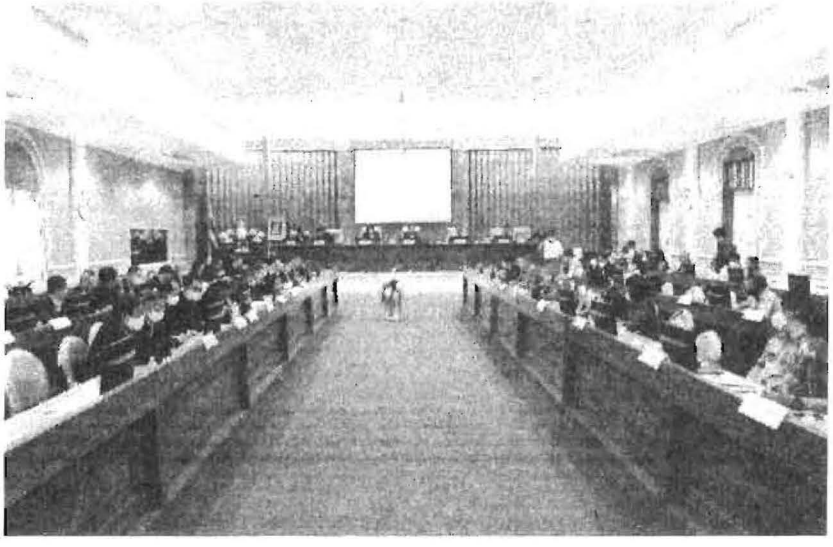

๒.๑๒ ศึกษาดูงานเพื่อตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน กรณีขอความอนุเคราะห์ติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบเรื่องการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาซึ่งไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดของผู้บริหารโรงพยาบาลกมลาไสย ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดกาฬสินธุ์

๒.๑๓ ศึกษาดูงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruptions Perceptions Index : CPI) การใช้บังคับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ การดำเนินงานตามหลักสูตรต้านทุจริต การเฝ้าระวังการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับโครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจากวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๒๘ ถึงวันอังคารที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดนครปฐม

๓. การจัดสัมมนา

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มีการจัดสัมมนาทางวิชาการ และเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

๓.๑ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ในวันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ ห้องเทวกรรมรังรักษ์ ชั้น ๒ สโมสรทหารบก

๓.๒ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) หัวข้อ “ข้อมูลเปิดและเทคโนโลยีเพื่อการต่อต้านคอร์รัปชัน” ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมหมายเลข ๒๓๐๔ ชั้น ๒๓ อาคารสุขประพฤติ

๓.๓ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) หัวข้อ “การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วน (Big Rock) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ” วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมหมายเลข ๒๔๐๖ ชั้น ๒๔ อาคารสุขประพฤติ

๓.๔ การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การเทิดทูนสถาบันและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

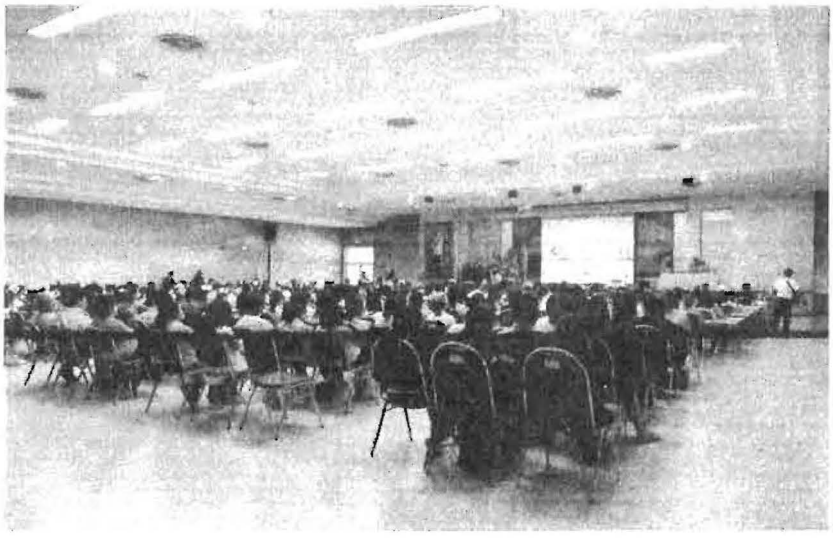

๓.๕ การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต ในวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

๓.๖ การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

๓.๗ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บูรณาการการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังและการแจ้งเบาะแส ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้อง Citrine ชั้น ๕ โรงแรมริชมอนด์ นนทบุรี

๓.๘ การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่อง การทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ในรอบ ๑ ปี และแผนการดำเนินงาน ประจำปี ๒๕๖๔” ในวันอังคารที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะอนุกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมาธิการ ในรอบ ๑ ปี (กันยายน ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓) และกำหนดแผนการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ประจำปี ๒๕๖๔

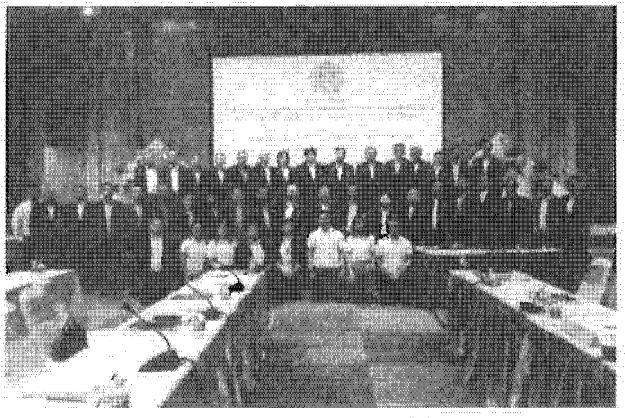

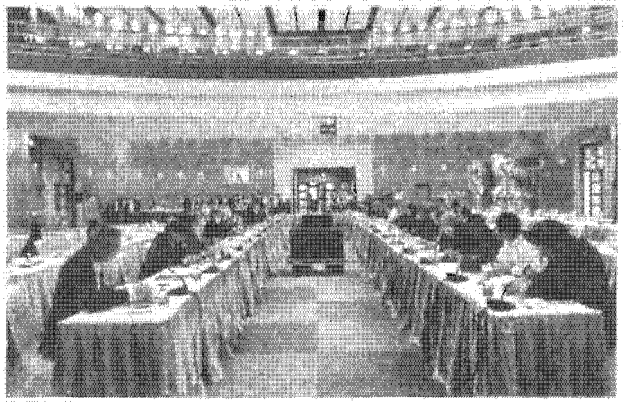

๔. การพิจารณาศึกษาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติชอบ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงกับคณะกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๒) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๓) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔.๒ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงกับคณะกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๓ พิจารณาศึกษา เรื่อง คดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดีและมิได้ดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย เป็นเหตุให้รัฐได้รับความเสียหาย โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงกับคณะกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม

(๓) กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

(๔) สำนักงานศาลปกครอง

๔.๔ พิจารณารายงานผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในพันธกิจ/กลยุทธ์ของประเด็นการปฏิรูปประเทศในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

๔.๕ พิจารณารายงานผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และรายงานผลการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของคณะกรรมาธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ การพิจารณารายงานดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการ โดยคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้พิจารณาวิเคราะห์สรุปรายงานความคืบหน้าดังกล่าวและรวบรวมความเห็นจากคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาที่เกี่ยวข้องเสร็จแล้ว พร้อมจัดส่งรายงานรายเดือนตามแผนการปฏิรูปประเทศ ไปยังคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๖ พิจารณาศึกษาประเด็นที่ควรมีการตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ (ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน) มีดังนี้

(๑) การจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) คนชราป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน งบประมาณ ๑๖.๓ ล้านบาทเพื่อแจกให้กับผู้มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๗,๗๐๐ ชุด ชุดละ ๕๙๐ บาท

ประเด็นที่มีการศึกษาตรวจสอบ ได้แก่

๑) การจัดซื้อจัดจ้างก่อให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ตรงตามความต้องการของประชาชนในสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด ๑๙ หรือไม่

๒) การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้ “วิธีคัดเลือก” เหมาะสมและถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓) มีการฮั้วประมูลและการเรียกรับผลประโยชน์หรือไม่

๔) การจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ทำให้ส่วนรวมเสียประโยชน์ บุคคลใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลดำเนินการพิจารณาศึกษา และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะอนุกรรมาธิการได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมาธิการในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมาธิการได้มีความเห็นว่า การพิจารณากรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายแล้ว ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว และได้ส่งข้อสังเกตจากการศึกษาไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างชุดอุปกรณ์เติมแก๊สฉนวนไฟฟ้าแบบเคลื่อนที่ (SF6 Gas Filling Cart Set) ที่ใช้กับสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่ระดับแรงดันไฟฟ้า ๕๐๐,๐๐๐ โวลต์ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการจัดซื้อเครื่องตรวจจับแก๊สรั่ว (Portable SF6 Gas Leakage Detector) เพื่อใช้ในแผนงานโครงการ Supply and Construction of 500/230 kv (GIS) ซึ่งมีราคาสูงกว่าราคาที่ซื้อขายกันโดยทั่วไป

ประเด็นที่ศึกษาตรวจสอบ คือการจัดซื้อจัดจ้างชุดอุปกรณ์เติมแก๊สฉนวนไฟฟ้าแบบเคลื่อนที่ (SF6 Gas Filling Cart Set) เพื่อใช้กับสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่ระดับแรงดันไฟฟ้า ๕๐๐,๐๐๐ โวลต์ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้จ่ายหรือไม่ โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณาศึกษา และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๓) การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เจลแอลกอฮอล์ล้างมือขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ ๒๙๔ ล้านบาท จากบริษัทเอกชนราย โดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน ๒ สัญญา รวมวงเงินกว่า ๒๙๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการป้องกันและควบคุมในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ทั้ง ๒ สัญญา มีการอ้างแหล่งที่มาของราคากลาง จาก ๓ บริษัท เหมือนกัน

ประเด็นที่ศึกษาตรวจสอบ คือ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการป้องกันและควบคุมในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องและคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้จ่ายไปหรือไม่ โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินการพิจารณาศึกษา และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะอนุกรรมาธิการได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมาธิการว่า กรณี การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เจลแอลกอฮอล์ล้างมือขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ ๒๙๔ ล้านบาท จากเอกชนรายเดียว อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว

(๔) การจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน ระบบสเปรย์ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐ ลิตร เป็นเครื่องยนต์ ๘ ใบพัด พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ เครื่อง เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อโรคโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการซึ่งมีจุดที่เป็นพื้นที่สีแดงที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อได้ เพราะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ จึงจัดซื้อเครื่องโดรนมาใช้งาน รวมวงเงินกว่า ๑,๘๑๐,๔๔๐ บาท โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินการพิจารณาศึกษา และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะอนุกรรมาธิการได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมาธิการว่า กรณี การจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับ หรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว

(๕) การจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – ๑๙) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี งบประมาณ ๒๐ ล้านบาท

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ได้ทำการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการป้องกันและควบคุมในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) รวมวงเงินกว่า ๒๐,๕๘๒,๑๐๐ บาท ทั้งนี้ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) มีการระบุว่า จัดซื้อน้ำยาฆ่าเชื้อ แกลลอนละ ๓,๕๐๐ บาท ซึ่งราคาตามท้องตลาดยี่ห้อเดียวกันราคาประมาณ ๑,๕๐๐ บาท และมีการจัดซื้อตัววัดอุณหภูมิราคา ๓,๕๐๐ บาท ซึ่งราคาตามท้องตลาด ราคาประมาณ ๒,๕๐๐ บาท และมีการจัดซื้อเครื่องพ่นราคา ๑,๕๐๐ บาท ซึ่งราคาตามท้องตลาด ราคาไม่ถึง ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งประเด็นที่ศึกษาตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง คือ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการป้องกันและควบคุมในการแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้จ่ายไปหรือไม่ โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินการพิจารณาศึกษา และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะอนุกรรมาธิการได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมาธิการว่า กรณี การจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี งบประมาณ ๒๐ ล้านบาท อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว

๔.๗ พิจารณาข้อมูลสภาพปัญหาด้านการใช้จ่ายงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา ได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาด้านการใช้จ่ายงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายระดับประเด็น เป้าหมายระดับประเด็นย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามภารกิจที่ได้รับการแบ่งมอบความรับผิดชอบ โดยเฉพาะโครงการหรือแผนงานที่อาจส่งผลให้เป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง หรือระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รับไปดำเนินการพิจารณา

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

๔.๘ พิจารณาปัญหาการกระทำที่มิชอบหรือการทุจริตในกรณีแอบอ้างคิดค่าดำเนินการจากผู้ประกอบการโรงแรมที่ประสงค์ใช้สถานที่เป็นพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ สำหรับผู้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ (State Quarantine)

ตามที่รัฐบาลได้รับอนุมัติงบประมาณในการนำคนไทยจากต่างประเทศเข้ามากักตัวในพื้นที่ State Quarantine เป็นระยะเวลา ๑๔ วัน เพื่อเฝ้าระวังการเผยแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ตามมาตรฐานสาธารณสุข นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีกลุ่มคนติดต่อไปยังผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่เมืองพัทยาและจังหวัดชลบุรี เพื่อเสนอตัวเป็นนายหน้าในการคัดเลือกโรงแรม ซึ่งรัฐจะจ่ายงบประมาณให้ รายละ ๑,๐๐๐ บาทต่อวัน แต่ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายค่าดำเนินการในอัตรา ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของรายได้ที่รัฐบาลจะจ่ายให้ผู้ประกอบการเพื่อเป็นค่าตอบแทน โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลดำเนินการพิจารณาศึกษาและรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญเชิญหน่วยงานเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงกับคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข ตำรวจภูธรภาค ๒ รวมถึงการเชิญกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมภาคตะวันออกสรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสรรหาหรือคัดเลือกโรงแรมรวมถึงกรณีการหักค่าหัวคิวจากอัตราค่าเช่าที่พัก เพื่อเป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ดังกล่าว

ทั้งนี้ ปัจจุบันพบว่าหากมีผู้แจ้งความประสงค์จะเดินทางมายังประเทศไทยและเข้ากักตัวในพื้นที่ State Quarantine เป็นระยะเวลา ๑๔ วัน ภาครัฐจะดำเนินการจ่ายค่าใช้จ่ายให้บุคคลดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๗๐ บาท (๑,๐๐๐ บาท เป็นค่าเช่าที่พัก ๗๐ บาท เป็นอัตราภาษี) ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้โอนเงินไปยังระบบของโรงแรมนั้น ๆ ทันที ถือได้ว่ามีความชัดเจนในการจ่ายเงินค่าใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐอย่างยิ่ง โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตว่าควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามขั้นตอนโดยเร็วเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชนต่อไป

๔.๙ การพิจารณาศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมาธิการจึงดำเนินการพิจารณาศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และเกิดผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าในภารกิจของรัฐสูงสุด โดยคณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณาศึกษา และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ โดยมีการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่อคณะอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๕. การพิจารณาเรื่องที่คณะกรรมาธิการได้รับมอบหมาย

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาเรื่องที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๕.๑ เรื่องร้องเรียนกรณีขอให้ตรวจสอบทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินแผ่นดินของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมาธิการมติมอบหมายให้คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล เป็นผู้พิจารณาเรื่องร้องเรียน และคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

๕.๒ เรื่องขอให้ติดตามความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างของผู้อำนวยการโรงเรียน ๔ แห่ง ในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตามที่คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) ได้เดินทางไปรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในประเด็นขอให้ติดตามเรื่องร้องเรียนการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างของผู้อำนวยการโรงเรียน ๔ แห่ง ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้ร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรี และได้มีการติดตามความคืบหน้าของการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้วแต่ไม่มีความคืบหน้า คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จึงได้ส่งเรื่องข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกี่ยวกับเรื่องขอให้ติดตามความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างของผู้อำนวยการโรงเรียน ๔ แห่ง ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ส่งไปยังนายกรัฐมนตรี มายังคณะกรรมาธิการเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ

คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้ว และได้จัดทำหนังสือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อสอบถามความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว พบว่าสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้อง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้ดำเนินการส่งเรื่องให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการติดตามความคืบหน้าซึ่งจะรายงานมายังคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภาเพื่อทราบในโอกาสต่อไป

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณา

๖. การพิจารณาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์

๖.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมาธิการมีการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ จำนวน ๑๖ เรื่อง ดังนี้

(๑) เรื่องร้องเรียน กรณี ปัญหาการให้สิทธิ์จุดผ่อนปรนและผู้บุกรุกในตลาดนัดจตุจักร และขอความช่วยเหลือลดดอกเบี้ยค้างชำระจากค่าเช่าที่ไม่เป็นธรรม

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยเห็นว่าข้อพิจารณาและแนวทางดังกล่าวข้างต้นเป็นทางออกของการแก้ปัญหาต่อข้อร้องเรียนของผู้เดือดร้อน ทั้งเป็นประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยุติปัญหา ต่อข้อร้องเรียนดังกล่าวได้ และเห็นควรยุติเรื่องและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ รวมทั้งส่งรายงานผลการพิจารณาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย และผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม กรณี ผู้ร้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยมีมติให้ยุติการพิจาณณาเพราะเห็นว่าได้มีการรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงพอสมควรแล้ว และเห็นว่าหน่วยงานของรัฐได้มีการดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนการสอบสวนทางวินัยของหน่วยงานรัฐแล้ว และแจ้งผลการพิจารณารวบรวมข้อมูลให้คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เพื่อประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๓) เรื่องร้องเรียน กรณี พนักงาน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แจ้งเบาะแสการทุจริตภายในบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กรณีการซื้อน้ำมันโดยใช้เงินจากการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน โดยกล่าวอ้างว่ามีนายทุนที่เป็นเจ้าของโรงานผลิตยาเสพติด ร่วมกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรและเจ้าหน้าที่สรรพสามิต รวมถึงเจ้าหน้าที่ของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ฝ่ายส่งออกน้ำมันและผู้บริหารบางคนกระทำการฟอกเงินให้กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการได้ตรวจสอบเอกสารเรื่องร้องเรียนแล้ว เห็นว่าหนังสือร้องเรียนมีลักษณะเป็น “บัตรสนเท่ห์” ไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องได้ กล่าวคือ มีลักษณะเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ซึ่งตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๗ (๑) กำหนดให้ยุติเรื่อง และเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความขัดแย้งในองค์กรของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และเนื้อหาหรือสาระของข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับคำร้องทุกข์ไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร และเป็นเรื่องที่เป็นข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกันเอง คณะกรรมาธิการจึงได้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๔) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอความช่วยเหลือสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว เห็นว่าพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จแล้วและได้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นควรสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องคณะกรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้านอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อศาล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมาธิการได้มีหนังสือไปยังสถานีตำรวจภูธรสามชุก เพื่อขอให้เร่งรัดพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีและเห็นว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมแล้ว จึงได้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ พร้อมทั้งแจ้งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ให้เร่งรัดการพิจารณาสอบสวนดำเนินคดีในเรื่องดังกล่าว

(๕) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของคณะผู้บริหารสถาบันการเงินหนองพันจันทร์

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยเห็นว่าการจัดตั้งสถาบันการเงินซึ่งตั้งขึ้นตามวิสาหกิจชุมชนหรือตามนโยบายรัฐบาล และเป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตามมาตรา ๒๐ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ดังนั้น จึงได้เสนอปัญหาอุปสรรคที่สถาบันการเงินได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานบริหารจัดการของสถาบันการเงินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และดำเนินการแก้ไข

ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งหารือร่วมกันต่อหน่วยงานในพื้นที่เพื่อหาข้อยุติ และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๖) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมและขอให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการชี้มูลความผิดของคณะกรรมาการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับกรณีการยื่นบัญชีเพื่อฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๘ วรรคท้าย

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

<u>ผลการพิจารณา</u> : คณะกรรมาธิการพิจาณาแล้ว เห็นว่าการดำเนินคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กับผู้ร้องไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ จึงไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๗) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้เร่งรัดคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการไต่สวนเพื่อลงโทษ นายกเทศมนตรีเมืองปากน้ำสมุทรปราการ ฐานยักยอกเงินงบประมาณแผ่นดินโดยทุจริต เรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและขอให้มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

<u>ผลการพิจารณา</u> : คณะกรรมาธิการพิจาณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๘) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้สอบสวนเอกสารการับน้ำหนักของ SPHERICAL BEARING (POT BEARING) วางใต้ SEGMENT ซึ่งอาจจะมีการทุจริตของเจ้าหน้าที่การรถไฟและบุคคลภายนอก

<u>ผลการพิจารณา</u> : ผู้ร้องได้ขอถอนเรื่องร้องเรียน คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว

(๙) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ตรวจสอบข้าราชการระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมีการแอบอ้างชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ร้องทุกข์ ซึ่งผู้ถูกแอบอ้างได้ดำเนินคดีกับผู้แอบอ้างแล้ว

(๑๐) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ตรวจสอบเรื่องการทุจริตเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินป่าอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย และขอให้ส่งเรื่องดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ที่ร่วมกระทำความผิด

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการรับทราบ ตามสำนักงานประธานวุฒิสภาได้พิจารณา และยุติการพิจารณา พร้อมทั้งแจ้งผู้ร้องทราบแล้ว

(๑๑) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ และความไม่โปร่งใสของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังอาชีวศึกษา (ศทอ.) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจาณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรม คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๑๒) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ติดตามตรวจสอบนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองได้สั่งการให้ทำการตัดต้นไม้ในที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อปรับพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและอาคารผู้สูงอายุโดยมิได้ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบของทางราชการ

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยได้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง และเร่งรัดการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของอำเภอเมืองร้อยเอ็ดเพื่อให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งขณะนี้นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ดได้แต่งตั้งคณะกรรมการ

สอบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๑๓) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม กรณี การก่อสร้างสนามฟุตซอล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจาณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้ยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว และรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

(๑๔) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ดำเนินการตรวจสอบพฤติกรรมการกระทำของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมใช้อำนาจโดยทุจริตเพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิดให้หลุดพ้นความผิด และเป็นเหตุให้ท่าเรือแห่งประเทศไทยได้รับความเสียหาย

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจาณาแล้วเห็นว่า ชื่อผู้ร้องมีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ เนื่องจากไม่มีการระบุ ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องอย่างชัดเจน คณะกรรมาธิการจึงไม่รับเรื่องไว้พิจารณา

(๑๕) เรื่องร้องเรียน กรณี ข้อกล่าวหารองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองอุตรดิตถ์ กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๑

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการรับทราบผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของสำนักงานประธานวุฒิสภา ซึ่งพบว่า ผู้ร้องระบุเนื้อหา หรือสาระข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์จึงทำหนังสือแจ้งคณะกรรมาธิการเพื่อทราบ และได้ยุติข้อร้องเรียน

(๑๖) เรื่องร้องเรียน กรณี รักษาการเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย (ถือหุ้น) ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น และช่วยเหลือผู้อื่นมิให้ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

๖.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการมีการพิจารณาเรื่องร้องเรียน จำนวน ๒๘ เรื่อง ดังนี้

(๑) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมให้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กรณี คณะบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดี กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๒) เรื่องร้องเรียน กรณี นำสถานที่บริเวณอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปเปิดประมูลให้บุคคลอื่นเช่าและเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องโดยทุจริต

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : พิจารณาเสร็จแล้ว เห็นว่ามหาวิทยาลัยหาได้เสนอแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ โดยมหาวิทยาลัยต่อสัญญาเช่าให้กับผู้ร้องบริเวณใต้บันไดเลื่อนอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยกำหนดอัตราค่าเช่าคงเดิม สำหรับค่าน้ำ ค่าไฟจะคิดคำนวณตามวันที่ใช้จริง มหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ผู้ร้องย้ายร้านไปบริเวณใกล้หอพระ และต่อสัญญาให้ ๑ ปี โดยให้เช่าตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมาธิการจึงได้ยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบ

(๓) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม คดีหมายเลข ๐๓-๒-๐๓๐/๒๕๕๘ กรณีขอความเป็นธรรมเพิ่มเติมจากกรณีที่ผู้ร้องกับพวกเป็นผู้ถูกกล่าวหาจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการขายข้าวกับกลุ่มบริษัทในรูปแบบรัฐต่อรัฐ อันอาจเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พิจารณาตามหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งถ้าผู้ร้องเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมต่อกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้องอาจจะร้องขอ

ความเป็นธรรมไปยังอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมได้ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบ

(๔) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงโดยไม่ชอบ และร้องเรียนการประพฤติมิชอบด้วยกฎหมายและขาดจริยธรรม คุณธรรม ธรรมาภิบาล ในการบริหารราชการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของรองเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รักษาราชการแทนเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๕) เรื่องร้องเรียน กรณี โรงเรียนการใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์ต่อพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการปลูกถ่ายอวัยวะและปล่อยให้มีการปลูกถ่ายอวัยวะโดยมิชอบตามระเบียบสภากาชาดไทยและประกาศแพทยสภา

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ โดยได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๖) เรื่องร้องเรียน กรณีผู้ใหญ่บ้านหนองประชุม หมู่ ๖ ตำบลวังด้ง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ศึกษา และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๗) เรื่องร้องเรียน กรณี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครปฐมต้องหาคดีอาญาและเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภา

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบแล้ว

(๘) เรื่องร้องเรียน กรณี เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบ พร้อมทั้งส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้อธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอธิบดีกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี และฐานทัพเรือสัตหีบ กองทัพเรือ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และแจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมาธิการเพื่อทราบภายในระยะเวลา ๓ เดือน

(๙) เรื่องร้องเรียน กรณี ให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กรณีการทำสัญญาเช่า การปล่อยปละละเลยยินยอม ให้เอกชนเข้าเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ในทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และการพิจารณาขยายระยะเวลาในการเช่า ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบ และได้จัดทำข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเรื่องการผิดสัญญาไปยังผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้แจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมาธิการเพื่อทราบด้วย

(๑๐) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอความเป็นธรรมและขอให้ตรวจสอบผลการจัดซื้อจัดจ้างของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จากัด (มหาชน) ในการเปิดประมูลยื่นซองประกวดราคาซื้อปรับปรุงอุปกรณ์ภาพและเสียงของห้อง Emergency management room ที่อาคาร Enco A ชั้น ๑๙ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพบว่าจากข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ปรากฏบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการแล้ว และไม่มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตแต่อย่างใด คณะกรรมาธิการจึงมีมติให้ยุติการพิจารณา และรายงานผลให้ผู้ร้องทราบแล้ว

(๑๑) เรื่องร้องเรียน กรณี เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการออกมาตราการแจกอินเตอร์เน็ต 10 GB และ อินเตอร์เน็ตบ้าน 100 Mbps ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๒) เรื่องร้องเรียน กรณี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบาลศรีสว่าง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจ และใช้อำนาจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นจากการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่นำอำนาจที่ตนได้รับมาใช้โดยมีเจตนาส่วนตัวและพวกพ้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและประชาชน

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องซ้ำซ้อนกับเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการอื่น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑๓) เรื่องร้องเรียน กรณี อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ โดยได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๑๔) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้พิจารณาคุณสมบัติการแต่งตั้ง นายฉัตรชัย ศิริไล ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๕) เรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมกรณีเจ้าหน้าที่รัฐปล่อยปละละเลยให้มีบุคคลทำลายทางสาธารณะประโยชน์และบุกรุกบึงน้ำสาธารณะ (บึงบัวขาว) ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๖) เรื่องร้องเรียน กรณี ชี้เบาะแสการทุจริตค่าวิทยากร วันละ ๒๕,๐๐๐ บาท/วัน จ่าย ๒ วันเต็ม แต่ทำงานไม่ถึง ๒ วัน ในโครงการฝึกอบรมชีวิตออกแบบได้ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ ของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๗) เรื่องร้องเรียน กรณี การจัดซื้อจัดจ้างกระปุกออมสินไม่โปร่งใสของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๘) เรื่องร้องเรียน กรณี ติดตามการแจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เรื่องการตรวจสอบการใช้งบประมาณต่อเติมโรงครัวประกอบอาหารโรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๑๙) เรื่องร้องเรียน กรณี ขายรถบรรทุกให้กับเต็นท์รถและไม่ได้รับการชำระเงินตามสัญญา

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องพิพาทระหว่างเอกชนกับเอกชน

(๒๐) เรื่องร้องเรียน กรณี ชี้แจงข้อเท็จจริง และขอความเป็นธรรม กรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) คนชราป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งผู้ร้องทราบ

(๒๑) เรื่องร้องเรียน กรณี ร้องทุกข์กล่าวโทษนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และพวก เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตต่อหน้าที่

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๒๒) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอความอนุเคราะห์ติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบเรื่องการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาซึ่งไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดของผู้บริหารโรงพยาบาลกมลาไสย ซึ่งเป็นกรณีเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในโรงพยาบาลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรในสังกัด

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๒๓) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ตรวจสอบทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินแผ่นดิน ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

(๒๔) เรื่องร้องเรียน กรณี ขอให้ตรวจสอบรักษาการเจ้าอาวาสวัดหิรัญญาราม วัดหลวงพ่อเงินบางคลาน มีการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทุจริต ฟ้องกลั่นแกล้งชาวบ้านกว่า ๕๐ คดี

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ โดยได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ และคณะกรรมาธิการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อดำเนินการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี

(๒๕) เรื่องร้องเรียน กรณี การประพฤติมิชอบเรื่องการสั่งพักงานและการโยกย้ายอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนายกสภาและกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ

(๒๖) เรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของเลขาธิการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

คณะกรรมาธิการมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗ วรรคสี่ และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

๗. การมอบหมายผู้แทนคณะกรรมาธิการ ปฏิบัติภารกิจอื่น

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มอบหมายผู้แทนคณะกรรมาธิการอื่น ๆ ในวงงานรัฐสภา เพื่อปฏิบัติภารกิจ ดังนี้

๗.๑ ผู้แทนคณะกรรมาธิการเพื่อตั้งเป็นคณะอนุกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ ตามข้อ ๘๐ วรรคสอง ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

เนื่องด้วยคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นควรให้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา ขึ้น โดยมีองค์ประกอบจากผู้แทนคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสอง โดยคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้เสนอ **นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์** ในฐานะกรรมาธิการเป็นตัวแทนคณะกรรมาธิการเพื่อตั้งเป็นอนุกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา ดังกล่าว

ในเบื้องต้นคณะอนุกรรมาธิการดังกล่าว ได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานและเห็นควรให้กรรมาธิการที่เป็นผู้แทนแต่ละคณะร่วมติดตามผลการพิจารณาแผนงาน/โครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ หน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติแผนงาน/โครงการ ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ตามหน้าที่และอำนาจของแต่ละคณะกรรมาธิการ

๗.๒ ผู้แทนคณะกรรมาธิการเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๓๘

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล มอบหมายให้ **นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์** ในฐานะรองเลขานุการคณะกรรมาธิการเป็นผู้แทนของคณะกรรมาธิการเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๗.๓ ผู้แทนคณะกรรมาธิการเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล มอบหมายให้ **นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์** ในฐานะรองเลขานุการคณะกรรมาธิการเป็นผู้แทนของคณะกรรมาธิการเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๗.๔ การส่งผู้แทนเป็นคณะอนุกรรมการศึกษากรณีความเสียหายจากข้อผูกพันสัญญาในการดำเนินโครงการของรัฐ

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษากรณีความเสียหายจากข้อผูกพันสัญญาในการดำเนินโครงการของรัฐ เพื่อพิจารณาศึกษาประเด็นเรื่องความเสียหายจากข้อผูกพันสัญญาของรัฐ (ค่าโง่) เนื่องจากเป็นการทุจริตเชิงนโยบายและมีมูลค่าความเสียหายสู. ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมาก โดยมี **นางอินทรานี สุมาวงศ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ** เข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการดังกล่าว ซึ่งคณะอนุกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาจำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

(๑) โครงการโฮปเวลล์

(2) โครงการไฟฟ้าชีวมวลและโครงการพลังงานไฟฟ้าแสงอาทิตย์กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(๓) กรณีข้อพิพาท บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) - บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอม มิวนิเคชั่นส์ จำกัดกรณีเงินส่วนแบ่งรายได้จากการวางสายเคเบิ้ลใต้น้ำ

(๔) โครงการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียคลองด่าน

(๕) โครงการทางด่วนโทลล์เวย์ช่วงอนุสรณ์สถานแห่งชาติ – รังสิต

ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสียหายจากข้อผูฏพันสัญญาในการดำเนินโรงการของรัฐ

๘. การเข้าร่วมรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ดังนี้

๘.๑ สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา จำนวน ๒ รายการ ประกอบด้วย

(๑) Gossip การเมือง

- **นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมาธิการ** ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๓

(๒) เกาะติดวุฒิสภา

๑) **นายวันชัย สอนศิริ** ในฐานะ**โฆษกคณะกรรมาธิการ** ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในประเด็น Quick Win ในประเด็นการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

๒) **นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่** ออกอากาศเมื่อวันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ในประเด็นภารกิจการติดตามเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

๓) **นายวันชัย สอนศิริ** ในฐานะ**โฆษกคณะกรรมาธิการ** ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ในประเด็นการศึกษาและตรวจสอบการทุจริตในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid - 19 ของหน่วยงานภาครัฐ

๔) **นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมาธิการ** ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในประเด็นภารกิจการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

๕) **นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์ โฆษกคณะกรรมาธิการ** ออกอากาศเมื่อวันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๘.๒ สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๑ รายการ คือ สายด่วนรัฐสภา

- นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร เลขาธิการคณะกรรมาธิการ ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในประเด็น “พระราชกำหนด ๔ แสนล้านบาท” กับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นอกจากนี้เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้แถลงข่าวชี้แจงต่อผู้สื่อข่าวและสื่อมวลชนถึงความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบ

สรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี

(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

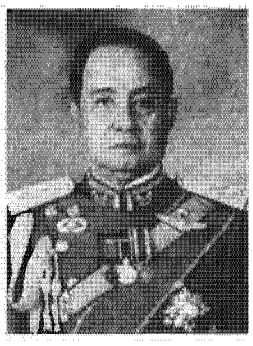

พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

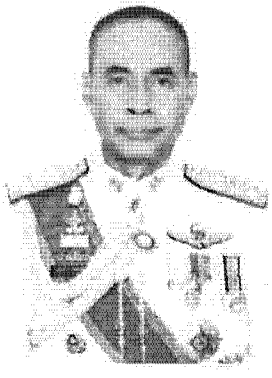

พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง

นายธานี อ่อนละเอียด
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

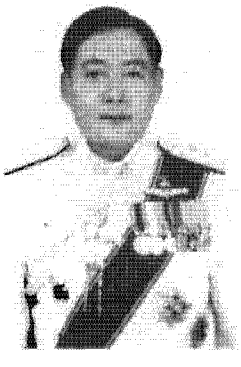

พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

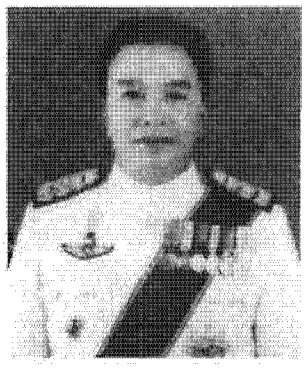

นายอนันต์ ทองแตง
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวฐิติพร กมลสุข
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

พลตำรวจโท จิรสิทธิ์ มหินทรเทพ
อนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี บุญส่ง จิระเรืองวัฒนา
อนุกรรมาธิการ

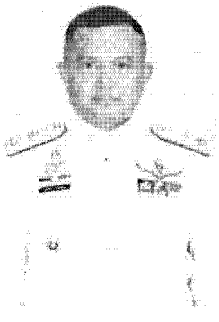

พลตำรวจตรี วสันต์ บุญเจริญ
อนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี ชาติชาย เอี่ยมแสง
อนุกรรมาธิการ

พันตำรวจเอก พงษ์เดช แพทย์เจริญ
อนุกรรมาธิการ

นายบุญสนอง บุญมี
อนุกรรมาธิการ

นายพีระศักดิ์ ศรีรุ่งสุขจินดา
อนุกรรมาธิการ

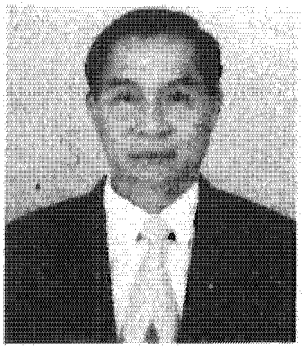

พลตำรวจตรี สกล ภัยลี้
อนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความเป็นมา

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ตั้งขึ้นในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ (๒๓) มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการศึกษาตรวจสอบการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น รวมตลอดจนดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

<u>อนุกรรมาธิการ</u>

๑. พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสาวฐิติพร กมลสุข	อนุกรรมาธิการและเลขานุการ
๕. พลตำรวจตรี สกล ภัยลี้	อนุกรรมาธิการ
๖. พลตำรวจโท จิรสิทธิ์ มหินทรเทพ	อนุกรรมาธิการ
๗. พลตำรวจตรี บุญส่ง จีระเรืองรัตนา	อนุกรรมาธิการ
๘. พลตำรวจตรี วสันต์ บุญเจริญ	อนุกรรมาธิการ
๙. พลตำรวจตรี ชาติชาย เอี่ยมแสง	อนุกรรมาธิการ
๑๐. พันตำรวจเอก พงษ์เดช แพทย์เจริญ	อนุกรรมาธิการ

๑๑. นายบุญสนอง บุญมี อนุกรรมาธิการ

๑๒. นายพีระศักดิ์ ศรีรุ่งสุขจินดา อนุกรรมาธิการ

หมายเหตุ ลำดับที่ ๔. นางสาวฐิติพร กมลสุข เข้ารับตำแหน่ง อนุกรรมาธิการและเลขานุการ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ แทนนายสังข์ ทรัพย์พันแสน ตามคำสั่งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ที่ ๑๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ให้อนุกรรมาธิการพ้นจากตำแหน่งและตั้งอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

๑. นายธานี อ่อนละเอียด

๒. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย

๓. นายอนันต์ ทองแตง

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. <u>การประชุม</u>

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ตั้งขึ้นเมื่อวันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยคำสั่งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ กำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการศึกษาตรวจสอบการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น รวมตลอดจนดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมาธิการ

ในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมาคณะอนุกรรมาธิการได้มีการประชุม รวมจำนวน ๓๐ ครั้ง ซึ่งได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น รวมตลอดจนได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ ได้ดังนี้

คณะอนุกรรมาธิการ ได้กำหนดให้มีประชุมครั้งแรก ในวันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) ในการดำเนินการศึกษาตรวจสอบการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นนั้น ให้อนุกรรมาธิการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบต่าง ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งศึกษารวบรวมคำพิพากษาของศาลปกครองที่เกี่ยวกับคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ในวันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ นาฬิกา คณะอนุกรรมาธิการ เดินทางไปรับฟังนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การวินิจฉัยปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ รวมตลอดจนการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

๓) รวบรวมประเด็นปัญหาการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนำเสนอต่อที่ประชุมในครั้งต่อไป โดยแนวทางการพิจารณาศึกษาตรวจสอบปัญหาดังกล่าวอาจมีช่องทางในการรับเรื่องได้ทั้งจากที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ประชาชนนำเรื่องมาร้องเรียนกับอนุกรรมาธิการ หรืออนุกรรมาธิการได้พบเห็นเอง ก็สามารถนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาตามลำดับได้

ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาสรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง โดยได้รับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ตลอดจนการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งสภาพปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

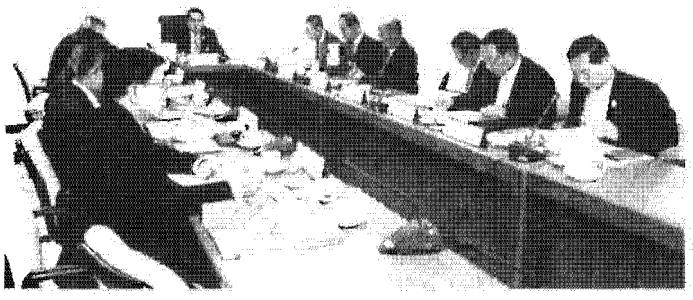

๑) กรณีปัญหากลุ่มงานอุทธรณ์และข้อร้องเรียนของกรมบัญชีกลางมีอัตรากำลังไม่เพียงพอ

คณะอนุกรรมาธิการตั้งข้อสังเกตว่าการแก้ไขปัญหาเรื่องอัตรากำลัง โดยการเพิ่มอัตรากำลังมาปฏิบัติหน้าที่นั้น อาจเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงต้นเหตุของการร้องเรียนและควรหาวิธีการลดจำนวนข้อร้องเรียนดังกล่าวให้น้อยลง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าสาเหตุของปัญหามาจาก ๒ ประการ คือ

(๑) ปัญหาที่เนื้อหาของกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจนจนทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

(๒) ปัญหาความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๒) กรณีปัญหาความคุ้มครองผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างที่เกิดความเสียหายในด้านของการดำเนินธุรกิจอันเกิดจากผู้ว่าจ้างไม่ขยายระยะเวลาโดยไม่เป็นธรรม

คณะอนุกรรมาธิการตั้งข้อสังเกตว่าการแก้ไขปัญหาเรื่องความคุ้มครองผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างที่เกิดความเสียหายในด้านของการดำเนินธุรกิจอันเกิดจากผู้ว่าจ้างไม่ขยายระยะเวลาโดยไม่เป็นธรรมนั้น อาจแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดว่าหากผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานโดยมิใช่ความผิดของผู้รับจ้างให้ถือว่าจำนวนวันที่สั่งหยุดงานนั้นมีผลเป็นการขยายเวลาในสัญญาดังกล่าวด้วย

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาถึงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓)) ประกอบกับแนวทางการดำเนินงาน ในส่วนของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบแล้ว เห็นว่าพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถือเป็นพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งที่เป็นมาตรการ ในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น แต่จากการศึกษาดูงานจึงทราบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาศึกษาเพิ่มเติม ดังนั้นคณะอนุกรรมาธิการจึงมีมติเห็นชอบในหลักการ ดังนี้

๑) เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลกับคณะอนุกรรมาธิการเพิ่มเติม

๒) เดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบปัญหาเรื่องของการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาดังกล่าว

๓) จัดสัมมนาเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องของข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาตามกฎหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. <u>การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานต่าง ๆ</u>

๑) คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ กรมบัญชีกลาง

ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเชิญคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ กรมบัญชีกลาง เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ เกิดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ นับแต่วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ดังนั้น การจัดซื้อจัดจ้างใดที่ดำเนินการภายหลังวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ การวินิจฉัยปัญหาจะอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ซึ่งปัจจุบันปัญหาของการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง แต่ก็มีบางส่วนที่เป็นปัญหาข้อกฎหมายซึ่งหน่วยงานก็จัดทำหนังสือสอบถามมายังคณะกรรมการดังกล่าว ในส่วนของปัญหาการบริหารสัญญานั้นมีปัญหาในการตีความตามข้อ ๑๘๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเกี่ยวกับการงดหรือลดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายหรือเหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลงหรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนดคู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อของดหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดแจ้ง หรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง เนื่องจากข้อ ๑๘๒ มีสาระสำคัญหลายประเด็นรวมอยู่ในข้อเดียวกัน จึงทำให้เกิดปัญหากับผู้ปฏิบัติงาน

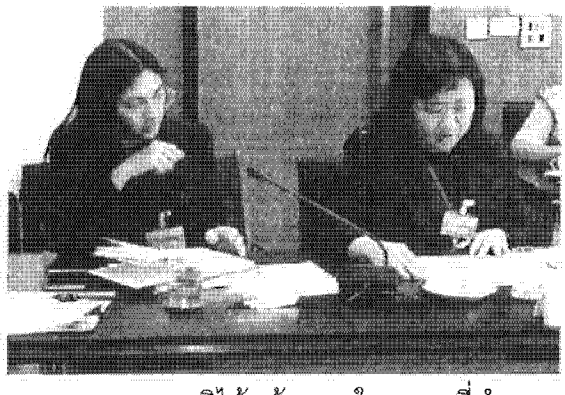

ที่ตีความรวมทั้งหมด เช่น กรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานแต่ไม่ยอมขยายเวลาให้กับผู้รับจ้าง หรือขยายเวลาให้แต่ไม่เป็นไปตามที่สั่งหยุด ซึ่งตามข้อกฎหมายแล้วผู้ว่าจ้างต้องขยายเวลาให้กับผู้รับจ้างเนื่องจากเป็นพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความบกพร่องของหน่วยงานและยังอยู่ในเงื่อนไขที่เป็นการขยายเวลาทันทีเพราะเป็นเหตุที่ความผิดหรือความบกพร่องนั้นหน่วยงานของรัฐมีหลักฐานชัดแจ้งและทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น

ดังนั้น คณะอนุกรรมาธิการจึงได้ตั้งข้อสังเกตให้กรมบัญชีกลางทบทวนถ้อยคำของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อลดปัญหาในการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงาน เพราะหากเกิดความล่าช้าในการก่อสร้างก็จะส่งผลเสียหายไปทั้งผู้ว่าจ้างซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในการใช้ประโยชน์อาคารที่ก่อสร้าง และยังส่งผลความเสียหายถึงผู้รับจ้างซึ่งเป็นเอกชนในเรื่องของสภาพคล่องทางการเงินอีกด้วย รวมตลอดจนจะเป็นการลดปัญหาข้อร้องเรียนที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐอีกด้วย

๒) สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเชิญสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ว่า พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ดีฉบับหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจไม่สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีเนื้อหารวมกันระหว่างการจัดซื้อและจัดจ้าง ซึ่งในทางปฏิบัติทั้งสองเรื่องมีความแตกต่างกันในทางปฏิบัติโดยเฉพาะเรื่องของการก่อสร้าง อีกทั้งความชัดเจนเรื่องของการจ้างช่วงก็ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ เพราะการก่อสร้างนั้น ส่วนใหญ่บริษัทผู้รับเหมาจะไม่ได้ดำเนินการในส่วนของงานทั้งหมด เช่น การทาสีอาคาร การทำความสะอาด หรือการขุดเจาะอาจต้องมีการจ้างบริษัทอื่นดำเนินการ แต่กฎหมายกำหนดไว้ว่าไม่สามารถดำเนินการจ้างช่วงได้ จึงกลายเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ อีกทั้งกฎหมายมิได้กำหนดถึงระยะเวลาเร่งรัดในส่วนของภาครัฐจึงเกิดความล่าช้า และส่งผลเสียต่อบริษัทเอกชนที่เป็นผู้รับจ้างได้ เช่น การกำหนดระยะเวลาในการตรวจรับหรือการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาการขอขยายระยะเวลาตามสัญญา เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้แทนของสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ฝากประเด็นให้คณะอนุกรรมาธิการช่วยพิจารณา คือ ประเด็นเรื่องของรูปแบบสัญญาเสนอให้ใช้รูปแบบสัญญานานาชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสัญญากลางที่เป็นที่

ยอมรับกันทั่วโลกและประเด็นปัญหาเรื่องผู้รับเหมาต่างชาติ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายควบคุมหรือกำหนดขอบเขตจึงส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทยเป็นจำนวนมาก

นายกฤษดา จันทร์จำรัสแสง อุปนายกสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แสดงความเห็นว่า ปัญหาเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะด้านการก่อสร้าง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีมายาวนาน โดยรัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องแต่ก็ยังพบปัญหาเป็นจำนวนมาก ปัญหาสำคัญของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติดังกล่าวนำเรื่องของการจัดซื้อและจัดจ้างมารวมกัน ซึ่งในทางปฏิบัติมีรายละเอียดอยู่หลายเรื่องที่แตกต่างกันโดยเฉพาะเรื่องของการบริหารสัญญา จึงควรกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เช่น เรื่องของการก่อสร้างในบางครั้งไม่สามารถกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนเหมือนกับการจัดซื้อพัสดุได้ หรือในบางเรื่องการก่อสร้างต้องใช้ทั้งการจัดซื้อ และการจัดจ้าง

๒) เรื่องของการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างความโปร่งใส เพราะเรื่องของการก่อสร้างไม่มีมาตรฐานในการกำหนดในแต่ละพื้นที่จึงมีความแตกต่างตามดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก โดยเฉพาะเรื่องของการออกแบบ การกำหนดวัสดุ การคิดราคา และการเขียนคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิ์เสนอราคา การทำข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง (Term of Reference : TOR) กล่าวโดยสรุปได้ว่าพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นเรื่องของการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐแต่ไม่ได้กำหนดเรื่องของแนวทางการบริหารสัญญา ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรเป็นธรรมด้วยกันทั้งสองฝ่าย ราชการได้ของดีราคาเป็นธรรม หน่วยงานเอกชนรับงานแล้วไม่ประสบปัญหาที่ต้องฟ้องร้อง ได้กำไรตามสมควร

๓) ปัญหาผู้รับเหมาต่างชาติที่เข้ามารับงานในประเทศไทย ปัจจุบันมีจำนวนค่อนข้างมาก แต่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายควบคุมหรือกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน

๔) หลักเกณฑ์การประเมินค่าประสิทธิภาพต่อราคา (Price Performance) ไม่ควรพิจารณาแค่ราคาต่ำสุด แต่ควรพิจารณาว่าเป็นเงื่อนไขที่ดีที่สุดแก่ทางราชการ สมเหตุสมผล

๕) การพิจารณากำหนดราคากลาง ควรให้ผู้เชี่ยวชาญจากเอกชนเป็นผู้พิจารณาเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ถูกต้อง ตามกาลเวลา และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริง

นางสาวลิซ่า ภมตระกูลพานิช อุปนายกสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แสดงความเห็นว่า พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตราขึ้นโดยมิได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อประกาศมีผลใช้บังคับแล้วจึงประสบปัญหาในทางปฏิบัติ ดังนี้

๑) กฎหมายเดิมกำหนดว่า เมื่อประสบปัญหาอุทกภัย หรือการขึ้นค่าแรงทั่วประเทศ หรือกรณีเหล็กขาดตลาด เมื่อผู้รับจ้างประสบปัญหาดังกล่าวสามารถทำหนังสือแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อขอขยายอายุสัญญาได้ แต่พระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันกำหนดให้เป็นดุลพินิจของหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นผู้พิจารณา จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในแต่ละพื้นที่ที่หน่วยงานเจ้าของโครงการจะพิจารณาใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกันไป

๒) ประเด็นเรื่องการบริหารสัญญา จะพบมากในส่วนของการตีความของหน่วยงานราชการซึ่งมีการตีความแตกต่างกัน เช่น การตีความเรื่องของการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะใน TOR เป็นการกำหนดตัวบุคคลที่ชัดเจนแน่นอน (Lock Specification) ซึ่งเป็นการทุจริตหรือไม่ ปัจจุบันแต่ละหน่วยงานก็มีการตีความที่แตกต่างกันออกไป

๓) ปัญหาเรื่องของการจ้างช่วง พระราชบัญญัติฉบับนี้ห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการก่อสร้างจ้างช่วงได้ แต่ในทางปฏิบัติผู้ประกอบการมีความจำเป็นที่จะต้องจ้างช่วงเพราะจำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะด้าน เช่น การจ้างผู้รับเหมาตอกเสาเข็ม การจ้างผู้รับเหมาทาสี อีกทั้งมิได้มีการกำหนดบทนิยามไว้ว่าการจ้างช่วงหมายถึงการใดบ้าง

๔) หน่วยงานของรัฐไม่ได้กำหนดวันเร่งรัดในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ให้ชัดเจน เช่น การตรวจรับควรเสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน การพิจารณาคำขอขยายอายุสัญญาควรพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๗ – ๑๕ วัน

๕) การตั้งอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยปัญหาในเบื้องต้น ปัจจุบันไม่มีการดำเนินการดังกล่าวแล้ว

๖) สัญญามาตรฐาน (สัญญา FIDIC) ถือได้ว่าเป็นสัญญามาตรฐานที่ใช้กันทั่วโลก แต่ประเทศไทยไม่ได้นำมาใช้

๓) กรมบัญชีกลาง

ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษามาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา โดยเชิญนายภูมิศักดิ์ อรัญญาเกษมสุข อธิบดีกรมบัญชีกลาง นางนิภา ลำเจียกเทศ รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง และนายเสกสรร พหลเวชช์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานระบบพัสดุ กรมบัญชีกลาง เข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบด้านการบริหารสัญญา ซึ่งผู้แทนกรมบัญชีกลางจะนำประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง

ของเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเพื่อกำหนดมาตรฐานการพิจารณาและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกันในโอกาสต่อไป

๔) ผู้แทนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง

ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบด้านการบริหารสัญญา โดยเชิญผู้แทนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง เข้าร่วมประชุม ที่ประชุมได้รับทราบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสัญญาแล้วเห็นว่าเพื่อให้เกิดความรอบคอบและครบถ้วนของเนื้อหาในรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา จึงมีมติกำหนดให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ดังนี้

(๑) เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดพิษณุโลก ในวันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม – วันเสาร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

(๒) เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดลำพูน และจังหวัดเชียงใหม่ ในวันพฤหัสบดีที่ ๖ – วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕) กรมบัญชีกลาง

ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา โดยเชิญผู้แทนกรมบัญชีกลางเข้าร่วมประชุม โดยที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นปัญหาการบังคับใช้

กฎหมายด้านการบริหารสัญญา ในหลายประเด็น เช่น การคิดค่าปรับ การกำหนดค่าจ้างล่วงหน้า ที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างสัญญากับบันทึกข้อตกลง (TOR) ซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา กระบวนการและระยะเวลาในการแก้ไขสัญญา และการเป็นผู้ทิ้งงาน

๓. <u>การเดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน</u>

๑) กรมบัญชีกลาง

วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน ณ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

นายสมศักดิ์ ภู่สกุล ผู้อำนวยการกองการพัสดุภาครัฐ นายเสกสรร พลเวชช์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานระบบพัสดุ และเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางให้การต้อนรับและได้บรรยายเกี่ยวกับนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ รวมตลอดจนการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เหตุผลแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ประกอบกับ มาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและก่อให้เกิดผลดีกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

กลไกการกำกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ คือ คณะกรรมการจำนวน ๕ คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (จำนวน ๑๗ – ๑๙ คน) คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (จำนวน ๑๕ – ๑๗ คน) คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (จำนวน ๒๐ – ๒๕ คน) คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (จำนวน ๑๔ – ๑๖ คน) และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน (จำนวน ๑๔ – ๑๖ คน)

ต่อจากนั้น ได้มีการนำเสนอนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐและแนวทางการปฏิบัติงานในการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐผู้รับบริการ จำนวน ๘๙,๖๒๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานอิสระของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ และมีผลการดำเนินงานที่จัดทำเป็นหนังสือแจ้งตอบหน่วยงานของรัฐ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๗๖๖ เรื่อง เป็นหนังสือเวียนแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งหนังสือชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖๙ เรื่อง ปัจจุบันมีปริมาณงานอุทธรณ์ จำนวน ๓,๔๓๘ เรื่อง ตอบหนังสือแล้วเสร็จ ๒,๗๓๓ เรื่อง เรื่องพิจารณาแล้วค้างตอบ จำนวน ๓๘๘ เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๓๑๖ เรื่อง

สภาพปัญหาของการดำเนินงานของกรมบัญชีกลางในปัจจุบัน คือ ปริมาณกำลังคนในการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และตอบเรื่องร้องเรียน ซึ่งปัจจุบันมีอัตรากำลังเพียง ๑๓ คน และต้องดำเนินการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมภายใน ๖๐ วัน ตามที่พระราชบัญญัติกำหนด และต้องเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมประมาณ ๔๐ เรื่องต่อสัปดาห์ ทำให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ค้างตอบเป็นจำนวนมาก

กรมบัญชีกลางได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะแรก ดำเนินการให้กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการพัสดุภาครัฐ ๑ และกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการมาช่วยทำหนังสือตอบอุทธรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๓๕๐ เรื่อง

ระยะกลาง ขอรับการสนับสนุนเงินฝากค่าบำรุงภาษีท้องถิ่นร้อยละ ๑๐ เพื่อดำเนินการจ้างบุคลากรภายนอกมาช่วยในการปฏิบัติงานด้านนิติกร จำนวน ๑๐ อัตรา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ

ระยะยาว ขอรับจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการเพิ่มเติม (โดยเป็นอัตรากำลังที่ได้ขอรับจัดสรรไว้ตั้งแต่พระราชบัญญัติ มีผลใช้บังคับ จำนวน ๙๗ อัตรา แต่ได้รับจัดสรรเพียง ๓๑ อัตรา)

ต่อจากนั้น คณะกรรมาธิการและคณะอนุกรรมาธิการ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ คือ ๑) การพิจารณาราคากลางควรพิจารณาให้เหมาะสมตามความเป็นจริงและให้ทันต่อช่วงเวลา โดยควรพิจารณาปรับปรุงสูตรการคำนวณราคากลางอีกครั้ง ๒) พระราชบัญญัตินี้มิได้พิจารณาถึงความเสียหายของผู้รับจ้างในบางกรณี เช่น กรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานแล้วเกิดค่าปรับ จนทำให้ผู้รับจ้างเกิดความเสียหายในบางด้านของการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมาธิการจะนำประเด็นปัญหาที่ได้รับฟังในครั้งนี้ไปศึกษาเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

๒) จังหวัดสมุทรปราการ

วันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน ณ จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษาในประเด็นตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน รวมถึงศึกษาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความโปร่งใส สุจริตและเที่ยงธรรม ในกรณีศึกษา การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ และการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

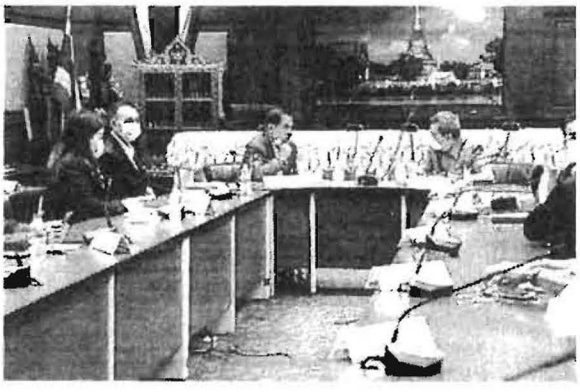

คณะอนุกรรมาธิการ ได้รับทราบข้อมูลการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ และได้รับทราบแนวทางการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดสมุทรปราการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาของรายงานการพิจารณาศึกษาซึ่งจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

๓) จังหวัดกำแพงเพชร

วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้เดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกำแพงเพชร ด้วยคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา สืบเนื่องจากที่คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง เข้าร่วมประชุม และได้รับทราบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสัญญา จึงเห็นว่าเพื่อให้เกิดความรอบคอบและครบถ้วนของเนื้อหาในรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษามาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา จึงมีมติกำหนดให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นกรณีศึกษาและนำมาเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการพิจารณาศึกษา ระบุในรายงานการพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวม พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

๔) จังหวัดลำพูน

วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้เดินทางไปราชการเพื่อศึกษาดูงาน ณ จังหวัดลำพูน ด้วยคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา สืบเนื่องจากที่คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง เข้าร่วมประชุม และได้รับทราบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสัญญา จึงเห็นว่าเพื่อให้เกิดความรอบคอบและครบถ้วนของเนื้อหาในรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา จึงมีมติกำหนดให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดลำพูน เพื่อเป็นกรณีศึกษาและนำมาเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการพิจารณาศึกษา โดยจะระบุในรายงานการพิจารณาศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวม พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

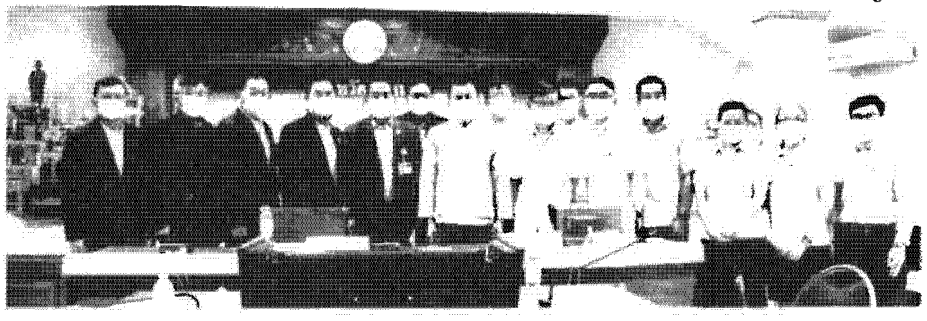

๔. <u>การพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ</u>

๑) พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีศึกษา มาตรการป้องกันการกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบ ด้านการบริหารสัญญา

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. จัดให้มีการประชุม จำนวน ๒๔ ครั้ง

๒. พิจารณาศึกษาข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลเกี่ยวกับแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบจากสำนักงานศาลปกครอง ดังนี้

๑) แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

๒) แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองสูงสุดจำแนกตามประเภทคดี

๔) เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยการเชิญผู้แทนหน่วยงานมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

(๑) นายภูมิศักดิ์ อรัญญาเกษมสุข	อธิบดีกรมบัญชีกลาง
(๒) นางสาวนิภา ลำเจียกเทศ	รองอธิบดี รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง
(๓) นายเสกสรร พหลเวชช์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานระบบพัสดุ
(๔) นางสุธิษา จารุเมธาวิทย์	นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ
(๕) นางสาวสุธาสินี ศรีมานะศักดิ์	นิติกรชำนาญการ
(๖) นางอัมพวรรณ พุกดำ	นิติกรชำนาญการ
(๗) นางสาวณัฐพร สนธิเจริญ	นิติกรปฏิบัติการ
(๘) นายลิขิต อุไรรางกูล	นักวิชาการคลังชำนาญการ
(๙) นางวรินทรา ก้านบัวไชย	นักวิชาการคลังชำนาญการ
(๑๐) นายสุทธิมาน คุณผล	นักวิชาการคลังปฏิบัติการ

๓.๒ สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

(๑) นายกฤษดา จันทร์จำรัสแสง	อุปนายกสมาคม
(๒) นางสาวลิซ่า ภมตระกูลพานิช	อุปนายกสมาคม
(๓) นางสาวผกาวดี สุนทรธรรม	ผู้จัดการสมาคม

๓.๓ ผู้แทนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง

๔. คณะอนุกรรมาธิการได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๔.๑ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

๔.๒ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓

๔.๓ จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๔.๔ จังหวัดลำพูน เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕. ผลการพิจารณาศึกษา

๕.๑ ปัญหาด้านกฎหมาย

๑. ความไม่ชัดเจนของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่น เรื่องการห้ามจ้างช่วง การบริหารสัญญา (งดค่าปรับ ลดค่าปรับ และการขอขยายระยะเวลา) การทิ้งงาน

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> สร้างความสับสนและภาระในการใช้ดุลยพินิจกับผู้ถูกบังคับใช้จนกลายเป็นความเหลื่อมล้ำในการพิจารณาของแต่ละพื้นที่

๒. การไม่กำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติหน้าที่ และแบบหรือตัวอย่าง เช่น ใครต้องเป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งการเรียกค่าปรับ ใครต้องเป็นผู้ลงนามในหนังสือบอกสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับ ใครต้องเป็นผู้อนุมัติกรณีที่มีการขยายเวลาทำการตามสัญญา และกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้แต่คู่สัญญาได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ใครจะมีอำนาจในการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญา

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> เป็นปัญหาทางปฏิบัติในการตีความที่ไม่ตรงกันระหว่างคณะกรรมการกับหัวหน้าเจ้าหน้าที่และผู้ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบและทำความเห็นเป็นลำดับชั้นก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ

๓. บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ (๒) ให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจในการอนุมัติให้แก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง และมาตรา ๑๐๓ (๒) ให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจในการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๕ การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต้องอยู่ภายในขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น และข้อ ๑๘๓ นอกจากการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๑๐๓ หากปรากฏว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามแบบสัญญาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เช่น สัญญาจ้างทำความสะอาดอาคาร สัญญาจ้าง

ก่อสร้าง มีการระบุเงื่อนไขให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิ์ที่จะทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาหรือสั่งให้แก้ไขข้อกำหนดต่าง ๆ ในเอกสารสัญญา

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ สัญญาทางปกครอง หมายความรวมถึง สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐและมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ความไม่สอดคล้องกันของข้อกำหนดและบทบัญญัติดังกล่าวอยู่ที่สัญญาที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐมีทั้งสัญญาทางปกครองและสัญญาทางแพ่ง หลักการของสัญญาทางปกครองตามกฎหมายของไทยให้เอกสิทธิ์แก่คู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานทางปกครองเพื่อคุ้มครองสาธารณะประโยชน์ และทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนหลักการของสัญญาทางแพ่งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคของคู่สัญญา

แต่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับครอบคลุมสัญญาทุกประเภท ทั้งที่เป็นสัญญาทางปกครองในการจัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค และสัญญาทางแพ่งในการจัดหาพัสดุเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานหรือเป็นสวัสดิการแก่บุคลากร ซึ่งเป็นการให้เอกสิทธิ์แก่คู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานของรัฐสำหรับสัญญาทางแพ่งด้วย จึงไม่สอดคล้องกับหลักการตามประมวลประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔. ขาดนิยาม คำว่า “การซื้อ” “การจ้าง” “การเช่า”

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ “การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า ... แต่ “พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ... และ “งานบริการ” หมายความว่า งานจ้างบริการ งานจ้างเหมาบริการ...

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๒ กำหนดให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้สำหรับการเช่าสังหาริมทรัพย์โดยอนุโลม แต่การเช่าอสังหาริมทรัพย์ ตามระเบียบ ข้อ ๙๓ ข้อ ๙๔ และข้อ ๙๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะ

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ความไม่สอดคล้องกันของบทบัญญัติดังกล่าวอยู่ที่พระราชบัญญัติ ไม่ได้ให้ความหมาย คำว่า “การซื้อ” “การจ้าง” “การเช่า” ไว้ และ “การเช่า” ไม่ใช่ “งานบริการ” จึงไม่ใช่ “พัสดุ” ตามความหมายของบทบัญญัติดังกล่าว แต่พระราชบัญญัติกำหนดให้เป็นการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ และระเบียบกำหนดให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้กับการเช่าสังหาริมทรัพย์โดยอนุโลม ส่วนการเช่าอสังหาริมทรัพย์ ระเบียบไม่กำหนดให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อหรือการจ้างมาใช้โดยอนุโลม

๕. ผู้มีอำนาจกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้อำนาจผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง (มาตรา ๖๑) การดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา (มาตรา ๗๔) การดำเนินงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง (มาตรา ๘๙) การบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ (มาตรา ๑๐๐) การแก้ไขสัญญา (มาตรา ๙๗) และการบอกเลิกสัญญา (มาตรา ๑๐๓)

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ (ข้อ ๖) ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างภายในวงเงินที่กำหนด (ข้อ ๘๔ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ ข้อ ๑๒๗ และข้อ ๑๕๘) ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ (ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๕ ข้อ ๑๐๓ ข้อ ๑๐๕ ข้อ ๑๓๙ และข้อ ๑๔๑)

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ความไม่สอดคล้องกันในกรณีนี้คือ พระราชบัญญัติให้อำนาจผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง งานจ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง แต่ตามระเบียบกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ จึงเป็นปัญหาการตีความว่า กรณีการจัดซื้อจัดจ้างงานจ้างที่ปรึกษาหรืองานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง มีวงเงินเกินอำนาจอนุมัติการสั่งซื้อ หรือสั่งจ้างของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ต้องให้ผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติหรือให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ตามที่ระเบียบกำหนด และรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบเกินขอบเขตที่พระราชบัญญัติกำหนด ได้หรือไม่

๖. การห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๕ กำหนดให้สัญญาที่ทำในราชอาณาจักรต้องมีข้อตกลงในการห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เว้นแต่การจ้างช่วงแต่บางส่วนที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญาแล้ว ถ้าคู่สัญญาไปจ้างช่วงโดยฝ่าฝืน ข้อตกลงดังกล่าว ต้องกำหนดให้มีค่าปรับสำหรับการฝ่าฝืนข้อตกลงนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของวงเงินของงานที่จ้างช่วงตามสัญญา

แต่ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่กำหนดหลักเกณฑ์ รายละเอียดและวิธีการกำหนด ข้อตกลงในการห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง ว่าต้องกำหนดข้อห้ามอย่างไรต้องกำหนด ค่าปรับสำหรับการฝ่าฝืนข้อตกลงนั้นอย่างไร ต้องกำหนดข้อยกเว้นการห้ามจ้างช่วงอย่างไร และการได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญาต้องดำเนินการออกหนังสืออนุญาตหรือไม่ อย่างไร ใครจะเป็นผู้มีอำนาจอออกหนังสืออนุญาต และกรณีที่ต้องกำหนดให้มีค่าปรับและอัตราค่าปรับมากกว่าร้อยละสิบของวงเงินของงานที่จ้างช่วงตามสัญญา มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร รวมทั้งต้องประกาศไว้ในประกาศเชิญชวนหรือหนังสือเชิญชวนด้วยหรือไม่

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> กรณี “ถ้าคู่สัญญาไปจ้างช่วงโดยฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว ต้องกำหนดให้มีค่าปรับสำหรับการฝ่าฝืนข้อตกลงนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของวงเงินของงานที่จ้างช่วงตามสัญญา” ทำให้เกิดปัญหาในการตีความเป็น ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑ ตีความตามเจตนารมณ์ว่า การกำหนดให้มีข้อตกลงห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงต่อ ต้องกำหนดค่าปรับสำหรับการฝ่าฝืนข้อตกลงนั้นไปพร้อมกัน

แนวทางที่ ๒ ตีความตามบทบัญญัติว่า คู่สัญญาต้องไปจ้างช่วงโดยฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าวก่อน จึงจะสามารถกำหนดให้มีค่าปรับสำหรับการฝ่าฝืนข้อตกลงนั้นได้

ซึ่งหากตีความไม่ถูกต้องอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ประกอบการ ความคุ้มค่า ความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งความถูกต้องครบถ้วนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติซึ่งอาจถูกทักท้วง อุทธรณ์ ร้องเรียน หรือฟ้องคดีต่อศาลได้

และความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติและอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่าเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า รัฐมนตรีไม่ได้ออกระเบียบกรณีดังกล่าวไว้ คณะกรรมการนโยบายจะมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่มิใช่การปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ หรือที่ไม่มีข้อกำหนดในระเบียบได้หรือไม่

สภาพการณ์ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป การก่อสร้างมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยทำให้งานก่อสร้างบางส่วนต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน งานก่อสร้างขนาดใหญ่จึงต้องจ้างช่วงบริษัทที่มีความถนัดเฉพาะทาง ซึ่งจะทำให้งานมีคุณภาพและรวดเร็วได้ประโยชน์กับราชการมากกว่า จึงควรเปิดช่องในกรณีจำเป็นให้สามารถจ้างช่วงได้โดยแจ้งผู้ว่าจ้างเจ้าของงานเพื่อทราบ โดยอาจกำหนดวงเงินจ้างช่วงไว้ที่ไม่มีนัยมากกว่าวัตถุประสงค์ของสัญญาจ้าง เช่น ๑๐% ของสัญญาจ้าง เป็นต้น

๗. การบริหารสัญญาหรือข้อตกลง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๐ กำหนดให้ในการดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อรับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลง

แต่**ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐** มาตรา ๑๐๒ กำหนดให้การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญาหรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ กำหนดให้กรณีที่มีเหตุบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญา

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ทำให้เกิดปัญหาในการตีความเป็น ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑ ตีความตามเจตนารมณ์ว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงในการพิจารณาและทำความเห็นเสนอผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ ในทุกกรณี แต่ในการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง และการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจจะเห็นด้วยกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือไม่ ก็ได้

แนวทางที่ ๒ ตีความตามบทบัญญัติว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีอำนาจเห็นชอบหรืออนุมัติในการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงทุกกรณี ยกเว้นการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง และการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจ

ซึ่งหากตีความไม่ถูกต้องอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของคู่สัญญา ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งความถูกต้องครบถ้วนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติซึ่งอาจถูกทักท้วง อุทธรณ์ ร้องเรียน หรือฟ้องคดีต่อศาลได้

๘. สัญญาจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๔ และ**ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐** หมวด ๘ กำหนดกระบวนการจ้าง ออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ใช้สำหรับการจ้างออกแบบงานก่อสร้าง หรือการจ้างควบคุมงานก่อสร้าง แล้วแต่กรณี

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ซึ่งตามข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีมีความแตกต่างกัน ทั้งเงื่อนไขข้อปฏิบัติ บุคลากร ค่าจ้าง และความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ แต่สัญญาจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดให้ใช้สำหรับการจ้างออกแบบงานก่อสร้างและการจ้างควบคุมงานก่อสร้างในสัญญาเดียวกัน จึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และเจตนารมณ์ของระเบียบและพระราชบัญญัติ และอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

๕.๒ ปัญหาด้านบุคลากร

- ผู้ที่ต้องทำหน้าที่เป็นกรรมการชุดต่าง ๆ จำเป็นต้องมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ในข้อเท็จจริงคือบุคลากรเหล่านี้ไม่มีความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่ สร้างความหวาดกลัวเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่และพยายามหลีกเลี่ยงการทำหน้าที่ หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้จะทำหน้าที่เป็นเพียง “ตรายาง” ให้เท่านั้น ที่เหลือเป็นฝ่ายพัสดุหรือผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อนดำเนินการแทน

๕.๓ ปัญหาเชิงนโยบาย

- ปัจจุบันกรมบัญชีกลางในฐานะที่ควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ มีหน้าที่เร่งรัดให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เงินสามารถเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว

<u>ความเสียหายที่เกิด</u> การเร่งรีบดำเนินการทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย สร้างความกังวลใจให้แก่ผู้ปฏิบัติ บางหน่วยงานจึงชะลอการดำเนินงาน หรือไม่ใช้งบประมาณแผ่นดิน แต่ไปใช้งบอื่นที่สามารถดำเนินการได้ด้วยระเบียบอื่น ๆ ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่า

๕.๔ ปัญหาในทางปฏิบัติ

๕.๔.๑ ประเด็นหน่วยงานของรัฐสั่งหยุดงาน แต่มิได้นำมาขยายเวลาทำการตามสัญญาจนสัญญาสิ้นสุดลง

<u>สภาพปัญหา</u>

จากตัวอย่างกรณีศึกษาพบปัญหา ตัวอย่างว่า ภายหลังจากผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างประมาณ ๒ เดือน พบปัญหาใต้พื้นที่ก่อสร้างมีหินขนาดใหญ่ ทำให้การเจาะเสาเข็มได้เพียง ๑๗ เมตร จาก ๑๙ เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามแบบ

ผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้หยุดงานตั้งแต่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ รวม ๒๑๔ วัน เพื่อแก้ไขแบบ แต่มิได้นำจำนวนวันที่สั่งหยุดงาน ๒๑๔ วัน ไปขยายสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา แต่พิจารณาลดค่าปรับในภายหลังสิ้นสุดสัญญา จำนวน ๑๙๓ วัน

การที่ไม่นำจำนวนวันสั่งหยุดงาน ๒๑๔ วันไปขยายสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา ส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างและต่อสัญญาจ้าง ดังนี้

๑) สัญญากำหนดวันเริ่มทำงานภายในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ และต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ (รวมเป็นจำนวน ๗๓๓ วัน) เมื่อผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงาน ๒๑๔ วัน แล้วไม่นำมาขยายสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา จึงเกิดค่าปรับที่เกิดขึ้นก่อนที่จะทำงานครบตามสัญญา ๗๓๓ วัน ซึ่งไม่เป็นธรรมกับผู้รับจ้าง

๒) การไม่นำไปขยายสัญญา ส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างที่ทำข้อตกลงไว้กับสถาบันการเงินหลังสิ้นสุดสัญญาไม่สามารถสนับสนุนได้ เนื่องจากไม่มีสัญญารองรับ

ข้อเท็จจริง

พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐๒ (๑) การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ด้วยเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๘๒ ... กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดแจ้งหรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น ต้องพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงโดยมิต้องรอให้คู่สัญญาแจ้ง

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ชี้แจงว่า ตามมาตรา ๑๐๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ ... ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากผู้บังคับใช้กฎหมายหรือผู้มีอำนาจไม่พิจารณานำจำนวนวันที่สั่งหยุดงานมาขยายเวลาทำการตามสัญญาให้กับผู้รับจ้าง

ข้อพิจารณา

๑) การสั่งหยุดงานแล้วมิได้นำมาขยายเวลาทำการตามสัญญาให้ตามปัญหาข้างต้น เป็นเหตุให้ระยะเวลาทำการตามสัญญาลดน้อยลง โดยมิได้เป็นความผิดของผู้รับจ้าง

๒) ถึงแม้ว่าจะนำมา**งดหรือลดค่าปรับ**ให้ในภายหลัง แต่สำหรับสัญญาก่อสร้างที่กำหนดส่งงานและจ่ายค่าจ้างเป็นรายงวด อาจส่งผลกระทบต่อการเบิกเงินค่าจ้างรายงวดที่ต้องถูกหักเป็นค่าปรับจนไม่สามารถเบิกค่าจ้างได้เลย

๓) การแก้ไขแบบแปลนใช้ระยะเวลานาน เป็นเหตุให้ต้องหยุดการก่อสร้าง และเมื่อเริ่มการก่อสร้างก็ใกล้ระยะเวลาที่จะสิ้นสุดสัญญา เป็นเหตุให้ต้องก่อสร้างโดยถูกคิดค่าปรับในกรณีที่สัญญากำหนดเป็นรายงวดจะทำให้ส่งงานแล้วไม่ได้รับค่าจ้าง ต้องจ่ายเป็นค่าปรับทั้งหมด ในบางกรณี ผู้รับจ้างต้องสำรองเงินเป็นจำนวนมากในการก่อสร้างจนไม่สามารถก่อสร้างให้แล้วเสร็จได้ และไม่สามารถส่งมอบงวดงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพราะจะถูกหักเป็นค่าปรับทั้งหมด สุดท้ายอาคารก็ก่อสร้างไม่เสร็จ และอาจเป็นคดีความต่อไปในชั้นศาล

เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาความขัดแย้งและเพื่อเป็นการกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานของรัฐ ในงานด้านการบริหารสัญญา ควรมีการแก้ไขกฎหมายให้เกิดความชัดเจน หรืออาจส่งเสริมให้มีการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

๔) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ ... กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดแจ้งหรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น ต้องพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงโดยมิต้องรอให้คู่สัญญาแจ้ง

มีข้อพิจารณาว่า การใช้ข้อความว่า “ต้องพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงโดยมิต้องรอให้คู่สัญญาแจ้ง” ไม่เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติและไม่สามารถแก้ไขปัญหาข้างต้นได้ ข้อความที่น่าจะนำมาพิจารณาคือ

“ต้องพิจารณาขยายระยะเวลาตามสัญญาหรือข้อตกลงก่อนสิ้นสุดสัญญา และพิจารณางดหรือลดค่าปรับหลังสิ้นสุดสัญญา โดยมิต้องรอให้คู่สัญญาแจ้ง”

ข้อเสนอแนะ

๑) เห็นควรกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้มีอำนาจต้องพิจารณาขยายระยะเวลาตามสัญญาหรือข้อตกลงก่อนสิ้นสุดสัญญา และพิจารณางดหรือลดค่าปรับหลังสิ้นสุดสัญญา โดยมิต้องรอให้คู่สัญญาแจ้ง **หรือ**

๒) เสนอให้กรมบัญชีกลาง จัดทำหนังสือเวียนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารสัญญา ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) สั่งหยุดงาน ต้องนำระยะเวลาที่สั่งหยุดงานไปพิจารณาขยายเวลาทำการตามสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา และในกรณีที่ไม่สามารถขยายเวลาทำการตามสัญญาได้ทันก่อนที่จะสิ้นสุดสัญญา ให้นำจำนวนวันดังกล่าวไปงดหรือลดค่าปรับตามสมควร ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และยังเป็นการลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนอีกด้วย **หรือ**

๓) เสนอให้คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพิจารณาเพิ่มเติมข้อความในสัญญา โดยให้ระบุหลักการให้ชัดเจนเกี่ยวกับการสั่งหยุดงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งอาจจัดทำเป็นบันทึกท้ายสัญญา ในลักษณะข้อพึงระวัง ระหว่างผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง โดยนำเสนอความเห็นผ่านทางสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่มเติมข้อความดังกล่าวในแบบสัญญา ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๔.๒ ประเด็นการกำหนดค่าจ้างรายงวดที่ไม่สัมพันธ์กับปริมาณงาน

สภาพปัญหา

สัญญาก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐบางแห่งมีการกำหนดให้ส่งงาน – รับค่าจ้างเป็นรายงวดและมีการกำหนดค่าจ้างที่ไม่สัมพันธ์กับปริมาณงาน โดยจะกำหนดค่าจ้างในงวดต้นน้อยกว่างวดสุดท้ายเป็นจำนวนมาก เช่น งวดที่ ๑ – ๑๓ จะกำหนดค่าจ้างให้ประมาณร้อยละ ๓ – ร้อยละ ๕ ของสัญญาจ้าง (เนื้องานก่อสร้างจะมีมากกว่าค่าจ้าง) และงวดที่ ๑๔ – ๑๕ จะกำหนดค่าจ้างให้ประมาณร้อยละ ๒๕ – ร้อยละ ๒๖ ของสัญญาจ้าง (เนื้องานก่อสร้างจะมีน้อยกว่าค่าจ้าง)

เอกชน (ผู้รับจ้าง) ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการที่กำหนดค่าจ้างไม่สัมพันธ์กับเนื้องานจนอาจไม่สามารถสำรองจ่ายจนแล้วเสร็จได้

ข้อเท็จจริง

- ข้อกฎหมายไม่มี
- มีเพียงบางหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ที่ดำเนินการดังกล่าว
- ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติที่ถือเป็นมาตรฐาน
- หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการเช่นนั้น จะมองว่าเป็นการรักษาผลประโยชน์ให้กับรัฐ
- บริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ต้องสำรองเงินทุนในช่วงตอนต้นเพื่อที่จะได้รับเงินคืนในงวดท้าย ซึ่งต้องรองรับความเสี่ยงต่อปัญหาสภาพคล่องตามสภาพการณ์ของประเทศและตกเป็นพับต่อบริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง)
- หน่วยงานของรัฐจะได้รับผลกระทบในกรณีที่ไม่สามารถก่อสร้างอาคารให้แล้วเสร็จได้ก็จะต้องเสียเวลาและอาจมีการฟ้องร้องต่อในชั้นศาล

ข้อพิจารณา

- เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาความขัดแย้งและเพื่อเป็นการกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานของรัฐ ในงานด้านการบริหารสัญญา ควรมีการส่งเสริมให้มีการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะ

- เสนอให้กรมบัญชีกลาง จัดทำหนังสือเวียนไปยังหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศเกี่ยวกับการกำหนดค่าจ้างรายงวด โดยสร้างความรู้และความเข้าใจตามหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับมาตรฐานในการกำหนดค่าจ้างรายงวดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับปริมาณงานตามความเป็นจริง

๕.๔.๓ ประเด็นการกำหนดให้สามารถเบิกค่าจ้างล่วงหน้าได้ไว้ในบันทึกข้อตกลงแต่ไม่ปรากฏในสัญญา

สภาพปัญหา

กรณีที่บันทึกข้อตกลง (TOR) ระบุให้เบิกค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๐ ของวงเงินงบประมาณก่อสร้าง แต่ไม่ปรากฏในสัญญาก่อสร้าง จนเป็นเหตุให้เอกชน (ผู้รับจ้าง) ไม่สามารถเบิกค่าจ้างล่วงหน้าตามบันทึกข้อตกลงได้

ข้อเท็จจริง

ระเบียบกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๘๙ กำหนดว่า การจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะกระทำมิได้ **เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องจ่าย และมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อนการทำสัญญาหรือข้อตกลง** ให้กระทำได้เฉพาะกรณีและตามหลักเกณฑ์

(๔) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป วิธีคัดเลือก และวิธีเฉพาะเจาะจง นอกจากกรณีตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ข) **ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละสิบห้า**ของราคาซื้อหรือราคาจ้าง

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง

ข้อ ๒ กำหนดว่าเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาได้แก่ .... เช่น แบบรูปรายการละเอียด ใบแจ้งปริมาณงานและราคาใบเสนอราคา เป็นต้น

ข้อ ๒ วรรคสอง กำหนดว่า ความใดในเอกสารแนบท้ายที่ขัดหรือแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง คำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้างให้ถือเป็นที่สุด และผู้รับจ้างไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าจ้าง ค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายใด เพิ่มเติมจากผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น

ผู้รับจ้าง กล่าวอ้างถึง ระยะเวลาในการลงนามในสัญญาว่า หน่วยงานของรัฐเรียกให้มาลงนามในสัญญาเป็นการด่วน จึงไม่มีเวลาเพียงพอในการอ่านสัญญา

ข้อพิจารณา

- หลักการก่อนิติกรรมสัญญาใด ๆ ย่อมมีผลผูกพันตามสัญญา ดังนั้น เมื่อสัญญาหลักกำหนดเป็นการชัดเจนแล้ว ถึงเงื่อนไขที่ขัดหรือแย้งกันระหว่างเอกสารแนบท้ายสัญญากับสัญญาหลักให้ถือตามสัญญาหลักเป็นสำคัญ ย่อมมีผลผูกพันคู่สัญญาจะยกขึ้นกล่าวอ้างในภายหลังมิได้ แต่ทั้งนี้ในทางปฏิบัติก็จะขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาในภายหลัง

- เมื่อบันทึกข้อตกลง (TOR) ระบุให้สามารถเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณตามสัญญาก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) ต้องนำข้อความดังกล่าวระบุไว้ในสัญญาด้วย เพื่อให้สอดคล้องกันและเป็นไปตาม ข้อ ๒ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ

- กรมบัญชีกลาง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ควรให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

๕.๔.๔ ประเด็นกระบวนการและระยะเวลาในการแก้ไขสัญญา

สภาพปัญหา

ในการแก้ไขสัญญา หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) จะใช้ระยะเวลาในการแก้ไขสัญญานาน ในบางครั้งใช้ระยะเวลาถึงจำนวน ๗ เดือน

ข้อเท็จจริง

- ข้อกฎหมายไม่มี

- การแก้ไขสัญญา ส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินการก่อสร้างของผู้รับจ้างที่ต้องหยุดงานและจะทำให้การก่อสร้างล่าช้าส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์จากอาคารที่ก่อสร้าง

- กรณีที่มีการแก้ไขที่กระทบต่อแผนการก่อสร้างจะส่งผลให้เอกชน (ผู้รับจ้าง) ต้องหยุดงาน ไม่สามารถดำเนินการในช่วงเวลาดังกล่าวได้

ข้อพิจารณา

- ควรมีการกำหนดกระบวนการและระยะเวลาให้ชัดเจน และควรกำหนดระยะเวลาเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

- กรมบัญชีกลาง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการแก้ไขสัญญาให้ชัดเจนเนื่องจากการแก้ไขสัญญาในบางกรณีมีผลกระทบต่อแผนการก่อสร้างที่ต้องหยุดงาน เช่น กรณีแก้ไขแบบแปลนการก่อสร้าง (ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม)

๕.๔.๕ ประเด็นการเป็นผู้ทิ้งงาน

สภาพปัญหา

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุของหน่วยงานของรัฐบางแห่งเข้าใจว่าภายในระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายที่เกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้างภายในกำหนด ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานตามสัญญาแล้ว หากเรียกบริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) มาแก้ไขความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายแล้วแต่บริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ไม่มา แต่ยินยอมให้หักค่าใช้จ่ายจากเงินหลักประกัน นั้น ถือว่าการกระทำของบริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ดังกล่าวเข้าข่ายเป็นผู้ทิ้งงาน ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องทำหนังสือแจ้งไปยังอธิบดีกรมบัญชีกลาง

ข้อเท็จจริง

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐๙ กำหนดว่า ในกรณีที่คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญานั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทิ้งงาน

ตามสัญญาจะกำหนดเรื่องความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้างว่าเมื่องานแล้วเสร็จบริบูรณ์ และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้างหรือจากผู้รับจ้างรายใหม่ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาแล้ว หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากงานจ้างนี้ภายในกำหนด ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายนั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง ....ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า ....หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าว ภายในกำหนด ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง หรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนด ให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเอง หรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้น โดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากผู้รับจ้าง ตามสัญญาผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้างหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

ข้อพิจารณา

ในกรณีที่บริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ไม่มาซ่อมแซมแต่ยินยอมให้หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) ดำเนินการแก้ไข และยินยอมให้หักค่าซ่อมแซมจากหลักประกันตามสัญญา อีกทั้งในกรณีที่รัฐมิได้รับความเสียหายย่อมไม่ควรถือว่าบริษัทเอกชน (ผู้ว่าจ้าง) ดังกล่าวเป็นผู้ทิ้งงาน

ข้อเสนอแนะ

- ไม่มี

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านการบริหารสัญญา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑) ส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระดับบุคคล ด้านการบริหารสัญญา เพื่อใช้เป็นบทเรียนในการปฏิบัติงานของผู้ที่มาสืบทอดตำแหน่งและเป็นคลังแห่งความรู้ในตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง รวมทั้งสามารถต่อยอดประสบการณ์ได้มากขึ้นกว่าเดิม การมีคู่มือปฏิบัติระดับบุคคลจะลดเวลาในการเรียนรู้งานและการแก้ไขปัญหาปฏิบัติงาน เพราะในคู่มือจะบอกแนวทางแก้ไขปัญหาไว้แล้วในระดับหนึ่งผู้ปฏิบัติงานจะมีเวลาในการแสวงหาแนวทางการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามหลัก “การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง”

๒) ให้ความสำคัญกับการจัดการองค์ความรู้ภายในหน่วยงานอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงานต่างสำนัก/กอง (Learn to Share) เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจในสภาพปัญหาจากการปฏิบัติงานของแต่ละสำนัก/กองได้มากขึ้น จะช่วยทำให้ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานลงได้ นอกจากนั้นควรสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานที่มีพันธกิจสนับสนุนส่งเสริมกันและกัน เพื่อทำให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ จะได้นำองค์ความรู้ที่สั่งสมมาของแต่ละหน่วยงานมาแลกเปลี่ยนกัน (Learn to Connect) และร่วมมือกันสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน (Learn to Innovate) การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐจะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ลดงบประมาณที่ซ้ำซ้อน

๓) เมื่อมีการปรับปรุงกฎหมายควรมีการสื่อสารให้ผู้ที่ถูกบังคับใช้ด้วยการนำเสนอสิ่งดี ๆ ที่ผู้ปฏิบัติจะได้รับเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด การสื่อสารข้อกฎหมายไม่ควรนำเสนอบริบทความรุนแรงของกฎหมาย ไม่ควรนำเสนอแบบอธิบายตัวบทกฎหมายโดยไม่เข้าใจ อย่างถ่องแท้ถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อให้หลักคิดแก่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้ที่จะอธิบายเช่นนั้นได้ อาจไม่จำเป็นต้องเป็นบุคลากรของกรมบัญชีกลางแต่ควรเป็นผู้ที่เข้าใจหลักการใช้การตีความกฎหมาย อย่างแท้จริงเป็นหลัก

๔) ประเด็นหน่วยงานของรัฐสั่งหยุดงานแต่มิได้นำมาขยายเวลาทำการตามสัญญาจนสัญญาสิ้นสุดลง เห็นควรกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้มีอำนาจต้องนำไปขยายเวลาทำการตามสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา หรืออาจแก้ไขให้เป็นรูปแบบที่ว่าเมื่อผู้มีอำนาจ (ผู้ว่าจ้าง) สั่ง (ผู้รับจ้าง) หยุดงานย่อมถือได้ว่าเป็นการขยายเวลาทำการตามสัญญาทันที **หรือ** ให้กรมบัญชีกลาง จัดทำหนังสือเวียนสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การบริหารสัญญา ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) สั่งหยุดงาน ต้องนำระยะเวลาที่สั่งหยุดงานไปพิจารณาขยายเวลาทำการตามสัญญาก่อนสิ้นสุดสัญญา และในกรณีที่ไม่สามารถขยายเวลาทำการตามสัญญาได้ทันก่อนที่จะสิ้นสุดสัญญา ให้นำจำนวนวันดังกล่าวไปงดหรือลดค่าปรับตามสมควร ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และยังเป็นการลดปัญหา

ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนอีกด้วย **หรือ** ให้คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาเพิ่มเติมข้อความในสัญญา โดยให้ระบุหลักการให้ชัดเจนเกี่ยวกับการสั่งหยุดงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งอาจจัดทำเป็นบันทึกท้ายสัญญา ในลักษณะข้อพึงระวังระหว่างผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้างโดยนำเสนอความเห็นผ่านทางสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่มเติมข้อความดังกล่าวในแบบสัญญา ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕) ประเด็นการกำหนดค่าจ้างรายงวดที่ไม่สัมพันธ์กับปริมาณงาน เสนอให้กรมบัญชีกลางจัดทำหนังสือเวียนไปยังหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศ เกี่ยวกับการกำหนดค่าจ้างรายงวด โดยสร้างความรู้และความเข้าใจตามหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับมาตรฐานในการกำหนดค่าจ้างรายงวดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับปริมาณงานตามความเป็นจริง

๖) ประเด็นการกำหนดให้สามารถเบิกค่าจ้างล่วงหน้าได้ไว้ในบันทึกข้อตกลงแต่ไม่ปรากฏในสัญญา กรมบัญชีกลางในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ควรให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

๗) ประเด็นกระบวนการและระยะเวลาในการแก้ไขสัญญา กรมบัญชีกลาง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการแก้ไขสัญญาให้ชัดเจนเนื่องจากการแก้ไขสัญญาในบางกรณีมีผลกระทบต่อแผนการก่อสร้างที่ต้องหยุดงาน เช่น กรณีแก้ไขแบบแปลนการก่อสร้าง ควรกำหนดระยะเวลาในการแก้ไขแบบเท่าที่จำเป็นไม่ควรนานเกินไปเพราะจะทำให้เกิดความเสียหายในภายหลังได้

๘) กรมบัญชีกลางควรกระจายความรับผิดชอบในด้านปฏิบัติการให้ภาคเอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ควบคุมระบบสารสนเทศการจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐและควรกำหนดให้ภาคเอกชนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ควบคุมระบบต้องจัดทำ Call Center และศูนย์บริการข้อมูลร่วม (Information Center) เพื่อทำการวิจัยราคาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับกลไกทางการตลาด จัดทำฐานข้อมูลผู้ค้าทุกประเภท จัดทำฐานข้อมูลผู้ทิ้งงาน เพื่อช่วยให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ สามารถเรียกใช้ได้ทันที มีความเป็นปัจจุบัน โดยกรมบัญชีกลางทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน (Public and Private Partnership : PPP) ที่คณะกรรมการปฏิรูประบบ ราชการให้ความสำคัญอยู่ในปัจจุบัน

๙) สร้างมาตรฐานการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายนอกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เน้นการตรวจสอบบริบทการปฏิบัติงานมากกว่าการตรวจสอบตามกระบวนการและขั้นตอน ที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด

๑๐) ลดบทบาทผู้ปฏิบัติของส่วนราชการ (Implementer) ให้เหลือเพียงบทบาทของผู้กำหนดนโยบาย และผู้สนับสนุนส่งเสริมการทำงานของภาคเอกชนและประชาชน (Facilitator) เพื่อให้ส่วนราชการมีขนาดเล็กลง กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่เอกชนและประชาชนให้มากขึ้น พยายามเป็นแบบอย่างที่ดี (Mentor) ให้กับภาคเอกชนและประชาชนเมื่อมีการกระจายความ รับผิดชอบไปให้ปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น กรมบัญชีกลางควรกระจายบทบาทการพัฒนาบุคลากรในสายวิชาชีพพัสดุไปให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

ดำเนินการ กรมบัญชีกลางมีหน้าที่อย่างเดียวคือ การกำหนดหลักสูตรและติดตามประเมินผล เป็นผู้มอบอำนาจให้หน่วยงานที่มีคุณสมบัติไปดำเนินการแทน เป็นต้น

๑๑) สร้างกระบวนทัศน์ในการบริหารงานภาครัฐใหม่ มองการมาทำงานเป็นการมาหาความสุข ตามแนวคิดการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์ (Creative Management) และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สร้างความเป็นธรรมให้ทั้งสองฝ่าย และยังเป็นการลดปัญหาความขัดแย้งในภายหลัง

๒) พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ และเครื่องอากาศยานไร้คนขับ หรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. จัดให้มีการประชุม จำนวน ๗ ครั้ง

๒. การศึกษาวิจัยด้านเอกสาร

คณะอนุกรรมาธิการได้ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จากการจัดทำหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และได้ขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพ่นสเปรย์ฆ่าเชื้อโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ จากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

๓. การศึกษาดูงาน

เป็นการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน พร้อมอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ณ จังหวัดสมุทรปราการ

๔. การประชุมระดมความคิดเห็น

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแล้วทำการวิเคราะห์ปัญหาโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ มาให้ข้อมูล เช่น กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๕. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมาธิการได้รับทราบข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ จังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการได้มีคำสั่งที่ ๓๙๐๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจัดซื้อวัสดุเพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมีนายชัยพจน์ จรูญพงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นประธานกรรมการ และกำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว (วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ - วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓) ต่อมาได้มีการขอขยายระยะเวลาออกไปอีก ๓๐ วัน (วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ - ๙ กันยายน ๒๕๖๓)

มีการแก้ไขถ้อยคำจึงอยู่ระหว่างเสนอรองผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม แล้วเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอีกครั้ง

๕.๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การสั่งซื้อโดรน จำนวน ๖ ชุด มีเหตุเนื่องจาก จังหวัดสมุทรปราการ มีทั้งหมด ๖ อำเภอ อีกทั้งการพิจารณาสั่งซื้อเนื่องจากความปลอดภัยของบุคลากรในพื้นที่เสี่ยงสูง (เนื่องจากในพื้นที่พบผู้เสียชีวิต)

(๒) ราคากลาง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ได้เทียบราคาจากเว็บไซต์ Lazada และ Shopee ซึ่งเป็นการป้องกันการฮั้วราคาของผู้เสนอราคา

(๓) เครื่องวัดอุณหภูมิอินฟาเรด ราคาท้องตลาด ขั้นต่ำ ๒,๘๐๐ บาท แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดซื้อได้ในราคาที่ถูกกว่า คือ ๑,๙๓๕ บาท

(๔) แอลกอฮอล์ ราคาท้องตลาดลิตรละ ๔๐๐ – ๖๐๐ บาท แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดซื้อได้ในราคาที่ถูกกว่า คือ ๓๐๐ บาท

(๕) การใช้งบประมาณจำนวนมากเนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการมีงบประมาณเพียงพอในการดูแลประชาชนในพื้นที่ให้ปลอดภัย และมั่นใจต่อการดำรงชีวิต

๕.๓ กรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลาง ได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมาธิการว่า “จากการตรวจสอบจากระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ e-GP พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ สัญญา ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีการสืบราคากลางตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว ๒๐๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง คู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ระบุว่าให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐและเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) ของกรมบัญชีกลาง โดยรายละเอียดข้อมูลราคากลางที่หน่วยงานของรัฐต้องประกาศ ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ”

๕.๔ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้แจ้งข้อมูลว่า ในส่วนของผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอันเนื่องจาก Covid-๑๙ ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แล้ว

๖. ความเห็นของคณะอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและการจัดซื้อเครื่องอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แล้ว จึงเห็นควรยุติการพิจารณา

๗. มติที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗.๑ ยุติการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๗.๒ รายงานผลการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นต่อคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อพิจารณา

๓) พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. จัดให้มีการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง

๒. การศึกษาวิจัยด้านเอกสาร

คณะอนุกรรมาธิการได้ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จากการจัดทำหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี และได้ขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่เชื้อของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี รวมทั้งได้ขอข้อมูลเบื้องต้นจากสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระบุรี และสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสระบุรี เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ

๓. การประชุมระดมความคิดเห็น

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแล้วทำการวิเคราะห์ปัญหาโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ มาให้ข้อมูล เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๔. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมาธิการได้รับทราบข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๔.๑ จังหวัดสระบุรี

จังหวัดสระบุรีได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว และได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ปรากฏในชั้นนี้ยังไม่พบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีมีการดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์โดยไม่เป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการ หรือส่อไปในทางทุจริตแต่อย่างใด จังหวัดสระบุรีพิจารณาแล้วจึงยุติเรื่อง

๔.๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ได้สรุปรายงานว่าในการดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อ ในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุสำหรับการป้องกัน ควบคุมหรือรักษา โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในแต่ละครั้ง ทุกวงเงิน ถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน จึงยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ โดยวิธีเฉพาะเจาะจง วงเงินการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือ และวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างในการแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ทุกประการ

๔.๓ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระบุรี

สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระบุรี รายงานว่าจังหวัดสระบุรีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นภาระแก่หน่วยงานปฏิบัติมากเกินไป สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระบุรี จึงใช้มาตรการด้านป้องกันการทุจริต โดยมีหนังสือขอทราบข้อเท็จจริงและขอเอกสารหลักฐานไปยังจังหวัดสระบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีผู้ขอรับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานในเบื้องต้นยังไม่ปรากฏพฤติการณ์และพยานหลักฐานว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีได้ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวต่อไปในทางทุจริต

๔.๔ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสระบุรี

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสระบุรี รายงานว่า อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาคำชี้แจงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

๔.๕ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้แจ้งข้อมูลว่า ในส่วนของผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอันเนื่องจาก Covid-๑๙ ในเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี อยู่ในระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แล้ว

๕. ความเห็นของคณะอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แล้ว จึงเห็นควรยุติการพิจารณา

๖. มติที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖.๑ ยุติการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๖.๒ รายงานผลการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นต่อคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อพิจารณา

๔) การพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่คณะอนุกรรมาธิการได้รับมอบหมาย

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่คณะอนุกรรมาธิการได้รับมอบหมาย

๑) เรื่องร้องเรียนกรณีขอความเป็นธรรมและขอให้ตรวจสอบผลการจัดซื้อจัดจ้างการประกวดราคาซื้อปรับปรุงอุปกรณ์ภาพและเสียงของห้อง Emergency management room ที่อาคาร Enco A ชั้น ๑๙ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

การดำเนินการ

๑. เชิญผู้ร้องเรียนเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการเพื่อรับฟังประเด็นปัญหาข้อร้องเรียน

๒. เชิญผู้แทนหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงตามประเด็นปัญหาที่ผู้ร้องเรียนเสนอ

ข้อพิจารณา

จากข้อร้องเรียนกรณีขอความเป็นธรรมและขอให้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง คณะอนุกรรมาธิการได้ตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงแล้ว สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ค่า Output Impedance ๑๑๐ Ohm หรือดีกว่า ของเครื่องป้องกันกระแสไฟฟ้าย้อนกลับ อย่างไรเรียกว่าดีกว่า

ตามข้อกำหนดขอบเขตของงาน TOR ข้อ ๕.๕ ซึ่งระบุว่า “๑๑๐ Ohm หรือดีกว่า” ผู้ร้องเสนอ ๖๐๐ Ohm บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) แจ้งว่า “ไม่ผ่าน” เนื่องจาก ค่าที่ดีกว่าคือ น้อยกว่า ๑๑๐ Ohm” แต่ผู้ร้องเห็นว่า ๖๐๐ Ohm ดีกว่า

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ยืนยันว่า ค่าที่ดีกว่า ๑๑๐ Ohm คือค่าที่ใกล้ 0 ดังนั้น การเสนอค่าเกินกว่า ๑๑๐ Ohm จึงไม่ตรงตามข้อกำหนดขอบเขตงาน TOR

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดค่าขอบเขตของงาน TOR ย่อมต้องเป็นไปตามความประสงค์ของการใช้งาน ดังนั้น จึงเห็นตามที่บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) พิจารณา แต่ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการใช้ถ้อยคำในการกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) ควรระบุให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการตีความที่อาจเกิดความขัดแย้งในภายหลัง โดยเฉพาะการใช้คำว่า “หรือดีกว่า” ในกรณีที่เป็นตัวเลข จึงควรระบุให้ชัดว่า มากกว่าหรือน้อยกว่าตัวเลขมาตรฐานที่กำหนด เช่น ค่า Output Impedance ๑๑๐ Ohm หรือน้อยกว่า

ประเด็นที่สอง การแจ้งว่าบริษัท เอวี เทค ซีสเต็มส์ จำกัด ไม่มี Catalogue ตู้ Rack ฉบับจริง จนเป็นเหตุให้บริษัท เอวี เทค ซีสเต็มส์ จำกัด ไม่ผ่านการพิจารณา เป็นเพราะเหตุใด

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ยืนยันว่า ขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) กำหนดให้ผู้เสนอราคาแนบเอกสาร Catalogue ฉบับจริงของอุปกรณ์มาพร้อมกับการเสนอราคา ซึ่ง TOR กำหนดเรื่องคุณสมบัติของสินค้าชนิดนี้ว่าต้องได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน แต่บริษัท เอวี เทค ซีสเต็มส์ จำกัด เสนอมาไม่ชัดเจน เนื่องจาก Catalogue ตู้ Rack

ที่เสนอมาเขียนว่า มีการรับรองแต่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าผ่านการรับรองโดยมาตรฐานใด บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จึงได้ขอเอกสารฉบับจริง เพื่อตรวจสอบมาตรฐานสินค้าดังกล่าว แต่บริษัท เอวี เทค ซีสเต็มส์ จำกัด ส่งเอกสารฉบับเดิมมา ดังนั้น โดยหลักแล้วผู้เสนอราคาต้องเสนอตู้ Rack ติดตั้งอุปกรณ์ที่ระบุชื่อผู้ผลิต หรือยี่ห้อ ตราสินค้า และแสดงการรับรองคุณภาพตามข้อกำหนด ซึ่งผู้เสนอราคาอีกสองรายก็เสนอเอกสารครบถ้วน แต่บริษัท เอวี เทค ซีสเต็มส์ จำกัด ไม่ได้เสนอเอกสารที่ระบุถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการรับรองคุณภาพดังกล่าว แต่นำมาเสนอเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้ว คณะกรรมการจึงไม่สามารถนำมาพิจารณาได้

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อมูลและคำชี้แจงของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

<u>ประเด็นที่สาม</u> ประเด็นขอคัดค้านการพิจารณาผลทางเทคนิคของผู้เสนอราคาอีกสองราย

ผู้ร้องคัดค้านว่าผู้ชนะราคา ไม่มีโปรแกรมควบคุมและไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวข้างต้น

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ยืนยันว่า บริษัท สตาร์อีเลคโทรนิค เซลล์แอนด์เซอร์วิส จำกัด เสนอ เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิค เนื่องจากสามารถทำได้ตามข้อกำหนดทางเทคนิคข้อย่อยทุกข้อ รายละเอียดตามความข้างต้น

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อมูลและคำชี้แจงของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

<u>ประเด็นที่สี่</u> ประเด็นกระบวนการเสนอราคา บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ทราบถึงราคาของผู้เสนอราคาทั้งหมดหรือไม่

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ชี้แจงว่า ในการประกวดราคา E-bidding เมื่อผู้เสนอราคาไม่ผ่านการตรวจสอบในชั้นยื่นข้อเสนอทางเทคนิคไม่เป็นไปตามที่ประกาศ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ก็จะไม่ทราบถึงราคาที่ผู้เสนอราคาเสนอมา

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อมูลและคำชี้แจงของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

<u>ประเด็นที่ห้า</u> ประเด็นกระบวนการจัดทำร่างประชาวิจารณ์ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการตามกระบวนการอย่างไร ซึ่งผู้ร้องเรียนกล่าวอ้างว่า บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ชี้แจงเป็นรายบริษัทตอบเฉพาะบริษัทที่สอบถามไปเท่านั้น จึงทำให้มีการเสนอราคาที่ไม่เป็นธรรม และเป็นการขัดกับระเบียบที่กำหนดไว้ที่ต้องตอบคำถามผ่านระบบอย่างเปิดเผย

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ชี้แจงว่า โดยกระบวนการเมื่อบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ตอบข้อซักถามของบริษัทผู้เสนอราคาแล้ว จะนำคำถามและคำตอบลงในระบบการจัดซื้อจัดจ้าง e-GP ของกรมบัญชีกลาง ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบ

ได้ทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง แต่เหตุที่ไม่มีการแก้ไขข้อกำหนดขอบเขตของงานตามที่ผู้ร้องเสนอนั้น เนื่องจากข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ไม่ได้กีดกันทางการแข่งขัน

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อมูลและคำชี้แจงของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ข้อเสนอแนะ

๑) คณะอนุกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตเสนอแนะต่อบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เรื่องการใช้ถ้อยคำในการกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) ควรระบุให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการตีความที่อาจเกิดความขัดแย้งในภายหลัง โดยเฉพาะการใช้คำว่า “หรือดีกว่า” ในกรณีที่เป็นตัวเลข จึงควรระบุให้ชัดว่า “มากกว่าหรือน้อยกว่า” ตัวเลขมาตรฐานที่กำหนด เช่น ค่า Output Impedance ๑๑๐ Ohm หรือน้อยกว่า

๒) คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงแล้วเห็นควรยุติเรื่อง และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบ

ผลการพิจารณา

๑. ยุติการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๒. รายงานผลการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นต่อคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อพิจารณา

๒) เรื่องร้องเรียนกรณีผู้ใหญ่บ้านหนองประชุม หมู่ที่ ๖ ตำบลวังด้ง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน

การดำเนินการ

๑. เชิญผู้ร้องเรียนเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการเพื่อรับฟังประเด็นปัญหาข้อร้องเรียน

๒. ทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดกาญจนบุรี) เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งผลมายังคณะอนุกรรมาธิการ

ผลการพิจารณา

- รอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดกาญจนบุรี

คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

สรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี
(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

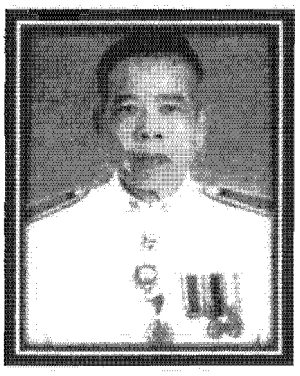

หม่อมหลวงสกุล มาลากุล
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

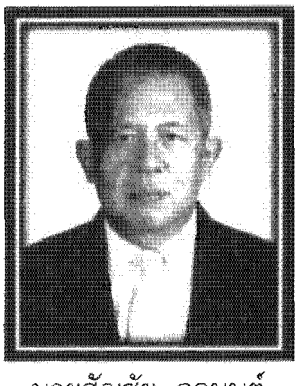

นายสัญชัย จุลมนต์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายไชยวุฒิ เอี่ยมสำอางค์
อนุกรรมาธิการและเลขานุการ

นายชนาธิป ตามสมัย
อนุกรรมาธิการ

นางณัฐนันท์ สุขกลัด
อนุกรรมาธิการ

นายบุญญวุฒิ บุญญาธิการ
อนุกรรมาธิการ

นายปิยกร ปรมีศณาภรณ์
อนุกรรมาธิการ

พันตำรวจโทหญิง พรทิพย์ ล.วีระพรรค
อนุกรรมาธิการ

นายไพศาล เติมวรรธนภัทร์

อนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี มงกุฎ เจียรณัย

อนุกรรมาธิการ

นายอนันต์ ประพันธ์วัฒนะ

อนุกรรมาธิการ

นางสาวศิวพร ปทุมารักษ์

อนุกรรมาธิการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

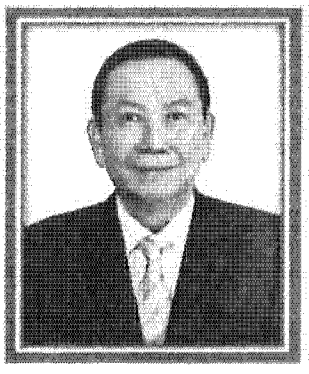

นายธานี อ่อนละเอียด

พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย

นายวันชัย สอนศิริ

นายนิคม สุวรรณรุ่งเรือง

นายเติมสิน เติมวรรธนภัทร์

นายชำนาญ งามมณีอุดม

นายนพรัตน ชูไสว

นายปรัชญา มหาวินิจฉัยมนตรี

นายรัฐกานต์ วิชัยดิษฐ

นายราเมศร์ รุ่งรวยศรี

นายมานพ มาลากุล ณ อยุธยา

คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ตั้งขึ้นในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ (๒๓) มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการศึกษาเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน และระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนดำเนินการพิจารณาศึกษาแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ทั้งแผน) ในด้านการป้องกัน/เฝ้าระวัง ด้านการป้องปราม และด้านการบริหารจัดการ หรือเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย แล้วให้รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป

๑. <u>คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ประกอบด้วย</u>

๑.๑ หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒ นายสัญชัย จุลมนต์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๓ นายไชยวุฒิ เอี่ยมสำอางค์	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๔ นายชนาธิป ตามสมัย	อนุกรรมาธิการ
๑.๕ นางณัฐนันท์ สุขกลัด	อนุกรรมาธิการ
๑.๖ พลตำรวจตรี มงกุฎ เจียรณัย	อนุกรรมาธิการ
๑.๗ นายบุญญวุฒิ บุญญาธิการ	อนุกรรมาธิการ
๑.๘ นายปิยกร ปรมีศณาภรณ์	อนุกรรมาธิการ
๑.๙ พันตำรวจโทหญิง พรทิพย์ ล.วีระพรรค	อนุกรรมาธิการ
๑.๑๐ นายไพศาล เติมวรรธนภัทร์	อนุกรรมาธิการ
๑.๑๑ นายอนันต์ ประพันธ์วัฒนะ	อนุกรรมาธิการ
๑.๑๒ นางสาวศิวพร ปทุมารักษ์	อนุกรรมาธิการ

๒. **<u>ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ</u>** ประกอบด้วย

๒.๑ นายธานี อ่อนละเอียด

๒.๒ พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย

๒.๓ นายวันชัย สอนสิริ

๒.๔ นายนิคม สุวรรณรุ่งเรือง

๒.๕ นายเติมสิน เติมวรรธนภัทร์

๒.๖ นายชำนาญ งามมณีอุดม

๒.๗ นายปรัชญา มหาวินิจฉัยมนตรี

๒.๘ นายนพรัตน ชูไสว

๒.๙ นายราเมศร์ รุ่งรวยศรี

๒.๑๐ นายรัฐกานต์ วิชัยดิษฐ

๒.๑๑ นายมานพ มาลากุล ณ อยุธยา

การดำเนินการของอนุกรรมาธิการ

<u>การประชุม</u>

คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้มีการประชุมจำนวน ๓๐ ครั้ง (กันยายน ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓) ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
๒) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
๔) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
๕) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
๖) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๗) ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๘) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒
๙) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓
๑๐) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓
๑๑) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓
๑๒) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๓) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๔) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๕) ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๖) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๗) ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
๑๘) ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
๑๙) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
๒๐) ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
๒๑) ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
๒๒) ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒๓) ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒๔) ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒๕) ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒๖) ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๗) ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๘) ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๙) ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓
๓๐) ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓

<u>การพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา</u> ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษากรณีการดำเนินการบังคับคดีเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี

การพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าว เป็นการศึกษาถึงกระบวนการดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี และศาลได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ (ศาลสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชดใช้เงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ) หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล โดยวิธีการสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่กลับพบว่าหน่วยงานของรัฐหรือส่วนราชการมิได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบังคับคดี ทั้งนี้พบว่าหน่วยงานของรัฐและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องละเลยไม่ให้ความสำคัญต่อการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อดำเนินการบังคับคดี จนพ้นระยะเวลาบังคับคดี ๑๐ ปี ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา และขออนุมัติจำหน่ายหนี้ตามคำพิพากษาที่สิ้นสุดระยะเวลาบังคับคดี หน่วยงานตัวความแจ้งต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้เหตุผลว่าลูกหนี้ไม่มีหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่จะนำมาบังคับคดีได้ ทั้งนี้จากการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ที่หน่วยงานของรัฐและส่วนราชการส่งมาประกอบการอนุมัติจำหน่ายหนี้ พบว่าส่วนใหญ่ยังมิได้ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ และยังละเลยไม่ตรวจสอบหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินด้วยความต่อเนื่อง เป็นผลให้ภาครัฐต้องเสียผลประโยชน์อันพึงได้รับจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสถิติคดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ (หรือศาลสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชดใช้เงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ) ได้แก่

๑) จำนวนคดีที่ได้มีการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล

๒) จำนวนเงินหรือค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษา

๓) จำนวนคดีที่อยู่ระหว่างการบังคับดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล

๔) ข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลทางกฎหมายที่ใช้บังคับ

๕) ความคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาพิจารณา

เพื่อประโยชน์ที่หน่วยงานของรัฐหรือส่วนราชการที่ชนะคดี พึงได้รับจากการชำระหนี้ของลูกหนี้เพื่อนำส่งเป็นเงินรายได้ของแผ่นดินและเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับคดี ให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงได้มีการพิจารณาศึกษา

๑.๑ จัดให้มีการประชุม จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

๑.๑.๑ การประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๑.๑.๒ การประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

๑.๑.๓ การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๑.๔ การประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๑.๕ การประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓
๑.๑.๖ การประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑.๑.๗ การประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
๑.๑.๘ การประชุม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑.๒ คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑.๒.๑ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
(๑) นางศศิมา ราชานนท์ ผู้อำนวยการกองคดี
(๒) นางสาวนพพร อุณาภาค ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านละเมิดและแพ่ง
(๓) นางสาววันวิษา วิเศษชาติกุล นิติกรชำนาญการ กองละเมิดและแพ่ง

๑.๒.๒ กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม
(๑) นายเสกสรร สุขแสง รองอธิบดี
(๒) นางสาวเพ็ญทิพย์ จาตุรนต์เกาศัลย์ นิติกรชำนาญการ
(๓) นายอดิศร สินก่อเกียรติ นักวิชาการคอมพิวเตอร์

๑.๒.๓ สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด
(๑) นายศาทิต สุจโต อัยการพิเศษฝ่ายการบังคับคดี ๑ สำนักงานการบังคับคดี
(๒) นายวรวุฒิ ศรีศศิธร อัยการพิเศษฝ่ายการบังคับคดี สำนักงานการบังคับคดี
(๓) นางสาววรรัตน์ อานนท์สถาพร นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ สำนักงานการบังคับคดี

๑.๒.๔ สำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง
(๑) นายจำนง ถาวรสิทธิ์ ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง
(๒) ว่าที่ร้อยตรี จามร ใจนา พนักงานคดีศาลปกครองเชี่ยวชาญรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบังคับคดีปกครอง
(๓) นายนุกูล เอียดชูทอง พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

๑.๓ คณะอนุกรรมาธิการได้เดินทางไปพบปะหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑.๓.๑ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ กรมบัญชีกลาง เขตพญาไท กรุงเทพ
(๑) นางสาวนิภา ลำเจียกเทศ รองอธิบดี
(๒) นางศศิมา ราชานนท์ ผู้อำนวยการกองคดี
(๓) นางกิตติมา อังกินันทน์ ผู้อำนวยการกองละเมิดและแพ่ง

๑.๓.๒ กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม เมื่อวันพุธที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ กรมบังคับคดี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

- นายเสกสรร สุขแสง รองอธิบดีกรมบังคับคดี

๑.๓.๓ สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด

(๑) นายชาตรี สุวรรณิน ผู้ตรวจราชการอัยการสูงสุด
(๒) นางศศิณา คงทน อธิบดีสำนักงานการบังคับคดี
(๓) นางวณิดา สุวรรณบริบาล รองอธิบดี
(๔) นายศาทิต สุจโต อัยการพิเศษฝ่ายการบังคับคดี ๑
(๕) นายกิจจา ปราณีนุช อัยการพิเศษฝ่ายการบังคับคดี ๒
(๖) นายวรวุฒิ ศรีศศิธร อัยการพิเศษฝ่ายการบังคับคดี ๓

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง คดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี และมิได้ดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย เป็นเหตุให้รัฐได้รับความเสียหาย สรุปได้ดังนี้

กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม

กรมบังคับคดีมีภารกิจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามคำสั่งศาล การชำระบัญชีตามคำสั่งศาล การวางทรัพย์ การประเมินราคาทรัพย์สินและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ดำเนินการยึด อายัด และจำหน่ายทรัพย์สิน รวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย ตลอดจนกำกับและการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพื่อให้เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียได้ชำระหนี้จากลูกหนี้อย่างเป็นธรรม

กรมบังคับคดีมีสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับคดี (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) ข้อมูลคดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นโจทก์และมีการบังคับคดีแล้ว (อยู่ระหว่างบังคับคดี) โดยมีคดีที่ดำเนินการบังคับคดีแล้วจำนวน ๖,๕๑๘ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๗,๖๘๕,๕๐๙,๐๒๒.๒๒ บาท และเป็นคดีที่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้แล้วจำนวน ๑,๕๑๘ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๑,๕๓๑,๖๐๗,๑๙๙.๙๕ บาท

(๒) ข้อมูลหมายบังคับคดีที่พ้นระยะเวลา ๑๐ ปี (ในส่วนที่ยังไม่ได้ตั้งเรื่องบังคับคดีและขาดอายุความแล้ว) มีจำนวน ๗,๓๘๒ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๑๐,๓๒๓,๓๘๖,๒๓๓ บาท

(๓) ข้อมูลหมายบังคับคดีที่ยังไม่พ้นระยะเวลา ๑๐ ปี (ในส่วนที่ยังไม่ได้ตั้งเรื่องบังคับคดี) มีจำนวน ๙,๑๗๑ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๖,๔๙๐,๒๗๓,๗๔๗ บาท

ตามสถิติข้อมูลข้างต้นพบว่า สถานะคดีของส่วนราชการที่เป็นเจ้าหนี้ยังไม่ได้ตั้งเรื่องเป็นจำนวนมาก และเห็นว่าหน่วยงานต้นเรื่องมิได้ส่งคำร้องหรือมายื่นเรื่องให้กรมบังคับคดีดำเนินการตามกระบวนการ จึงไม่สามารถกระทำการสืบทรัพย์ได้

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินและหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปโดยถูกต้อง มีวินัย คุ้มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการวางหลักเกณฑ์รวมถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

และความรับผิดทางแพ่งของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการด้วย ซึ่งในประเด็นการบังคับคดีกรมบัญชีกลางมีความเห็น ดังนี้

(๑) การดำเนินการตามคำพิพากษาของศาล หน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของกรมบัญชีกลาง เห็นว่ามีการสืบทรัพย์และรายงานผลในทางปฏิบัติให้กรมบัญชีกลางทราบแล้วตามแนวทางการปฏิบัติของกรมบัญชีกลาง สำหรับข้อมูลที่ไม่ได้นำเข้าระบบหรือในคดีที่ปล่อยให้หมดอายุความนั้น ควรมีการพิจารณากระบวนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หน่วยงานตัวความให้ชัดเจน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน กรมบัญชีกลางยังคงมีอำนาจในการสั่งการตามกฎหมาย เว้นแต่หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะกรมบัญชีกลางจะไม่สามารถก้าวล่วงไปยังอำนาจนั้น

(๒) ในกระบวนการบังคับคดีนั้น นิติกรที่เป็นผู้ปฏิบัติ ยังขาดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในงานด้านการบังคับคดี จึงเห็นว่า สำนักงานอัยการสูงสุดต้องเป็นหน่วยงานหลักในการบังคับคดี

<u>สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด</u>

สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด ถือเป็นหน่วยงานหลักในการติดตามลูกหนี้ให้ดำเนินการชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาล และมีศูนย์กลางระบบฐานข้อมูลลูกหนี้ตามคำพิพากษา ของหน่วยงานรัฐและจำเลยที่ถูกยึดทรัพย์สินเพื่อมาใช้ค่าปรับ งานสำรวจข้อมูลทรัพย์สินและสถานะของลูกหนี้ งานการบังคับคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ตามบทบัญญัติกฎหมาย ที่เป็นอำนาจของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) สำนักงานยังขาดเครื่องมืออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนสนเทศ (IT) สนับสนุนงานด้านการบังคับคดี ที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดเก็บข้อมูลการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา

สำนักงานจึงประสงค์ให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุง ระบบเทคโนโลยีสารสนสนเทศ (IT) เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานด้านการบังคับคดีแพ่งให้มีประสิทธิภาพ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเซิร์ฟเวอร์ ที่สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูล ของหน่วยงานหรือองค์กร เช่น กรมที่ดิน สถาบันการเงินต่าง ๆ หน่วยงานหรือกระทรวง ทบวง กรม ที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ตลอดจนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ ศาลยุติธรรม และกรมบังคับคดี เป็นต้น

(๒) สำนักงานขาดบุคลากรในการทำงาน เช่น นิติกรและอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ด้านการบังคับคดีกับหน่วยงานของรัฐ อีกทั้ง ปริมาณคดีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และหากหน่วยงานของรัฐหรือส่วนราชการยังได้รับชำระหนี้ไม่ครบถ้วน สำนักงานการบังคับคดีก็ต้องช่วยเหลือจนกว่าจะพ้นระยะเวลาบังคับคดี (๑๐ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาชั้นที่สุด)

สำนักงานจึงประสงค์ขอให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังและงบประมาณด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มอัตราบุคลากรในการทำงานด้านการบังคับคดีแพ่งให้แก่หน่วยงานของรัฐและส่วนราชการ โดยแยกงานด้านการบังคับคดีปกครอง การบังคับคดีอาญา (บังคับคดีผู้ประกันและบังคับโทษปรับ) เป็นภารกิจเฉพาะ

(๓) สำนักงานไม่ได้รับความร่วมมือการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผลการบังคับคดีจากกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ทำให้การบังคับคดีไม่สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐบาลควรพิจารณากำหนดมาตรการเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐและส่วนราชการให้ความสำคัญ และเร่งดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานการบังคับคดี และแจ้งผลการบังคับคดีให้สำนักงานการบังคับคดีทราบ โดยกำหนดเป็นหนังสือเวียนแจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐรับทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด พร้อมทั้งกำหนดมาตรการบังคับหรือหากมีการฝ่าฝืน และควรมีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบดูแลด้านทรัพย์สินของรัฐมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานในเรื่องการบังคับดี แก่หน่วยงานของรัฐและส่วนราชการ

<u>สำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง</u>

ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง เกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่างคู่กรณีกับหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ปัจจุบัน มีคดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐชนะคดีและกำหนดคำบังคับให้เอกชนชดใช้เงิน จำนวนทั้งสิ้น ๒,๔๗๗ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๙,๐๙๑,๐๒๕,๖๓๕.๗๑ บาท โดยมีคดีที่พ้นระยะเวลาบังคับคดี จำนวน ๓๑๑ คดี ทุนทรัพย์จำนวน ๗๔๕,๓๔๑,๐๕๔.๔๕ บาท โดยเป็นเงินบาทไทย จำนวน ๕๐๐,๙๑๐,๒๐๑.๘๔ บาท และเงินตราต่างประเทศทั้งหมดซึ่งแปลงเป็นเงินบาท ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๔๔,๔๓๐,๘๕๒.๖๑ บาท

จากการศึกษาข้อมูล พบว่าสำนักงานประสบปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการบังคับคดี ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดียังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการดำเนินการบังคับคดี

(๒) ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐที่ชนะคดี ยังขาดการติดตามเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๓) การดำเนินการทางทะเบียนของหน่วยงานของรัฐยังขาดการจัดทำข้อมูลให้สมบูรณ์และยังขาดการเชื่อมโยงบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ

(๔) กระบวนการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากซับซ้อน ต้องใช้กฎหมายหลายฉบับ

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการ

จากการพิจารณาศึกษา พบว่ามีประเด็นสำคัญ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

<u>ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ</u>

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินควรตระหนักและให้ความสำคัญการดำเนินการบังคับคดีของหน่วยงานของรัฐเมื่อมีการตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๒) ควรให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟองเงิน (ปปง.) มีบทบาทและเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบติดตามการบังคับคดี ในการสืบทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ควรมีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ชัดเจนที่สามารถเข้าไปตรวจสอบและเร่งรัดความรับผิดชอบหากมีความเสียหายในกรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ไม่ดำเนินการติดตามตั้งเรื่องบังคับคดีและพ้นระยะเวลาบังคับคดีแล้ว จนเกิดความเสียหาย

(๔) ระดับจังหวัด มีสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี (สคช.) ซึ่งทำหน้าที่แทนสำนักงานบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด หากจังหวัดได้มีการประสานงานติดตามเร่งรัดหน่วยงานของรัฐหรือส่วนราชการให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาอย่างเคร่งครัดจะทำให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๕) ควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยเฉพาะคดีที่ยังไม่ได้ดำเนินการตั้งเรื่องบังคับคดีและกำลังจะขาดอายุความภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของรัฐ

(๖) เห็นควรจัดสัมมนาโดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง สำนักงานอัยการสูงสุด รวมไปถึงกระทรวง กรม กอง ต่าง ๆ ที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการดำเนินการบังคับชำระหนี้กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้รัฐเป็นฝ่ายชนะคดีเพื่อร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันนำไปสู่การกำหนดแนวทางร่วมกันเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

(๗) ควรให้หน่วยงานตัวความรวมไปถึงสำนักงานอัยการสูงสุดร่วมกันสืบทรัพย์และดำเนินการตามกระบวนการอย่างเคร่งครัดเพื่อติดตามการดำเนินการบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพและทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๘) กรมบัญชีกลางควรจัดให้มีรางวัลแก่ประชาชนที่เป็นผู้ชี้เบาะแสทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยกรมบัญชีกลางอาจมีมาตรการทางกฎหมาย หรือออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมต่อการดำเนินการดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๙) สำนักนายกรัฐมนตรีอาจต้องเป็นหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหา และต้องมีการบูรณาการในการทำงาน เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กรมบังคับคดี กรมบัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟองเงิน (ปปง.)

(๑๐) ควรดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการบังคับคดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบังคับคดีเพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้รัฐเป็นฝ่ายชนะคดีมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑๑) ให้มีการอายัดทรัพย์สินตั้งแต่เริ่มคดี

(๑๒) หากหน่วยงานเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถดำเนินการบังคับคดีได้จนรัฐได้รับความเสียหาย ต้องมีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าว

(๑๓) ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐควรมีการ Black List ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินในการบังคับคดีหรือที่คดีขาดอายุความ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) ควรให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการเพื่อเร่งรัดในการดำเนินการบังคับคดีของหน่วยงานภาครัฐให้รัดกุม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

(๒) ควรมีมาตรการเกี่ยวกับการบังคับคดีที่ช่วยในการดำเนินการยึดทรัพย์ได้รวดเร็ว

(๓) ควรแก้ไขพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๓ (๔) โดยกำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีทางแพ่ง หรือคดีปกครองแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับกรณีความเสียหายที่รัฐได้รับเนื่องจากคดีขาดอายุความจนกว่าจะบังคับคดีแล้วเสร็จ

(๔) ควรมีการจัดทำแผนผังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่ร่วมกับการบังคับคดีกรณีหน่วยงานของรัฐและส่วนราชการเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ตลอดจนกระบวนการขั้นตอนการสืบทรัพย์ จนถึงการบังคับคดี

(๕) ควรให้มีการยกร่างกฎหมายกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบังคับคดีของภาครัฐเป็นการเฉพาะ

(๖) ควรกำหนดบทลงโทษผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษา และละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่จนทำให้คดีขาดอายุความหรือพ้นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา อันก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรัฐ และดำเนินการเอาผิดทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรืออธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเพื่อทราบ

(๗) ควรกำหนดระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานนำไปปฏิบัติ สามารถดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้ชั่วคราวระหว่างกระบวนการดำเนินการบังคับคดีเพื่อป้องกันกรณีลูกหนี้หลบหนีการติดตามบังคับชำระหนี้

(๘) ควรตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยสนับสนุนการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานในการดำเนินการเป็นแบบเดียวกัน เพื่อให้มีแบบแผนการปฏิบัติที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการดำเนินการร่วมกันอย่างบูรณาการ

(๙) ควรจัดตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากรณีการดำเนินการบังคับคดีเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้รัฐเป็นผู้ชนะคดี เนื่องจากเห็นว่าประเด็นดังกล่าวมีผู้ให้ความสนใจและมีการอภิปรายอย่างกว้างขวางและเห็นว่าควรให้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมพิจารณาศึกษาและแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงในเชิงลึกต่อกรณีดังกล่าว เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการและบูรณาการกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการต่อไป

(๑๐) ควรศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการดำเนินการบังคับคดีของหน่วยงานภาคเอกชน กับหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากหน่วยงานภาคเอกชนนั้น เมื่อมีประเด็นข้อพิพาทสามารถดำเนินการบังคับคดี และติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้อย่างรวดเร็วและทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเพื่อนำมาบูรณาการและประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการเพิ่มประสิทธิภาพ

(๑๑) ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นกลไกในการสร้างระบบการบังคับคดี

ในการนี้ คณะอนุกรรมาธิการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง คดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี และมิได้ดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย เป็นเหตุให้รัฐได้รับความเสียหาย ต่อคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒) พิจารณาศึกษาประเด็นการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) คนชราป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – ๑๙) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

ตามที่คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษากรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) คนชราป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – ๑๙) ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน (ในกรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีการใช้งบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๑๖.๓ ล้านบาท เพื่อดำเนินการแจกให้กับประชาชนในจังหวัดลำพูน ผู้มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไปจำนวน ๒๗,๗๐๐ ชุด ชุดละ ๕๙๐ บาท) และได้เห็นชอบให้มีการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน เพื่อนำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาตามกรอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการและทันต่อการแก้ไขปัญหา รวมถึงเป็นการศึกษาถึงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความโปร่งใส สุจริตและเที่ยงธรรม

คณะอนุกรรมาธิการได้เดินทางไปศึกษาดูงานและพบปะหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนและผู้บริหารของหน่วยงานราชการในจังหวัดลำพูน ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เขต ๕ จังหวัดเชียงใหม่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้จากการเดินทางไปศึกษาดูงานมาประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการและเสนอต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ก่อให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ตรงตามความต้องการของประชาชนในสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-๑๙ หรือไม่

๒. การจัดซื้อโดยใช้ “วิธีคัดเลือก” เหมาะสมและถูกต้องหรือไม่ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. มีการฮั้วประมูลและการเรียกรับผลประโยชน์เกิดขึ้นหรือไม่

๔. หากพบว่า การจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ทำให้ส่วนรวมเสียประโยชน์ใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

ในประเด็นดังกล่าวคณะอนุกรรมาธิการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกรณีการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่ต้องตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดินต้องมีหลักปฏิบัติและมีแนวทางที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากลดปัญหาการตีความทางกฎหมายที่คลาดเคลื่อนและเพื่อลดพฤติการณ์อันเป็นเหตุให้เกิดการกระทำการทุจริตต่อหน้าที่

๒) ในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย ถือเป็นหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติในกรณีดังกล่าว ดังนั้น ทุกหน่วยงานต้องมีหลักปฏิบัติและใช้กฎหมายฉบับเดียวกัน เพื่อเป็นบรรทัดฐานและมีความชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณา “คำนิยาม” ของกฎหมาย ต้องสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรซักซ้อมและทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่อยู่ภายใต้สังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเบิกจ่ายงบประมาณในทุกขั้นตอน และต้องกำกับและตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับมาตรการอื่นที่ประกาศกำหนดให้ครอบคลุมทุกด้าน

๔) ในกระบวนการพิจารณาคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราบการทุจริตแห่งชาติ ควรต้องมีเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานคู่ความให้ครบทุกด้าน เช่น บันทึกการประชุมหรือรายงานการประชุม รวมถึงเอกสารอื่นที่เป็นมติให้กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดให้ครอบคลุม เพื่อเป็นหลักฐานและประโยชน์ต่อการพิจารณาให้เกิดความเที่ยงธรรมและชัดเจนกับทุกฝ่าย

อนึ่ง ในประเด็นดังกล่าวที่ประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้มีความเห็นว่า การพิจารณากรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายแล้ว ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมาธิการจึงไม่ควรพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว แต่อาจตั้งข้อสังเกตจากการศึกษา เพื่อส่งไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๓) พิจารณาศึกษากรณีที่รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณในการนำคนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศ เข้ากักตัวในพื้นที่ State Quarantine เป็นระยะเวลา ๑๔ วัน เพื่อเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลพิจารณากรณีที่รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณในการนำคนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศเข้ากักตัวในพื้นที่ State Quarantine เป็นระยะเวลา ๑๔ วัน เพื่อเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ในการนี้คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและชี้แจงแสดงความเห็นต่อประเด็นดังกล่าว ประกอบด้วย (๑) กระทรวงกลาโหม (๒) กระทรวงการต่างประเทศ (๓) กระทรวงสาธารณสุข (๔) ตำรวจภูธรภาค ๒ (๕) กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมภาคตะวันออก ปรากฏข้อมูล ดังนี้

(๑) <u>กระทรวงกลาโหม</u>

หลังจากที่ได้มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐบาล กระทรวงกลาโหมได้เข้าร่วมดำเนินการการกับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในช่วงแรกของ State Quarantine เป็นสถานการณ์

ที่ยากลำบากของการบริหารจัดการอย่างยิ่ง หน่วยงานทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องต้องประสานความร่วมมือกัน เพื่อให้ทันต่อระยะเวลาที่จำกัด และในบางกรณีก็ถูกประชาชนคัดค้านการใช้สถานที่ราชการเป็นพื้นที่ State Quarantine ดังนั้น จึงเริ่มมีแนวคิดของกระทรวงสาธารณสุขในการใช้โรงแรมของภาคเอกชนเป็นพื้นที่ State Quarantine และเริ่มมีการตรวจสอบมาตรฐานของโรงแรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ตามหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการพื้นที่ควบคุมโรคแห่งรัฐทางเลือก ๑๔ วัน สำหรับเป็นที่กักตัวผู้เดินทางมาจากต่างประเทศ เพื่อเป็น Alternative State Quarantine ของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงกลาโหม ซึ่งทางกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่กำกับดูแลด้านความปลอดภัยทั้งระบบ สถิติโรงแรมที่เป็นพื้นที่ State Quarantine ในเบื้องต้นมีจำนวน ๓๑ โรงแรม และโรงแรมทางเลือกอีก ๑๖ โรงแรม ซึ่งในกรณีของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยต้องเข้าไปกักตัวในพื้นที่ Alternative State Quarantine (ASQ) และต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเองทั้งระบบ รวมถึงคนไทยที่มีกำลังทรัพย์และยินยอมที่จะชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้

แนวทางการดำเนินการกับผู้ประกอบการโรงแรม กระทรวงกลาโหมได้มีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อตกลงราคาค่าเช่าบริการห้องพักและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นบทสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๗๐ บาทต่อคนต่อวัน โดยแบ่งเป็นค่าเช่าห้องพัก ๘๐๐ บาท ค่าอาหาร ๒๐๐ บาท ค่าอัตราภาษี ๗๐ บาท และการดำเนินการตรวจสอบโรงแรมให้เป็นพื้นที่ State Quarantine เป็นความร่วมมือของกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงสาธารณสุข การจ่ายชำระเงินค่าเช่าห้องพักกระทรวงการคลังจะเป็นผู้โอนจ่ายไปยังผู้ประกอบการปลายทางโดยอัตโนมัติ ถือว่ามีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ส่วนกรณีการหักค่านายหน้าหรือค่าหัวคิวของบุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้พิจารณาโรงแรมเป็นพื้นที่ State Quarantine นั้น โรงแรมที่บุคคลดังกล่าวได้ไปทำการเสนอเงื่อนไขต่าง ๆ ถือว่าโรงแรมนั้นยังไม่เข้าระบบการประเมินของกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการเอาผิดกับบุคคลดังกล่าว โดยมอบหมายให้กรมพระธรรมนูญแต่งตั้งเป็นผู้แทนไปแจ้งความดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๒

(๒) <u>กระทรวงการต่างประเทศ</u>

ในกรณีของพื้นที่ State Quarantine กระทรวงการต่างประเทศอาจมิได้เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ คือ การจัดสรรโควตาให้คนไทยในต่างประเทศได้เดินทางกลับเข้ามายังประเทศไทย โดยสถานฑูต สถานกงสุลได้กำหนดไว้ประมาณ ๖๐๐ คนต่อวัน จึงจะประสานงานกับสายการบินเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป เช่น เครื่องบินขนส่งสินค้ากระทรวงการต่างประเทศจะขอความอนุเคราะห์ให้นำคนไทยกลับมายังประเทศไทยด้วย เพื่อความสะดวกรวดเร็วและคุ้มค่า หรือแม้แต่บางประเทศที่มีผู้แจ้งความจำนงเป็นจำนวนมาก กระทรวงการต่างประเทศจะได้ดำเนินการเช่าเหมาลำสายการบินพาณิชย์ เพื่ออำนวยความสะดวก

เอกสารที่ใช้ในการเดินทางกลับมายังประเทศไทย ประกอบด้วย เอกสารรับรองการเดินทางตามที่สถานกงศุลใหญ่ได้ออกให้ รวมถึงมีการตรวจโรคเพื่อทราบถึงความพร้อมในการเดินทางของบุคคลนั้น ๆ ส่วนกรณีประเทศกลุ่มเสี่ยงจะให้สถานกงศุลได้ทำการตรวจโรคโดยละเอียดอีกครั้ง และเมื่อเดินทางถึงประเทศไทย รัฐบาลจะเป็นผู้จัดหาพื้นที่ State Quarantine ไว้ให้ และหากบุคคลรายใดไม่ต้องการพักอาศัยในพื้นที่ที่ทางภาครัฐจัดให้ก็สามารถแจ้งความประสงค์ขอเข้าพักในโรงแรม

ที่ผ่านการตรวจประเมิน Alternative State Quarantine (ASQ) ของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงกลาโหม เพื่อกักตัวและเฝ้าระวังโรคเป็นเวลา ๑๔ วัน โดยผู้เข้าพักรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด

(๓) <u>กระทรวงสาธารณสุข</u>

ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด - ๑๙ (ศบค.) กำหนดให้ผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศทุกคน ต้องได้รับการตรวจคัดกรอง แยกกักหรือกักกัน เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคซึ่งมาจากท้องถิ่นอื่น หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักร กรณีโรคโควิด – ๑๙ หน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องจัดเตรียมและจัดหาสถานที่สำหรับเป็นที่กักตัวผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ให้อยู่ในการกำกับดูแลเพื่อการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการควบคุมป้องกันโรค โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงกลาโหมได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการโดยมีสำนักนโยบายและแผน กระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้มีการจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการกำหนดสถานที่กักกันที่รัฐกำหนด พ.ศ. ๒๕๖๓ แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ สถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine) สถานที่กักกันโรคท้องที่ (Local Quarantine) และสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐทางเลือก (Alternative State Quarantine) ซึ่งโรงแรมจะต้องประเมินตนเองตามแนวทางที่กำหนด หลังจากนั้นเมื่อตรวจสอบคุณสมบัติที่สำคัญ คือ เรื่องใบอนุญาตโรงแรมโครงสร้างสภาพแวดล้อม ระบบปรับอากาศ การจัดการสิ่งแวดล้อม และวัสดุพื้นภายในห้องพัก หากมีความพร้อมและเป็นไปตามเกณฑ์ก็จะมีการนัดตรวจสถานที่

เมื่อมีการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ๕ หมวด เสร็จสิ้นแล้ว (หากมีการปรับปรุงแก้ไข ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น) เจ้าหน้าที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการแจ้งกระทรวงกลาโหมให้ทราบผลการตรวจประเมินโรงแรม แบ่งเป็นระดับ A หมายถึง เป็นไปตามมาตรฐานทุกประการ ระดับ B หมายถึง ใบอนุญาตโรงแรมไม่ถูกต้องตามจำนวน พื้นห้องเป็นพรหม เครื่องปรับอากาศไม่เป็นระบบส่งลมเย็นแยก และระดับ C ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ทางเข้าโรงแรมไม่มีความปลอดภัย รถขนาดใหญ่เข้าโรงแรมไม่ได้ ทางหนีไฟไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งสิ้นสุดกระบวนการที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพรับผิดชอบ จากนั้นกระทรวงกลาโหมจะพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทั้งหมดในการนำคนเข้ากักกันตัว และกำหนด โรงแรมหรือคัดเลือกเพื่อใช้เป็น State Quarantine โดยมีกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขเข้ามาสอนทักษะการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อและการทำความสะอาดเพื่อการฆ่าเชื้อให้กับพนักงานโรงแรมในลำดับถัดไป โดยโรงแรมสามารถสมัครเข้าร่วมผ่านเว็บไซต์และระบบลงทะเบียนของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการแจ้งความที่สถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนตามที่สมาคมโรงแรมในพื้นที่เมืองพัทยาซึ่งเป็นผู้กล่าวอ้างตามข่าว สำหรับในพื้นที่ส่วนกลางรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านกฎหมายของกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบโดยประสานงานขอข้อมูลจากสมาคมโรงแรมดังกล่าว ซึ่งทางสมาคมโรงแรมได้แจ้งว่ามีผู้ไปติดต่อและกล่าวอ้างจริงแต่ยังไม่ได้มีการตกลงใด ๆ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานขอข้อมูลและการปรึกษาหารือ ซึ่งจากการประสานงานเบื้องต้นผลปรากฏว่ากระทรวงสาธารณสุขไม่ใช่ผู้เสียหาย เพราะยังไม่มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นจริง และจากการรวบรวมข้อมูล

เบื้องต้นปรากฏว่าได้มีการเบิกจ่ายเงินเพื่อใช้จ่ายเงินในกรณีดังกล่าวประมาณต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ แต่เหตุการณ์ที่ปรากฏว่ามีการหักค่าหัวคิวนั้นมีข่าวปรากฏตามหน้าสื่อตั้งแต่ช่วงประมาณเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

(๔) ตำรวจภูธรภาค ๒

จากกรณีที่ตัวแทนผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่จังหวัดชลบุรีได้ตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีการหักค่าหัวคิวจากกรณีนำคนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศ เข้ากักตัวในพื้นที่ State Quarantine โดยมีการคิดค่าหัวเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ หากโรงแรมยอมจ่ายให้กับนายหน้ารายหนึ่งในอัตราร้อยละ ๔๐ ของค่าใช้จ่ายรายหัวของผู้กักตัวที่รัฐจ่ายให้รายละ ๑,๐๐๐ บาทต่อคนต่อวัน ผู้นั้นจะประสานงานเพื่อให้ได้รับการคัดเลือก และจะทำให้สามารถได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากรัฐ จังหวัดชลบุรีจึงได้มีคำสั่งให้ตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ ตำรวจภูธรภาค ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนและเป็นเรื่องสำคัญ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนในคดีนี้เพื่อตรวจสอบเร่งรัดดำเนินการกำหนดแนวทางการสืบสวนสอบสวน ติดตามพฤติการณ์แห่งคดี องค์ประกอบในการกระทำความผิด การพิสูจน์ความผิด และนำผู้กระทำความผิดมาดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งจากการสอบสวนข้อมูลข้อเท็จจริงพบว่าได้มีการแอบอ้างเกี่ยวกับการหาโรงแรมเข้าโครงการกักกันของรัฐ โดยมีเงื่อนไขว่าโรงแรมที่จะเข้าร่วมโครงการรัฐจะจ่ายเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อคนต่อวัน แต่ต้องจ่ายคืนให้ผู้ต้องหาเป็นจำนวน ๔๐๐ บาท แม้โรงแรมจะไม่ผ่านเงื่อนไขตามที่รัฐกำหนดผู้ต้องหาก็สามารถดำเนินการให้เข้าร่วมโครงการได้ โดยได้ติดต่อผ่านนายหน้าหลายขั้นตอนซึ่งจะได้รับค่าจ้างเป็นค่านายหน้าในการหาโรงแรมโดยแจ้งว่าจะเข้าพักจริงเพียง ๑๔ วัน และรัฐจะจ่ายเงินให้เทียบเท่ากับการเข้าพัก ๓๐ วัน และเมื่อพูดคุยรายละเอียดเกี่ยวกับการชำระเงิน ผู้ต้องหา แจ้งว่า การชำระเงินจ่ายตามที่เข้าพักจริง ต้องมีการวางบิลและเรียกเก็บเงินภายหลัง ซึ่งไม่ตรงกับเงื่อนไขที่เคยแจ้งไว้แต่แรก อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้เสียหายจึงได้เข้าพบพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา เพื่อร้องทุกข์และมอบคดีให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในข้อหาพยายามฉ้อโกงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ตามคดีอาญาที่ ๖๖๕/๒๕๖๓ บันทึกประจำวัน ข้อ ๓๓ เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา

ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนปากคำพยานที่เกี่ยวข้องและออกหมายเรียกผู้ต้องหาในคดีพยายามฉ้อโกงทรัพย์ เพื่อรับทราบข้อกล่าวหา และพนักงานสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เชื่อว่าได้กระทำความผิดตามที่ได้กล่าวหา จึงเห็นควรสั่งฟ้อง ผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการคดีศาลแขวงพัทยา ตามหนังสือสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา ที่ ตช ๐๐๑๗ (ชบ).๕ (๑๗๕)/๙๓๖ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการคดีศาลแขวงพัทยา ซึ่งคดีนี้จากการสืบสวนสอบสวน ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่ามีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงกลาโหมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดของผู้ต้องหา เป็นเพียงการแอบอ้างของผู้ต้องหา เพื่อหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อเท่านั้น

อนึ่ง ในการแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขจังหวัดชลบุรีมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ ตามคดีอาญาที่ ๘๗๖/๒๕๖๓

ของสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี ต่อมาในวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในข้อหาหมิ่นประมาททำให้กระทรวงกลาโหมได้รับความเสียหาย โดยคดีอยู่ระหว่างการรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม

(๕) <u>กลุ่มผู้แทนผู้ประกอบการโรงแรมภาคตะวันออก</u>

กลุ่มผู้แทนประกอบการโรงแรมภาคตะวันออกได้ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงกับตำรวจภูธรภาค ๒ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๒ เป็นผู้ดำเนินการสืบสวนสอบสวน ซึ่งในประเด็นดังกล่าวเป็นกระแสข่าวในสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก บุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกโรงแรมที่ใช้เป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine มีจำนวนหลายรายแต่ในบางรายอาจมิได้เป็นข่าว ซึ่งบุคคลดังกล่าวโดยมากเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายขายที่ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการและทางโรงแรมอยู่ก่อนแล้ว โดยมีเงื่อนไขว่า ภาครัฐจะจ่ายค่าที่พักให้เป็นเงิน วันละ ๑,๐๐๐ พันบาทต่อคน รวมอาหาร ๓ มื้อ และน้ำดื่ม ๔ – ๖ ขวด พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องพักที่ให้ผู้เข้าพักได้ใช้ประโยชน์ เช่น ชุดผ้าปูที่นอน และสิ่งจำเป็นอื่น เป็นต้น ซึ่งบุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกโรงแรมที่ใช้เป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ได้แจ้งว่าตามจำนวนเงินดังกล่าวมีบางส่วนที่ภาครัฐเบิกไม่ได้ จึงต้องมีการหักเงิน จำนวน ๓๐๐ - ๔๐๐ บาท คงเหลือจ่ายให้โรงแรมได้เป็นเงิน จำนวน ๖๐๐ – ๗๐๐ บาท

ดังนั้น เห็นว่า โรงแรมที่รับเป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine อาจมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีกระแสเงินสดหมุนเวียนในโรงแรม และเป็นการช่วยเหลือภาครัฐ จากกรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้คลี่คลายไปในทิศทางที่ดีด้วย ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับกรณีของอัตราค่าเช่าที่พักเมื่อเทียบกับเงื่อนไขต่าง ๆ แล้วอาจไม่คุ้มค่าเท่าที่ควรส่วนในประเด็นข้อมูลโรงแรมของกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมภาคตะวันออกที่ใช้เป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine มีจำนวนกี่แห่ง และมีรายละเอียดในการดำเนินการอย่างไร นั้น ข้อมูลดังกล่าวกระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงกลาโหมมีเผยแพร่ในเว็บไซต์อยู่แล้ว

ทั้งนี้ อัตราค่าเช่าที่พักเพื่อเป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ตามข้อมูลที่บุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกโรงแรมที่ได้เสนอมายังสมาคมนักธุรกิจท่องเที่ยวเมืองพัทยานั้น สมาคมได้นำมาพิจารณาและหารือกันถึงรายละเอียดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราค่าเช่าที่พัก ในส่วนที่ไม่สามารถตั้งเบิกกับส่วนราชการและไม่สามารถออกใบเสร็จได้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวยังมีข้อสังเกตหลายประการ สมาคมจึงไม่ได้รับข้อเสนอหรือข้อตกลงใด ๆ ในปัจจุบันการจ่ายค่าเช่าที่พักหรือการดำเนินการหักค่าหัวคิวตามที่เป็นข่าวยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากได้มีการยุติขั้นตอนหรือการดำเนินการเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว ซึ่งข่าวที่เกิดขึ้นยังอยู่ในขั้นตอนการเสนอเงื่อนไขเท่านั้น

อนึ่ง กลุ่มผู้แทนประกอบการโรงแรมภาคตะวันออกได้ให้ข้อมูลในประเด็นข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) กรณีการสำรวจข้อมูลโรงแรมที่ใช้เป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีความไม่ชัดเจน กระบวนการตรวจและคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดต้องมีความรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์และลดปัญหาของบุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกโรงแรมได้ในระดับหนึ่ง

(๒) กระบวนการลงทะเบียนของโรงแรมเพื่อใช้เป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ตามเว็บไซต์ที่หน่วยงานราชการกำหนด ควรมีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนของห้องพักว่ามีความเพียงพอแล้วหรือไม่ เพื่อให้ผู้ประกอบการพิจารณาการเข้าร่วมโครงการได้อย่างทันท่วงทีต่อความต้องการ

(๓) ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณที่ภาครัฐใช้จ่ายในการศึกษาดูงานหรือการจัดสัมมนาให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน และเกิดความเหมาะสมกับการเบิกจ่ายงบประมาณตามที่เป็นจริง

(๔) ภาครัฐควรมีมาตรการ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพื่อให้โรงแรมขนาดเล็กได้เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine รวมถึงปรับปรุงมาตรฐานการตรวจสอบและคัดเลือกโรงแรมให้มีมาตรฐานและชัดเจน รวดเร็ว ยิ่งขึ้น

(๕) ตรวจสอบและคัดกรองบุคคลที่เดินทางเข้ามาในประเทศ เพื่อปลอดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายในประเทศและส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๖) หน่วยงานภาครัฐควรมีการช่วยเหลือหรือชดเชยต้นทุนที่โรงแรมแบกรับ อาทิ ค่าจ้างพนักงาน ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

<u>สรุปผลการพิจารณา</u>

จากการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการและการเชิญหน่วยงานเข้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงกับคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศกระทรวงสาธารณสุข ตำรวจภูธรภาค ๒ รวมถึงการเชิญกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมภาคตะวันออกเข้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงกับคณะกรรมาธิการ สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสรรหาหรือคัดเลือกโรงแรม รวมถึงกรณีการหักค่าหัวคิวจากอัตราค่าเช่าที่พัก เพื่อเป็นสถานที่กักตัวในพื้นที่ State Quarantine ดังกล่าว

ทั้งนี้ ปัจจุบันพบว่าหากมีผู้แจ้งความประสงค์จะเดินทางมายังประเทศไทยและเข้ากักตัวในพื้นที่ State Quarantine เป็นระยะเวลา ๑๔ วัน ภาครัฐจะดำเนินการจ่ายค่าใช้จ่ายให้บุคคลดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๗๐ บาท (๑,๐๐๐ บาท เป็นค่าเช่าที่พัก ๗๐ บาท เป็นอัตราภาษี) ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้โอนเงินไปยังระบบของโรงแรมนั้น ๆ ทันที ถือได้ว่ามีความชัดเจนในการจ่ายเงินค่าใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐอย่างยิ่ง คณะอนุกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตว่าควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามขั้นตอนโดยเร็วเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชนต่อไป

๔) พิจารณาการศึกษากรณีการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อดำเนินการศึกษาถึงมาตรการและการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รวมถึงในประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการและเชิญหน่วยงานเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความเห็น จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๑. การประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยเชิญผู้แทนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เข้าร่วมประชุม

๒. การประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖ วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยเชิญผู้แทนธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประชุม

ในการพิจารณาศึกษากรณีการให้กู้ยืมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีประเด็นที่ต้องพิจารณาศึกษา ในกรณีการชำระเงินคืนกองทุนของผู้กู้ยืมเงิน เช่น ผู้กู้ยืมล่าช้า ผู้กู้ยืมไม่ชำระหนี้คืนกองทุน ส่งผลให้ต้องมีการคำนวณเบี้ยปรับหรือคำนวณเงินการผ่อนชำระล่าช้า รวมถึงระบบการบริหารจัดการของกองทุนในกรณีการจัดทำงบดุลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ยังไม่ชัดเจนและอาจส่งผลกระทบกับผู้กู้ยืมเงินโดยตรง ซึ่งขณะนี้คณะอนุกรรมาธิการยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาศึกษา และจะได้ดำเนินการเสนอผลสรุปต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป

๕) พิจารณาศึกษาในประเด็นการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหัวข้อ “การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต”

ในประเด็นการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหัวข้อ “การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต” คณะอนุกรรมาธิการได้จัดทำประเด็นคำถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๓ หน่วย เพื่อสอบถามถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินการตามแผนของหน่วยงานนั้น ๆ เกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลตามแผนปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ๒) กระทรวงมหาดไทย ๓) กระทรวงศึกษาธิการ ๔) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๕) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๖) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๗) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๘) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๙) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ๑๐) สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ หรือนิด้า ๑๑) บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) ๑๒) มูลนิธิต่อต้านการทุจริต ๑๓) บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ซึ่งในการรับทราบข้อมูลของหน่วยงานดังกล่าว เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ คือ หน่วยกำหนดนโยบาย เป็นหน่วยที่กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลการต่อต้านการทุจริตในกลุ่มคนรุ่นใหม่ หน่วยถ่ายทอดนโยบาย เป็นหน่วยที่แปลงนโยบายที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลการต่อต้านการทุจริตไปสู่ปฏิบัติ หน่วยงานผู้ปฏิบัติเป็นหน่วยที่ปฏิบัติตามนโยบายที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลการต่อต้านการทุจริตมาปฏิบัติ และหน่วยสนับสนุนเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติการขับเคลื่อนพลังของคนรุ่นใหม่ในการต่อต้านการทุจริต รวมถึงคณะอนุกรรมาธิการได้จัดการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน คนรุ่นใหม่ เพื่อประกอบในรายงานการพิจารณาศึกษาของ

คณะอนุกรรมาธิการ ซึ่งการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินการและจะเสนอต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. <u>การพิจารณาเรื่องร้องเรียน</u> ดังนี้

๒.๑ พิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีขอให้พิจารณาคุณสมบัติการแต่งตั้งบุคคลก่อนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์

ตามที่คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตฯ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมมาธิการดำเนินการกรณีหนังสือร้องเรียนของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร้องเรียนขอให้พิจารณาคุณสมบัติการแต่งตั้งนายฉัตรชัย ศิริไล ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารอาคารสงเคราะห์ โดยคณะอนุกรรมาธิการ ได้ขอให้ประธานกรรมาธิการ มีหนังสือไปยังประธานกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อขอให้ธนาคารจัดส่งเอกสารข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณาแต่งตั้งนายฉัตรชัย ศิริไล ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์ รวมทั้งเอกสารหรือข้อมูลข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีต่าง ๆ ตามที่มีการร้องเรียน นั้น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ชี้แจงข้อมูลและข้อเท็จจริงของข้อร้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการชี้แจง นอกจากนี้ สหภาพแรงงานจะได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตฯ แล้ว ยังได้มีการร้องเรียนต่อธนาคารแห่งประเทศไทยในประเด็นเดียวกันด้วย

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานกำกับควบคุมดูแลธนาคารอาคารสงเคราะห์โดยตรง จึงเห็นควรให้รอฟังผลการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน (มีกำหนด ๓ เดือน) อนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบให้นายฉัตรชัย ศิริไล เป็นกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

ที่ประชุมเห็นชอบให้รอผลการพิจารณาของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วเสร็จจึงจะนำข้อมูลมาพิจารณาในที่ประชุมอีกครั้ง ซึ่งจะครบกำหนดประมาณวันพุธที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ และจะได้ดำเนินการติดตามผลการพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๒ เรื่องร้องเรียน เรื่องติดตาม แจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้อง ได้ร้องทุกข์กับสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง การตรวจสอบการใช้งบประมาณต่อเติมโรงครัวประกอบอาหารโรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสกลนคร ได้แจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ร้องทราบว่า มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยผู้ร้องได้ติดตามเรื่องจากหน่วยงานที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสกลนคร ให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ จึงมีความประสงค์ขอให้พิจารณาเร่งรัดและติดตามผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณา ดังนี้

๑) การเชิญผู้ร้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการ

๒) ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของคณะอนุกรรมาธิการ

ที่ประชุมได้ให้ผู้ร้องชี้แจงในประเด็นของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และที่ประชุมได้รับทราบข้อมูล ความคิดเห็นรวมถึงวัตถุประสงค์ของผู้ร้องและเห็นควรให้พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนครเร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป และจะแจ้งให้ผู้ร้องได้รับทราบอีกครั้งหนึ่ง

๒.๓ เรื่องร้องเรียน เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ติดตามผลการสอบสวนคดีผู้บริหารโรงพยาบาลกมลาไสย กระทำการโดยไม่ชอบ ในการจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

เรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีของโรงพยาบาลกมลาไสยที่ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในโรงพยาบาลมาเป็นระยะเวลาเกือบ ๒ ปี เนื่องจากมีกลุ่มบุคคลระดับบริหารของโรงพยาบาลกระทำการโดยไม่ชอบในเรื่องการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยมีการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อให้เกิดความแตกแยกภายในโรงพยาบาล และส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลและระบบการให้บริการผู้ป่วย แม้จะได้มีการร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงานเพื่อให้ตรวจสอบเรื่องการทุจริตดังกล่าว แต่ก็ไม่ปรากฏผลการดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงมีหนังสือร้องเรียนมาเพื่อขอให้ตรวจสอบเรื่องการทุจริตดังกล่าว

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งเป็นกรณีเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในโรงพยาบาลกมลาไสย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรในสังกัด จึงเห็นว่ากรณีดังกล่าวต้องมีการรับทราบข้อมูลและข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ซึ่งในเบื้องต้นคณะอนุกรรมาธิการจะได้เดินทางศึกษาดูงานและลงพื้นที่ ณ โรงพยาบาลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วันพุธที่ ๑๖ – วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว และจะได้สรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้คณะกรรมาธิการทราบ

การเดินทางศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑. เดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการ ในวันอังคารที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน

ในประเด็นการตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน รวมถึงศึกษาถึงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความโปร่งใส สุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการ กรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ใช้งบประมาณมากถึง ๑๖.๓ ล้านบาท จัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) เพื่อแจกให้กับผู้มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๗,๗๐๐ ชุดๆ ละ ๕๙๐ บาท

จากนั้น ได้เดินทางไปสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) โดยมีผู้ตรวจเงินแผ่นดิน (สตภ.๘) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการ

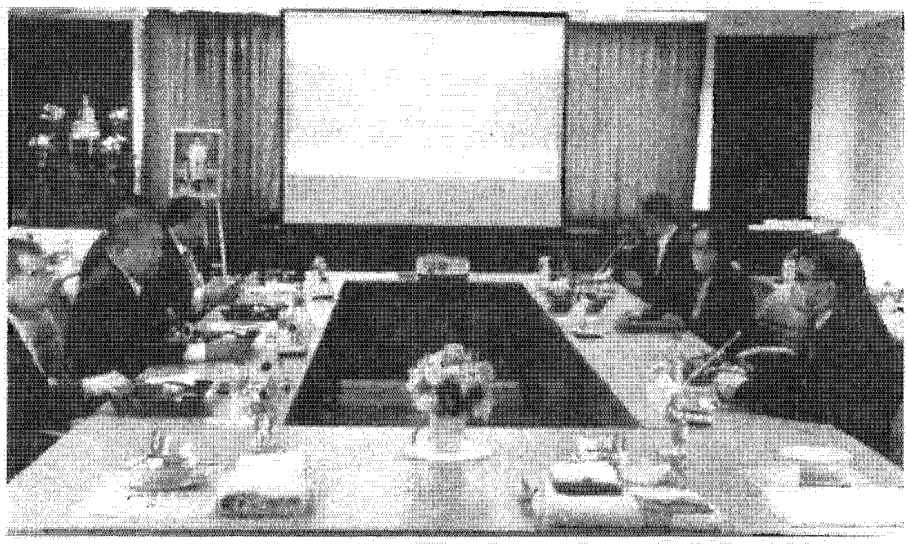

คณะกรรมาธิการได้เดินทางไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๕ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้ช่วยเลขาธิการฯ ภาค ๕ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการ

๒. เดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการ ในวันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในประเด็นการตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน รวมถึงศึกษาถึงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความโปร่งใส สุจริตและเที่ยงธรรม โดยมี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมาธิการ กรณีการจัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ใช้งบประมาณมากถึง ๑๖.๓ ล้านบาท จัดซื้อชุดของใช้ประจำวัน (Care Set) เพื่อแจกให้กับผู้มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๗,๗๐๐ ชุดๆ ละ ๕๙๐ บาท

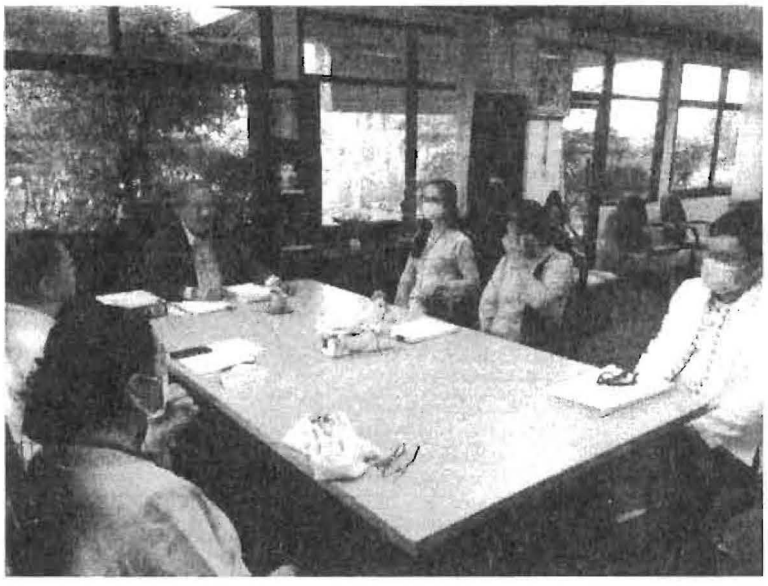

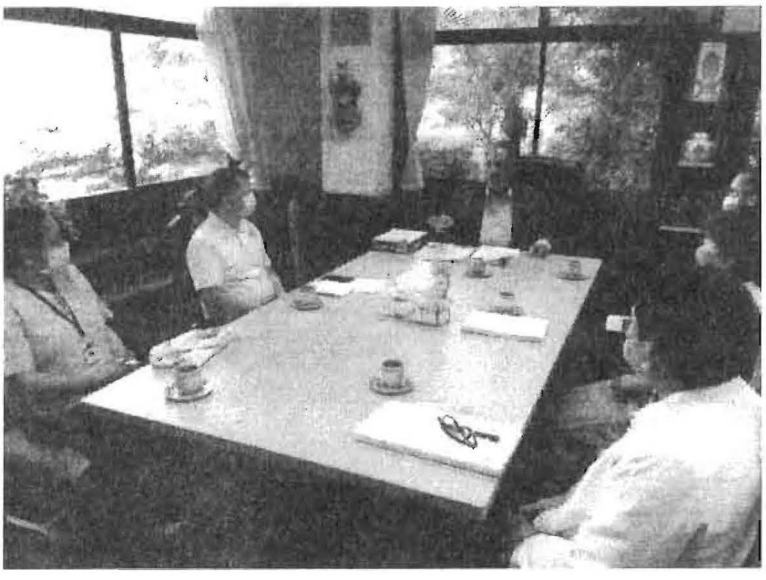

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสำพูน
ยินดีต้อนรับ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
ศึกษาตรวจสอบเรื่องทุจริตฯ
พร้อมคณะ
ณ ห้องประชุมซอมพอ ชั้น3

๓. เดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการ ในวันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในประเด็นการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน กรณี ขอความอนุเคราะห์ติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบเรื่องการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดของผู้บริหารโรงพยาบาลกมลาไสย ซึ่งเป็นกรณีเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในโรงพยาบาลกมลาไสย อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรในสังกัด

การจัดสัมมนาของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) ในวันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้จัดสัมมนาในหัวข้อ **"การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต"** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับเยาวชน ซึ่งถือเป็นบุคคลรุ่นใหม่ อันเป็นกำลังสำคัญของชาติ และถือเป็นแนวทางอันดับแรกในการเพิ่มมาตรการต่อต้านกระบวนการทุจริตในทุกรูปแบบทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนให้นำไปสู่ภาคปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งในการจัดสัมมนาในครั้งนี้คณะกรรมาธิการได้เชิญวิทยากรพิเศษร่วมบรรยาย คือ **หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา** ในประเด็นธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการต่อต้านทุจริต

หัวข้อประเด็นคำถามการสัมมนาแบบกลุ่ม

๑) ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นที่ท่านได้รับรู้ในสังคมไทย มีอะไรบ้างและท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับปัญหาดังกล่าว

๒) ในฐานะเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร ในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นในอนาคต

๓) ปัญหาการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ท่านได้รับรู้ในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และท่านมีความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับการดำเนินการของกองฯ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเยาวชนไทย

ผลการตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สรุปได้ดังนี้

<u>ปัญหา (สาเหตุ) ที่พบด้านการทุจริต</u>

๑. ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นในสังคมไทยมีการยักยอกเงินบริจาค เช่น กรณีไฟไหม้ป่าในจังหวัดเชียงใหม่ บุกรุกและลักลอบฆ่าสัตว์ป่า

๒. ปัญหาการทุจริตในวงงานข้าราชการ เช่น การทุจริตในข้าราชการกลาโหม

๓. ปัญหาการทุจริตในภาคการสาธารณสุข เช่น การกักตุนหน้ากากอนามัย

๔. การทุจริตการเลือกตั้งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความไม่โปร่งใสในการลงคะแนนเสียงในคูหาเลือกตั้ง จำนวนบัตรและจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนไม่เท่ากัน รวมถึงมีการปิดกั้นสิทธิของพรรคการเมืองอื่น

๕. การใช้งบประมาณของรัฐบาลตามโครงการต่าง ๆ กว่า ๔ พันโครงการ ที่ประชาชนไม่สามารถตรวจสอบได้

๖. การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ตัว ไม่สนใจคนอื่น เอาตนเองเป็นใหญ่ เกิดความโลภคตโกง ไม่ยับยั้งชั่งใจ มีการกระทำที่ทุจริตต่อหน้าที่ เช่น การติดสินบนเจ้าหน้าที่ การโกงเงิน เป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่ควรกระทำ

๗. การโกงข้อสอบในโรงเรียน เป็นการกระทำทุจริตในระดับแรกและแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวเริ่มต้นทุจริตคอรัปชั่น ซึ่งอาจส่งผลไปสู่ในระดับต่าง ๆ ส่งผลต่อประเทศชาติได้

๘. การกระทำการทุจริตโดยอาศัยหน้าที่และอำนาจและอิทธิพลในการกระทำการทุจริต เกิดความไม่ยุติธรรมต่อบุคคลอื่น

๙. ระบบอุปถัมภ์ เป็นต้นเหตุของการกระทำทุจริต

๑๐. ทุจริตโครงการสัมปทานต่าง ๆ การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นธรรม รวมถึงการโกงเงินในโครงการต่าง ๆ ของรัฐที่ทำให้ข้าราชการทุจริต

๑๑. การสัดคิว การสแกนบัตรเข้างานให้เพื่อน

๑๒. การฉ้อราษฎร์บังหลวง ทำผิดศีลธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพของตนเอง

<u>แนวทางการแก้ไข</u>

๑. การฝึกหลักศีลธรรมในตนเองไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน

๒. ภาครัฐต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง มีบทลงโทษรุนแรง มีระบบในการตรวจสอบที่ดีมีประสิทธิภาพ

๓. ข้าราชการ นักการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องเป็นบุคคลตัวอย่างและเป็นแบบอย่างที่ดีให้เยาวชน

๔. ประพฤติตนเป็นบุคคลตัวอย่างในทางที่ดี ไม่ประพฤติผิด เมื่อเห็นคนกระทำผิดต้องไปตักเตือน

๕. ประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่เป็นธรรมาภิบาลในสังคมออนไลน์ การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนในการต่อต้านคอรัปชั่น

๖. สร้างจิตสำนึกให้แก่ตนเองในสิ่งที่ควรกระทำ

๗. สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง

๘. การตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้โดยอิสระ เป็นการลดการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในหัวข้อ “กยศ”

ปัญหา

๑. ผู้กู้เมื่อเรียนจบแล้วไม่ใช้หนี้กองทุน ส่งผลให้กองทุนไม่มีเงินให้เด็กรุ่นหลังได้กู้

๒. ผู้กู้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด ขาดวินัยในตนเอง

๓. ผู้จบการศึกษามีรายได้ไม่มั่นคง

๔. ผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถหางานทำได้หลังจบการศึกษา

๕. การไม่ชดใช้เงินของผู้กู้ยืมส่งผลกระทบต่อผู้ค้ำประกัน

แนวทางการแก้ไข

๑. ปัญหาจากการยึดสินทรัพย์ของผู้กู้ยืมเงินกองทุน กยศ. ควรลดดอกเบี้ยให้เป็นศูนย์ แล้วพิจารณาช่วยเหลือผู้กู้ยืมแต่ละราย อาทิ การลดเงินต้น การลดดอกเบี้ย รวมถึงพิจารณาผลงานและการสร้างคุณประโยชน์แก่สังคม เป็นต้น

๒. ผู้กู้ควรติดตามข่าวสารและมีจิตสำนึกที่ดี

๓. ควรจัดให้มีการศึกษาฟรีจนถึงชั้นปริญญาตรี

๔. พิจารณาดอกเบี้ยเงินกู้ตามประวัติด้านผลการเรียนของผู้กู้

๕. ควรให้การกู้ยืมเงินจากกองทุนในระดับอุดมศึกษามีความคล่องตัวมากขึ้น เช่น ลดขั้นตอนการกู้ยืมให้สะดวดรวดเร็วแก่ผู้กู้

๖. ควรมีการช่วยผู้กู้ยืมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ช่วยหารายได้พิเศษในการจ่ายเงินคืนกองทุน

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมาธิการได้จัดสัมมนา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สรุปประเด็นคำถามการสัมมนาแบบกลุ่ม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้ดังนี้

ปัญหา (สาเหตุ) ที่พบด้านการทุจริต

๑. ประเด็นการเลือกตั้งในมหาวิทยาลัยควรมีความโปร่งใสในการเลือกตั้งสภามหาวิทยาลัย

๒. งบประมาณพัฒนาชุมชนที่หายไป

๓. ผู้บริหารทุจริตนำงบประมาณไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ นำงบประมาณของโรงเรียนไปใช้ส่วนตัว

๔. งบประมาณอุดหนุนของมหาวิทยาลัย มีรายชื่อแต่ไม่มีตัวบุคคล/มีการปลอมแปลงรายชื่อ

๕. มีการทุจริตในการสอบ

<u>การแก้ไข</u>

๑. การทุจริตเกิดจากบุคคล ผู้นำหรือผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน นักศึกษา

๒. ควรมีการจัดตั้งองค์กรตรวจสอบที่ไม่ใช่หน่วยงานภาครัฐ

๓. ควรเปิดเผยทรัพย์สินก่อนและหลังการจัดทำโครงการ

๔. ควรมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดในการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลหรือแต่ละหน่วยงานของรัฐ

๕. สร้างจิตสำนึกของแต่ละบุคคลที่มีอำนาจในการใช้จ่ายงบประมาณ ให้มีความโปร่งใสมีหลักธรรมาภิบาล

๖. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน ควรชี้แจงงบประมาณให้สาธารณชนรับทราบ การจัดซื้อจัดจ้างให้ชุมชน ประชาชนรับทราบ

๗. ควรเริ่มต้นจากตนเองและเผยแพร่ข่าวสารหรือเรื่องการทุจริตให้บุคคลใกล้ตัวทราบ เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง ญาติมิตร เพื่อทราบ

๘. ควรใช้สื่อออนไลน์ นำเสนอการทุจริตในองค์กรของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้รับทราบความเคลื่อนไหวของการใช้จ่ายงบประมาณหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

ในหัวข้อ “กยศ”

๑. ลดดอกเบี้ยเงินกู้ยืม

๒. ช่วยเหลือเรื่องการทำงานเพื่อให้มีเงินชำระหนี้ในอนาคต

๓. ลดเงินต้นสำหรับบุคคลที่เรียนดี

๔. เผยแพร่ข่าวสาร/เพื่อแก้ไขปัญหาเงินกู้ให้เหมาะสม

๒) ในวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

วันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้จัดสัมมนาในหัวข้อ **"การเทิดทูนสถาบันกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาล"** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนและพัฒนากระบวนการปฏิรูปบุคลากร รวมถึงปลูกฝังแนวความคิดให้ผู้ร่วมสัมมนาได้ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์อันหาที่สุดมิได้ และเป็นภูมิคุ้มกันให้ชีวิตได้ดำเนินตามรอยพระยุคลบาทอย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งในการจัดสัมมนาในครั้งนี้คณะกรรมาธิการได้เชิญวิทยากรพิเศษร่วมบรรยาย คือ หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นคุณธรรมจริยธรรมตามรอยพระยุคลบาท เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรของโรงพยาบาลสมุทรปราการและโรงพยาบาลบางพลี

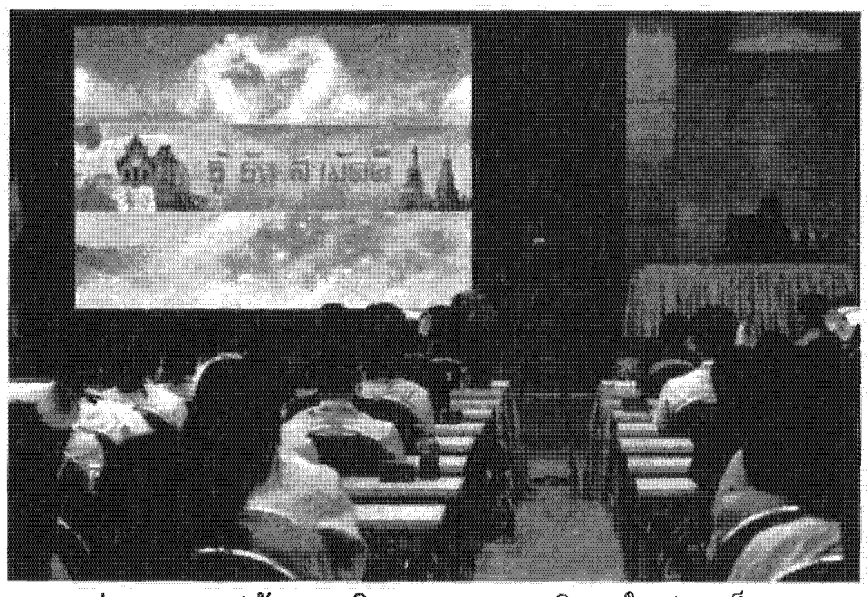

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล บรรยายพิเศษในประเด็นคุณธรรมจริยธรรมตามรอยพระยุคลบาทโดยสรุปได้ ดังนี้

๑. สังคมไทยกำลังวิตกกังวลเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เพราะสังคมกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์หลายอย่าง เช่นทางการเมือง การศึกษา ศาสนา ตลอดจนวิกฤติทางเศรษฐกิจ สังคมและรัฐบาล

๒. สังคมไทยในปัจจุบันมีปัญหาจริยธรรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สาเหตุสำคัญที่สุดมาจากครอบครัว ซึ่งมีการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดตัวแบบที่ดี ไม่ส่งเสริมการก่อตั้งและพัฒนาจริยธรรมในตัวคนอย่างสมบูรณ์ทำให้เด็กและเยาวชนขาดจิตสำนึกที่ดี ขาดความรับผิดชอบและขาดคุณธรรม

๓. ในยุคที่ Social Media มีการสื่อสารรวดเร็วเป็นวงกว้างแต่ไม่มีมาตรฐานจริยธรรมกำกับได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลทั่วไปเป็น“Net idol” ได้ง่ายหากบุคคลต้นแบบมีพฤติกรรมดี มีจริยธรรม อยู่ในกฎระเบียบของสังคม ย่อมเป็นผลดีต่อสังคม

๔. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติ คุณธรรมของคน

๕. การปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม จำเป็นต้องเริ่มแต่เด็ก (เพราะอายุก่อน ๖ ปี จะสามารถบันทึกจริยธรรมในช่วงนั้นได้มากที่สุด) พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ผู้ใกล้ชิดของเด็กในวัยนี้จึงมีบทบาทสำคัญ ในการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และควรทำอย่างต่อเนื่อง

๖. มีคำกล่าวไว้ว่า “สามัคคีคือพลัง” แม้อาจต้องใช้เวลาและความพยายามในการสร้างและรักษาไว้ แต่ว่าคุ้มค่า

๗. “...ความสามัคคี หมายถึงว่ามีสิ่งใดที่อาจขัดแย้งซึ่งกันและกันบ้างก็ต้องปรองดองกันเสีย และหาทางออกโดยที่ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน เพราะความสามัคคีเป็นกำลังอย่างสูงสุดของหมู่ชน...” (ความตอนหนึ่ง ในพระบรมราโชวาท พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ หมู่บ้านตัวอย่าง โครงการไทย-อิสราเอล จังหวัดเพชรบุรี วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๓)

๘. การทำงานเป็นทีม จะช่วยสร้างความสามัคคีและขจัดความขัดแย้งการชิงดีชิงเด่นกันในทีมงาน เพราะเมื่อมีจุดหมายหนึ่งเดียวร่วมกัน ทุกคนก็มีแนวโน้มที่จะแบ่งหน้าที่กันและทำให้ดีที่สุด เพราะความสำเร็จของแต่ละคนจะวัดจากความสำเร็จของทีมโดยรวม ไม่ใช่แค่ของใครของมัน

๙. การอยู่ร่วมกันในสังคม คนจะต้องรู้จักเรียนรู้ถึงความแตกต่าง การเคารพและยอมรับซึ่งความแตกต่างของกันและกัน การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความไว้ใจและมีความปรารถนาดีต่อกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะช่วยทำให้คนทุกชาติพันธุ์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๑๐. ข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

- มีความรับผิดชอบ
- มีระเบียบวินัย
- มีความซื่อสัตย์
- มีความสามัคคี
- มีความเสียสละ

๑๑. ลักษณะของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

- สมาชิกในสังคมร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- สมาชิกในสังคมประกอบอาชีพที่สุจริต
- สมาชิกในสังคมมีน้ำใจ รักใคร่สนิทสนมกัน
- สมาชิกในสังคมมีคุณธรรม จริยธรรม

๑๒. “ ในภาษาทุกภาษาก็ต้องมีคำว่า “เมตตา” คือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มองคนอื่นในทางที่จะช่วยเหลือเขามากกว่าที่จะไปแย่งชิงเขา ทุกภาษา ทุกศาสนา ก็มีจิตใจนี้ หรือวิธีการนี้ ขอให้ท่านทั้งหลายทำต่อไปด้วยความแน่วแน่ และด้วยความสุจริตใจ จะเป็นทางที่จะช่วยส่วนรวมให้อยู่เย็นเป็นสุข.” (พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการสันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๘)

จากนั้น มีการนำเสนอให้บุคลากรของโรงพยาบาลสมุทรปราการและโรงพยาบาลบางพลี ได้รับชมในหัวข้อ **“ก้าวสู่ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง”** โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อสื่อถึงการปรับตัวให้สอดรับกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้รู้เท่าทันโลกยุคปัจจุบัน อันเป็นการเรียนรู้และสามารถนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันได้ต่อไป

หม่อมหลวงสกุล มาลากุล ประธานคณะอนุกรรมาธิการบรรยายพิเศษในหัวข้อ **การเทิดทูนสถาบันกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาล** โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์อันหาที่สุดมิได้ พระราชกรณียกิจ อันโดดเด่นและเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก อีกทั้งทรงเป็นศูนย์รวมแห่งความเป็นชาติ ศูนย์รวมน้ำใจของคนทั้งชาติ และความสามัคคีของคนในชาติ ซึ่งชาติไทย เป็นชาติอิสระและมีเอกราชสืบเนื่องมาช้านานเป็นที่รักและหวงแหนของคนไทยทั้งชาติ คนไทยมีความภาคภูมิใจความเป็นไทย บรรพบุรุษได้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิต ช่วยกันปกป้อง ผืนแผ่นดินไทย ปกป้องรักษามาตราบเท่าทุกวันนี้จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันธำรงรักษาชาติ ดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ร่วมทั้งร่วมสืบสานตามรอยพระยุคลบาท น้อมนำหลักคำสอนของพระองค์มาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันและในการทำงานต่อไป

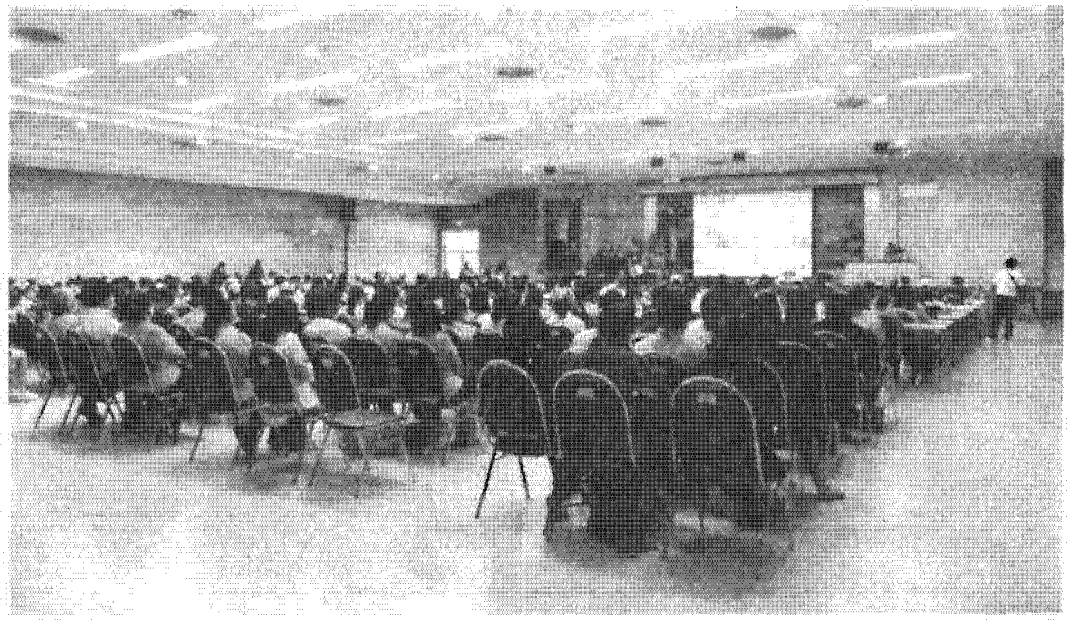

๓) การจัดสัมมนาของคณะอนุกรรมาธิการ ในวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้จัดสัมมนาในหัวข้อ **"การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ ร่วมใจต้านทุจริต"** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับเยาวชน ซึ่งถือเป็นบุคคลรุ่นใหม่ อันเป็นกำลังสำคัญของชาติ และถือเป็นแนวทางอันดับแรกในการเพิ่มมาตรการต่อต้านกระบวนการทุจริตในทุกรูปแบบทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนให้นำไปสู่ภาคปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไปซึ่งในการจัดสัมมนาในครั้งนี้คณะกรรมาธิการได้เชิญวิทยากรพิเศษร่วมบรรยาย คือ **หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา** ในประเด็นธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ร่วมใจต้านทุจริต เพื่อเป็นแนวทางในการต่อต้านทุจริต

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล บรรยายพิเศษในประเด็น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ร่วมใจต้านทุจริต รวมถึงความเป็นชาติความเป็นไทย และการรู้รักสามัคคี

จากนั้นได้มีการจัดกิจกรรมกลุ่มโดยให้นักเรียนที่เข้าร่วมสัมมนาแบ่งกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นและตอบข้อซักถามในประเด็น ดังนี้

๑) ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นที่ท่านได้รับรู้ในสังคมไทย มีอะไรบ้างและท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับปัญหาดังกล่าว

๒) ในฐานะป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร ในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นในอนาคต

๓) ปัญหาการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ท่านได้รับรู้ในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และท่านมีความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับการดำเนินการของกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเยาวชนไทย

ผลการตอบแบบสอบถาม **ในหัวข้อ "ธรรมาภิบาลกับคนรุ่นใหม่ร่วมใจต้านทุจริต"** สรุปได้ดังนี้

<u>ปัญหา (สาเหตุ) ที่พบด้านการทุจริต</u>

๑. การโกงงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้ของคุณภาพต่ำกว่าราคาที่ซื้อ มีการปลอมแปลงใบเสร็จรับเงิน

๒. การใช้เงินภาษีในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนหรือประโยชน์ส่วนร่วม เช่น เรือดำน้ำ รถถัง การปรับปรุงถนนแม้ยังไม่ชำรุดทรุดโทรมยังสามารถใช้งานได้ดี

๓. ตำรวจตั้งด่านตรวจจับ และคิดอัตราค่าปรับ โดยประชาชนชำระค่าปรับทั้งที่ไม่มีการออกใบสั่ง

๔. การโกงข้อสอบ การลอกข้อสอบ การทุจริตในการทำข้อสอบ การสัดคิว ซึ่งการโกงข้อสอบในโรงเรียน เป็นการกระทำทุจริตในระดับแรกและแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวเริ่มต้นทุจริตคอรัปชั่น ซึ่งอาจส่งผลไปสู่ในระดับต่าง ๆ ส่งผลต่อประเทศชาติได้ รวมไปถึงการเรียนพิเศษและครูเอาสิ่งที่สอนพิเศษมาออกข้อสอบ

๕. การติดสินบนของเจ้าหน้าที่ การยักยอกเงิน เช่น การจ่ายเงินกับเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกเพื่อให้ได้ใบขับขี่ที่รวดเร็วและง่ายขึ้น

๖. การซื้อตำแหน่ง การได้มาซึ่งตำแหน่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การจับประชาชนที่เห็นต่างโดยไม่มีข้อหาที่ชัดเจน

๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนรับเงินมีรายได้มากมาย แต่ไม่พัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมตามรายรับที่มี

๘. การฟอกเงิน การยักยอกทรัพย์สิน

๙. ระบบอุปถัมภ์ เป็นต้นเหตุของการกระทำทุจริต

๑๐. ทุจริตโครงการสัมปทานต่าง ๆ การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นธรรม รวมถึงการแก้ไขกฎหมายเพื่อประโยชน์ตัวเองและพวกพ้อง

๑๑. การซื้อเสียง การใช้เงินทำในสิ่งผิดกฎหมาย

๑๒. การฉ้อราษฎร์บังหลวง ทำผิดศีลธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพของตนเอง

<u>แนวทางการแก้ไข</u>

๑. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น ไม่นิ่งเฉยเมื่อพบการทุจริต ยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. ปลูกฝังให้เยาวชน รวมไปถึงประชาชนในทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตน รู้คิด ไม่รับเงินสินบน หรือเงินใต้โต๊ะ ไม่สนับสนุนให้เกิดการทุจริต และปลูกฝังค่านิยมให้ทุกคนตระหนักและรับรู้ว่าการทุจริตเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ใช่เรื่องปกติที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ต้องร่วมมือกันแก้ไข โดยเริ่มจากตัวเอง

๓. สร้างความเท่าเทียม สำหรับกรณีที่ครูนำข้อสอบที่สอนพิเศษมาออกข้อสอบที่โรงเรียน โรงเรียนควรมีมาตรการที่เข้มงวดไม่ให้มีการสอนพิเศษหรือควรตรวจสอบเนื้อหาในการออกข้อสอบก่อนสอบทุกครั้ง

๔. ให้มีหน่วยงานกลางที่เป็นกลางไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยงานใดในการตรวจสอบหน่วยงานต่าง ๆ

๕. วิธีป้องกันการลัดคิวคือ ให้มีเจ้าหน้าที่ยืนตรวจสอบระเบียบแถว และฝึกวินัยนักเรียนที่อยู่ในแถว ไม่ให้ลัดคิวหรือฝากคิวแก่นักเรียนคนอื่น

๖. สำหรับการใช้โทรศัพท์ในการโกงข้อสอบ คือ ควรตรวจสอบการใช้โทรศัพท์ของนักเรียนก่อนเข้าห้องสอบทุกครั้ง

๗. ในการดำเนินงานควรเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับหน้างานมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน

๘. ยกเลิกระบบอุปถัมภ์ให้ทุกคนอยู่ร่วมภายใต้กฎหมายเดียวกัน

๙. การเผยแพร่ความจริงให้สังคมได้รับรู้ เพื่อเร่งรัดให้มีการตรวจสอบ

<u>ในหัวข้อ “กยศ”</u>

<u>ปัญหา</u>

๑. ผู้กู้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดระยะเวลา ส่งผลให้กองทุนไม่มีเงินให้เด็กรุ่นหลังได้กู้

๒. ผู้ที่ต้องการกู้เงินจริง ๆ ไม่สามารถเข้าถึงเงินของกองทุนได้ การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง

๓. ผู้ที่ไม่มีรายได้ไม่แจ้งให้กองทุนทราบ อาจโดนยึดทรัพย์ในที่สุด และภาระอาจตกอยู่ที่ผู้ค้ำ

๔. ผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถหางานทำได้หลังจบการศึกษา

๕. การไม่ชดใช้เงินของผู้กู้ยืมส่งผลกระทบต่อผู้ค้ำประกัน

<u>แนวทางการแก้ไข</u>

๑. ควรลดอัตราดอกเบี้ย และเพิ่มระยะเวลาในการใช้หนี้คืน หากมีผลการเรียนดี เห็นควรให้กู้ฟรีโดยไม่คิดอัตราดอกเบี้ย

๒.กองทุนควรพิจารณาช่วยเหลือผู้กู้ในแต่ละกรณีตามความเหมาะสม

๓. การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่ทุกคนสมควรได้รับฟรีอย่างเต็มที่ และทั่วถึงภาครัฐควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ควรลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๔. ติดตามการชำระหนี้จากลูกหนี้ให้ครบโดยใช้วิธีการประนีประนอม

๕. ควรมีการกำหนดนโยบายในการช่วยเหลือลูกหนี้

หน้าว่าง

คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์

สรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี

(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต

ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

วุฒิสภา

คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่หนึ่ง

นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่ ๒

นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่สาม

นายยรรยง เดชภิรัตนมงคล
อนุกรรมาธิการและเลขานุการ

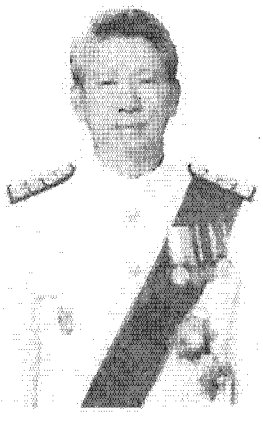

นายยุทธพงษ์ อภิรัตนรังษี
อนุกรรมาธิการ

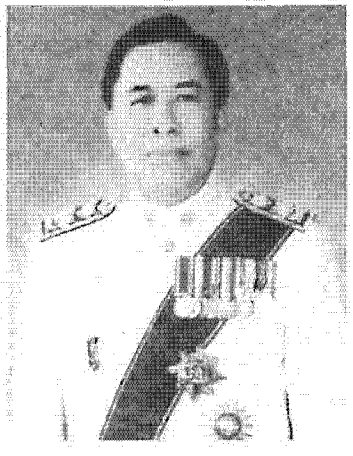

นายจุมพล สำเภาพล
อนุกรรมาธิการ

พลตำรวจโท ธีรพล คุปตานนท์
อนุกรรมาธิการ

นายกมล มุขประดับ
อนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี กฤษกร พลีธัญญวงศ์
อนุกรรมาธิการ

นายวิษณุ ตัณฑวิรุฬห์
อนุกรรมาธิการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายธานี อ่อนละเอียด
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายวันชัย สอนศิริ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

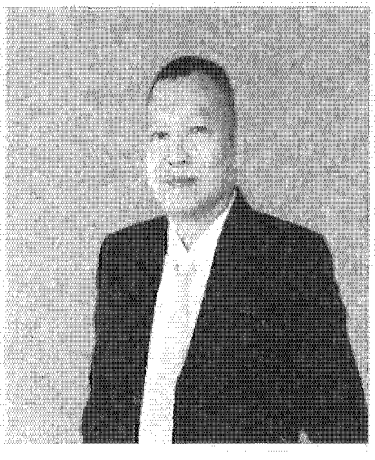

พันตำรวจเอก ชัยวัฒน์ อุ้ยคำ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายจิระศักดิ์ ชูความดี
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

ร้อยตำรวจเอก พลสัณห์ เทิดสงวน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายเกริก วิไลมาลย์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายสราวุธ มีคุณสมบัติ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายภูริภาคย์ อภิรัตนรังษี
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยสังฆะ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายปฐวี นวลพลับ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางภัทรพร วรทรัพย์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

พลโท ธัญญพรหม อัศวจินดา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางวัลยา สุวรรณมัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายโสมทัต นิธิตรีรัตน์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัชชัย จิตรภาษ์นันท์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางเด่นเดือน กลั่นสอน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางพัชรภา โรจนานนท์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายนพเมศฐ์ เจริญนพพงศ์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ในรอบ ๑ ปี (ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๒ – เดือนกันยายน ๒๕๖๓)

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา และเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ดังนั้น อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ จึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และได้มีการปรับเปลี่ยนอนุกรรมาธิการ และตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ (เพิ่มเติม) สรุปได้ดังนี้

<u>อนุกรรมาธิการ</u>

๑. นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายสมเดช นิลพันธุ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายยรรยง เดชภิรัตนมงคล	อนุกรรมาธิการและเลขานุการ
๖. นายกมล มุขประดับ	
๗. นายจุมพล สำเภาพล	
๘. พลตำรวจโท ธีรพล คุปตานนท์	
๙. นายยุทธพงษ์ อภิรัตนรังษี	
๑๐. นายวิษณุ ตัณฑวิรุฬห์	
๑๑. พลตำรวจตรี กฤษกร พลีธัญญวงศ์	

<u>ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ</u>

๑. นายธานี อ่อนละเอียด
๒. นายวันชัย สอนศิริ
๓. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
๔. พันตำรวจเอก ชัยวัฒน์ อุ้ยคำ
๕. นายภูริภาคย์ อภิรัตนรังสี
๖. พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยสังฆะ
๗. นายปฐวี นวลพลับ
๘. นางภัทรพร วรทรัพย์
๙. พลโท ธัญญพรหม อัศวจินดา
๑๐. นางวัลยา สุวรรณมัย

๑๑. ร้อยตำรวจเอก พลสัณห์ เทิดสงวน
๑๒. นายเกริก วิไลมาลย์
๑๓. นายสราวุธ มีคุณสมบัติ
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัชชัย จิตรภาษ์นันท์
๑๕. นางเด่นเดือน กลั่นสอน
๑๖. นายโสมทัต นิธิตรีรัตน์
๑๗. นายจิระศักดิ์ ชูความดี
๑๘. รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ
๑๙. นางพัชรภา โรจนานนท์
๒๐. นายนพเมศฐ์ เจริญนพพงศ์

คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ

๒. รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมาธิการ

๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๑. พิจารณาเรื่องร้องเรียน (เดือนกันยายน ๒๕๖๒ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓) **จำนวน ๒๕ เรื่อง**

๑.๑ กรณีปัญหาการให้สิทธิ์จุดผ่อนปรนและผู้บุกรุกในตลาดนัดจตุจักรและขอความช่วยเหลือลดดอกเบี้ยค้างชำระจากค่าเช่าที่ไม่เป็นธรรม

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการมีการประชุม จำนวน ๙ ครั้ง

คณะอนุกรรมาธิการได้รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องเป็นประธานกรรมการสหกรณ์บริการผู้ค้าตลาดนัดจตุจักร กับพวก ได้รับความเดือดร้อนของผู้ค้าตลาดนัดจตุจักรเกี่ยวกับหนี้ค้างชำระและการบริหารงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย กรณีปัญหาการให้สิทธิ์จุดผ่อนปรนและผู้บุกรุกในตลาดนัดจตุจักรและขอความช่วยเหลือลดดอกเบี้ยค้างชำระจากค่าเช่าที่ไม่เป็นธรรม

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

(๑) ให้ลูกหนี้ชำระเงินต้นที่ค้างทั้งหมดโดยไม่คิดดอกเบี้ย โดยให้ชำระในทันที แต่ทั้งนี้ไม่เกิน ๓๐ วัน

(๒) ให้ลูกหนี้ชำระเงินต้นที่ค้างพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๒ เดือน

(๓) ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในระยะเวลา ๑๑๑ เดือน ตามโครงการที่การรถไฟแห่งประเทศไทยกำหนด

(๔) ให้ลูกหนี้ทั้งหมดที่ค้างชำระหนี้อยู่ก่อนฟ้องคดี หรืออยู่ระหว่างถูกฟ้องคดี หรืออยู่ระหว่างถูกบังคับคดีให้ดำเนินการตามข้อข้างต้นได้ทั้งหมด

(๕) ให้ผู้ค้าที่ค้างชำระหนี้เลือกตัดสินใจที่จะชำระหนี้ในแบบใดแบบหนึ่งก็ได้ไม่ว่าลูกหนี้จะชำระแบบใดก็จะเป็นไปตามแนวทางที่การรถไฟแห่งประเทศไทยกำหนด อันทำให้ได้ประโยชน์ทั้งการรถไฟแห่งประเทศไทยและลูกหนี้ การชำระหนี้บางแบบอาจจะดูว่าทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยขาดรายได้จากดอกเบี้ย แต่สามารถได้เงินสดในทันทีโดยเร็ว หากคิดเป็นดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายที่จะฟ้องคดีอาจจะมากกว่าเสียอีก เมื่อพิจารณาแนวทางการชำระหนี้ทุกแบบแล้วทั้งการรถไฟแห่งประเทศไทยและลูกหนี้ได้รับประโยชน์ร่วมกัน และเชื่อว่าน่าจะเป็นที่พอใจและสมประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่ายและเป็นการระงับข้อพิพาทได้เป็นอย่างดี

(๖) แนวทางการชำระหนี้ดังกล่าวเป็นแนวที่ปฏิบัติของการประนีประนอมยอมความและยุติข้อพิพาทโดยทั่วไป ทั้งเป็นเหตุผลที่สามารถอธิบายและตอบคำถามต่อสังคมได้และมิใช่เป็นการเลือกปฏิบัติเพราะลูกหนี้ทุกคนสามารถชำระหนี้ตามแนวทางที่กำหนดอย่างเสมอภาคกัน บุคคลใดที่ถูกศาลพิพากษาอยู่แล้วและผ่อนชำระหนี้อยู่ต้องการจะเปลี่ยนวิธีการชำระหนี้ก็สามารถที่จะเลือกแบบใดแบบหนึ่งได้ในทันทีเช่นกัน เพราะโครงการ ๑๑๑ เดือน ถ้าจะมีคนกล่าวหาว่าเป็นการเลือกปฏิบัติก็ได้เช่นเดียวกันเพราะลูกหนี้บางคนอาจจะมีความรู้สึกว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ได้เวลาชำระหนี้ ๑๑๑ เดือน เหมือนคนอื่นตามโครงการ แต่เมื่อมีแนวทางการชำระหนี้ตามแบบดังกล่าวก็จะทำให้ลูกหนี้ทุกคนเลือกแบบชำระหนี้ของตนเองได้ ไม่ใช่เป็นการเลือกปฏิบัติ

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าข้อพิจารณาและแนวทางดังกล่าวข้างต้นเป็นทางออกของการแก้ปัญหาต่อข้อร้องเรียนของผู้เดือดร้อน ทั้งเป็นประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยุติปัญหาต่อข้อร้องเรียนดังกล่าวได้ และเห็นควรยุติเรื่องและแจ้งผู้ร้องเพื่อทราบ รวมทั้งส่งรายงานผลการพิจารณาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาม คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย และผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑.๒ กรณีขอความเป็นธรรม กรณีผู้ร้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขอความเป็นธรรมที่ผู้ร้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กระบวนการสอบสวนลงโทษทางวินัยร้ายแรงชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

จากข้อมูลข้อเท็จจริงเห็นว่าเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติและตามมาตรา ๕๗ (๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้ปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

จากกรณีการสอบสวนเพื่อลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวอ้างว่ากระทำผิดวินัย การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นของหน่วยงานต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงหรือร้ายแรง ซึ่งกรณีเรื่องร้องเรียนดังกล่าวสถาบันนิติวิทยาศาสตร์รายงานการสอบสวนและส่งเรื่องไปยังปลัดกระทรวงยุติธรรมเพื่อตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรงขึ้น ซึ่งตามข้อเท็จจริงมีข้อมูลว่าตามคำสั่งของปลัดกระทรวงยุติธรรมไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเบื้องต้นก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง และการสอบสวนข้อเท็จจริงของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ไม่มีการให้ผู้ร้องได้ชี้แจงข้อมูลข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอย่างเต็มที่ ใช้ดุลยพินิจที่อาจจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงขึ้นมาก่อน และไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาที่ชัดเจนไม่ส่งพยานหลักฐานที่ใช้ในการกล่าวหาเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ตรวจสอบหรือเปิดโอกาสให้ต่อสู้หักล้างอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม การพิจารณาให้บุคคลที่มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องคำนึงถึงผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีข้าราชการระดับ ๑๐ ได้กระทำความผิดจะต้องมีการพิจารณารวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเพื่อสืบหาข้อมูลในเบื้องต้นว่าเป็นความผิดทางวินัยที่ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ซึ่งบุคคลที่มีอำนาจในการสั่งการสืบสวนสอบสวนดังกล่าว คือ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และหากพบ

มูลความผิดจริงก็จะมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น ทั้งนี้การพิจารณาลดโทษบุคคลที่กระทำความผิดวินัยร้ายแรง คณะกรรมการสามารถที่จะกระทำได้โดยพิจารณาจากคุณงามความดีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำมาประกอบการพิจารณา และเป็นแนวทางการปฏิบัติตามที่ผู้ให้ถ้อยคำจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมาให้ข้อมูล เช่น หากผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดทางวินัยและได้รับโทษไล่ออก ก็จะนำคุณงามความดีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำมาประกอบการพิจารณาได้

ประเด็นที่สอง กรณีผู้ร้องใช้อำนาจหน้าที่ในการโอนเปลี่ยนแปลงบริหารงบประมาณ แต่งตั้งบุคคลและมอบหมายหน้าที่เฉพาะรายและเป็นผู้อนุมัติโครงการ อนุมัติการจ่ายเงินงบประมาณในการจัดโครงการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในงานนิติวิทยาศาสตร์

จากพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ร้องได้นำเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖ งบดำเนินงานรายการค่าจ้างเหมาบุคลากรของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และงบประมาณรายจ่ายอื่น ซึ่งเป็นงบประมาณเบิกเงินของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โครงการจัดตั้งศูนย์นิติวิทยาศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการปฏิบัติงานการตรวจพิสูจน์ ซึ่งเป็นงบประมาณที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ มาใช้ในการดำเนินโครงการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน โดยมอบหมายให้ นายขจรยุทธ ต่อทรัพย์สิน เป็นผู้เสนอขออนุมัติโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีประเด็นพิจารณาว่าเป็นการดำเนินการที่ชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจากข้อเท็จจริงเห็นว่าการนำเงินงบประมาณตามรายการดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินโครงการเครือข่ายประชาชน เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการที่สามารถกระทำได้ ส่วนการไม่ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบรายจ่ายอื่นในโครงการจัดตั้งศูนย์นิติวิทยาศาสตร์ที่เบิกจ่ายแทนสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการเครือข่ายภาคประชาชนจากปลัดกระทรวงยุติธรรม มีข้อสังเกตว่าควรต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๘๒ (๑) (๒)

ประเด็นที่สาม กรณีผู้ร้องมีความผิดหรือต้องรับผิดชอบต่อการทุจริตโครงการนี้หรือไม่

จากข้อมูลข้อเท็จจริงเห็นว่าผู้ร้องได้อนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการโดยปรากฏหลักฐานการเบิกจ่ายมีความผิดพลาด คลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ มีใบสำคัญรับเงินค่าพาหนะบุคคลภายนอกระหว่างวันที่ ๔ – ๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ซ้ำกันในรุ่นเดียวกัน มีการขีดฆ่าเอกสารทางการเงิน แต่ไม่มีการลงลายมือชื่อกำกับ และโดยเฉพาะห้องพักมีความซ้ำซ้อนกัน โดยมีการเบิกจ่ายค่าที่พักโรงแรมเดียวกัน ถึงแม้จะผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้รับผิดชอบโครงการแล้วก็ตาม ก็ไม่ใช่หน้าที่ของผู้ร้องในฐานะหัวหน้าส่วนราชการของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์แต่ประการใด ดังนั้นเมื่อพิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริง ประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีข้อสังเกตว่าการดำเนินการสอบสวนทางวินัย หัวหน้าหน่วยงานที่จะต้องกำกับดูแลให้การบริหารราชการเป็นไปโดยรอบคอบถูกต้องตามระเบียบทางราชการ และต้องปฏิบัติราชการให้เกิดผลดีด้วยความตั้งใจเอาใจใส่และรักษา

ผลประโยชน์ทางราชการ รวมทั้งต้องใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๓) มาตรา ๘๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะอนุกรรมาธิการเห็นควรยุติเรื่องและแจ้งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เพื่อประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๑.๓ กรณีพนักงานของบริษัทปตท. จำกัด (มหาชน) ทุจริตในองค์กร

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องเป็นพนักงานของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ เรียน ประธานคณะสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา เรื่อง แจ้งเบาะแสการทุจริตภายในบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กรณีการซื้อน้ำมันโดยใช้เงินจากการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน โดยกล่าวอ้างว่ามีนายทุนที่เป็นเจ้าของโรงานผลิตยาเสพติด ร่วมกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรและเจ้าหน้าที่สรรพสามิต รวมถึงเจ้าหน้าที่ของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ฝ่ายส่งออกน้ำมัน และผู้บริหารบางคนกระทำการฟอกเงินให้กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด

คณะอนุกรรมาธิการได้ตรวจสอบเอกสารเรื่องร้องเรียนแล้วเห็นว่าหนังสือร้องเรียนมีลักษณะเป็น “บัตรสนเท่ห์” ไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องได้ กล่าวคือ มีลักษณะเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ซึ่งตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๗ (๑) กำหนดให้ยุติเรื่อง และเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความขัดแย้งในองค์กรของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และเนื้อหาหรือสาระของข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับคำร้องทุกข์ไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร และเป็นเรื่องที่เป็นข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกันเอง

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑.๔ กรณีขอความช่วยเหลือสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๗ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องและคณะสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีหนังสือร้องทุกข์ขอให้ช่วยเหลือสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

คณะอนุกรรมาธิการได้มีการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนและติดตามการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่าพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จแล้วและได้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นควรสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องคณะกรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อศาล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมาธิการได้มีหนังสือไปยังสถานีตำรวจภูธรสามชุก เพื่อขอให้เร่งรัดพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีและเห็นว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมแล้ว จึงควรยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและแจ้งให้ผู้ร้องทราบ และแจ้งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ให้เร่งรัดการพิจารณาสอบสวนดำเนินคดีในเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑.๕ กรณีขอความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของคณะผู้บริหารสถาบันการเงินหนองพันจันทร์

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือขอความเป็นธรรมและขอให้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของคณะผู้บริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองพันจันทร์ จากข้อมูลข้อเท็จจริงและความประสงค์ของผู้ร้องที่ขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแก่สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองพันจันทร์ และเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งผู้ร้อง ผู้เสียหาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่าจากข้อเท็จจริงได้ทราบว่าสถาบันการเงินจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนสถาบันการเงิน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เพื่อจัดทำแหล่งเงินทุนให้ประชาชนและสมาชิกในตำบลได้มีแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพของตนเอง โดยมีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นฝ่ายจัดตั้ง จัดหาคณะกรรมการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำสถาบันการเงินให้เข้ามาบริหารงานด้านการเงิน ซึ่งการดำเนินงานของสถาบันการเงินตั้งแต่แรกเริ่มมีกำไรทุก ๆ ปี จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ปรากฏว่าเงินของสถาบันการเงินเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องในการเบิกจ่ายเงินฝาก ซึ่งคณะกรรมการ

ได้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสถาบันการเงินปรากฏว่าพนักงานได้ทุจริตฉ้อโกงเงินไป ประมาณ ๒๒ ล้านบาทเศษ ทำให้เกิดปัญหาอย่างรุนแรง ส่งผลให้ผู้ฝากเงินไม่สามารถถอนเงินได้ การบริหารหยุดชะงัก และเหลือเงินที่สามารถบริหารจัดการได้ ประมาณ ๖ ล้านบาท ขณะนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการฟ้องร้องพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กระทำการทุจริต ทั้งทางอาญาและทางแพ่งแล้ว

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าการจัดตั้งสถาบันการเงินซึ่งตั้งขึ้นตามวิสาหกิจชุมชนหรือตามนโยบายรัฐบาล และเป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตามมาตรา ๒๐ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ดังนั้น ควรนำเสนอปัญหาอุปสรรคที่สถาบันการเงินได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานบริหารจัดการของสถาบันการเงินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และดำเนินการแก้ไขปัญหา และให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งหารือร่วมกันต่อหน่วยงานในพื้นที่เพื่อหาข้อยุติ ดังนี้

(๑) สถาบันการเงินจะต้องรวบรวมเอกสารตามที่พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และเห็นว่าการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนั้น พนักงานอัยการจะได้ฟ้องร้องตามข้อเท็จจริงที่สถาบันการเงินแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานได้ต่อไป

(๒) ขอความร่วมมือไปยังพนักงานสอบสวนให้พิจารณาความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

(๓) คณะกรรมการสถาบันการเงินและผู้รับผลกระทบหรือผู้เสียหายช่วยสืบสวนติดตามทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด และส่งข้อมูลให้พนักงานสอบสวนเพื่อประกอบการตรวจยึดทรัพย์สินต่อไป

ข้อเสนอแนะ :

(๑) เห็นควรให้มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการสถาบันการเงินชุดใหม่แทนคณะกรรมการชุดเดิม และให้ดำเนินการจัดทำแผนฟื้นฟูและปรับปรุงสถาบันการเงินและส่งแผนการกู้เงินให้คณะกรรมการในระดับจังหวัดพิจารณาเพื่อให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการปล่อยเงินกู้

(๒) ควรให้สถาบันการเงินเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป

คณะอนุกรรมาธิการเห็นควรมีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ พร้อมทั้งแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๖ กรณีขอความเป็นธรรมและขอให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับกรณีการยื่นบัญชีเพื่อฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๕ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ขอความเป็นธรรมและขอให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับกรณีการยื่นบัญชีเพื่อฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ร้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไปมีหน้าที่ยื่นทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของผู้อื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ร้อง ซึ่งเป็นกรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ซึ่งบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๘ วรรคสอง ให้นำมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับผู้ร้องด้วยโดยอนุโลม กล่าวคือ เมื่อปรากฏว่าผู้ร้องเป็นผู้มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไปและมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการและมีมติว่าผู้ร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง จึงส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๑๕๘ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี

ดังนั้น แม้กฎหมายจะบัญญัติให้นำความมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ

ป.ป.ช. ด้วยโดยอนุโลมก็ตาม แต่การอนุโลมดังกล่าวหมายความถึงเฉพาะกรณีการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีต่อศาลเท่านั้น มิได้หมายความถึงการกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธานวุฒิสภาในการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดี ดังเช่นกรณีของผู้มีหน้าที่บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๔๒ ซึ่งต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา นอกจากนี้ การนำความในมาตรา ๔๓ มาใช้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งรวมถึงผู้ร้องด้วยโดยอนุโลม จึงเป็นเรื่องที่กฎหมายไม่ประสงค์จะให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ฟ้องคดีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อศาลโดยลำพัง ด้วยเหตุนี้จึงบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของอัยการสูงสุด เป็นผู้ดำเนินคดีกับผู้ร้องต่อศาล และการที่ผู้ร้องซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงถึงรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการและวิธีการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในความผิดตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๙ คน จะร่วมกันดำเนินการใดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีเจตนากลั่นแกล้งให้ผู้ร้องได้รับโทษทางอาญาย่อมกระทำได้ยาก และผู้ร้องอาจต่อสู้คดีและดำเนินคดีกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ อีกทั้งข้อร้องขอความเป็นธรรมและขอให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการชี้มูลความผิดตามคำร้องของผู้ร้องก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดให้มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับผู้ร้อง เป็นการดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินคดีดังกล่าวไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของประธานวุฒิสภา ฉะนั้น คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา จึงไม่ควรรับเรื่องคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑.๗ กรณีร้องทุกข์ขอให้เร่งรัดให้คณะกรรมาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการไต่สวนเพื่อลงโทษนายกเทศมนตรีเมืองปากน้ำสมุทรปราการ ฐานยักยอกเงินงบประมาณแผ่นดินโดยทุจริตเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และขอให้มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : กรณีร้องทุกข์ขอให้เร่งรัดให้คณะกรรมาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการไต่สวนเพื่อลงโทษนายกเทศมนตรีเมืองปากน้ำสมุทรปราการ ฐานยักยอกเงินงบประมาณแผ่นดินโดยทุจริตเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และขอให้มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นควรเสนอให้ยุติเรื่องและแจ้งผู้ร้องเพื่อทราบต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๘ กรณีขอให้สอบสวนเอกสารการรับน้ำหนักของ SPHERICAL BEARING (POT BEARING) วางใต้ SEGMENT ซึ่งอาจจะมีการทุจริตของเจ้าหน้าที่การรถไฟและบุคคลภายนอก

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อเท็จจริง : พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้ร้องและข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ร้องนำมายื่นร้องเรียนการรถไฟแห่งประเทศไทย น่าเชื่อว่าผู้ร้องประสงค์จะใช้คณะอนุกรรมาธิการเป็นเครื่องมือในการร้องเรียนหรือกลั่นแกล้งกัน คณะอนุกรรมาธิการได้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลข้อเท็จจริงต่าง ๆ แล้ว ก็มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ร้องหรืออาจจะเป็นการกล่าวหา ดังนั้นจึงแนะนำให้ผู้ร้องถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวออกไปก่อน เพื่อไปดำเนินการให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ และสามารถชี้แจงให้เข้าใจได้ และหากผู้ร้องมีความพร้อมและมีประเด็นที่ประสงค์จะร้องเรียนต่อไปสามารถยื่นข้อร้องเรียนเข้ามาใหม่ได้ ทั้งนี้ ผู้ร้องเข้าใจและยืนยันว่าจะขอถอนข้อร้องเรียนและผู้ร้องได้ทำหนังสือข้อร้องเรียนดังกล่าว ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมาธิการเห็นควรให้ผู้ร้องได้ถอนเรื่องร้องเรียน

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑.๙ กรณีขอให้ตรวจสอบข้าราชการระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ด้วยมีบุคคลที่ใช้นามว่า นายทิวากร ดวงเกตุ นิติกรชำนาญการพิเศษ ซึ่งสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขอให้ตรวจสอบข้าราชการระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ พร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณา โดยเห็นว่าผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ผู้ถูกร้อง) มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติและมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

จากข้อมูลข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนที่ขอให้ตรวจสอบพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติและมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติของผู้ถูกร้อง และขอให้พิจารณาสั่งการให้ผู้ถูกร้องถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยข้อมูลบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญนายทิวากร ดวงเกตุ เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลในฐานะผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ และต่อมา นายทิวากรดวงเกตุ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ แจ้งว่าตนเองไม่ได้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวและเห็นว่าเป็นการแอบอ้างชื่อของตน และลงลายมือชื่อปลอมในหนังสือร้องเรียน โดยนายทิวากร ดวงเกตุ ยืนยันว่าลายมือชื่อในคำร้องเรียนมิใช่เป็นลายมือชื่อของตนแต่อย่างใด

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าเรื่องร้องเรียนที่ลงลายมือชื่อนายทิวากร ดวงเกตุ เป็นการลงลายมือชื่อปลอม จึงมีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์เพราะถือว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ซึ่งตามข้อ ๒๗ (๕) ของระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ยุติเรื่อง คณะอนุกรรมาธิการมีความเห็นให้ยุติเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

๑.๑๐ กรณีขอให้ติดตามตรวจสอบนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๖ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนมายังประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง ขอให้ติดตามตรวจสอบนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้สั่งการให้ทำการตัดต้นไม้ในที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อปรับพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและอาคารผู้สูงอายุโดยมิได้ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบของทางราชการ

คณะอนุกรรมาธิการได้รวบรวมข้อมูลโดยติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง และเร่งรัดการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของอำเภอเมืองร้อยเอ็ดเพื่อให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล และขณะนี้นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปแล้ว จึงควรยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียน และแจ้งผู้ร้องเพื่อทราบต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๑.๑๑ กรณีกล่าวหาพลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์ รักษาการเลขาธิการ ป.ป.ง. ประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้ส่งเรื่องร้องเรียนกรณีที่นายทิศชวน นานาวราทร และคณะได้ร้องเรียนพลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์ รองเลขาธิการ ปปง. รักษาราชการแทนเลขาธิการ ปปง. ประพฤติตนมิชอบด้วยกฎหมาย ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น และช่วยเหลือผู้อื่นมิให้ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๑๒ กรณีขอความเป็นธรรมให้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กรณีคณะบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เรียน ประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมให้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กรณีคณะบุคคล ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยผู้ร้องอ้างเป็นข้อเท็จจริงในหนังสือร้องทุกข์

ว่าคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดี กระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตอย่างชัดแจ้ง

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๑๓ กรณีนำสถานที่รองรับการปรับย้ายไปเปิดประมูลให้เช่าโดยเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องโดยทุจริต

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๙ ครั้ง และมีการลงพื้นที่รับทราบข้อเท็จจริง จำนวน ๑ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง การนำพื้นที่บริเวณอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีไปเปิดประมูลให้เช่าโดยเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องโดยทุจริต ผู้ร้องต้องการให้หาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีการนำพื้นที่บริเวณอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปเปิดประมูลให้บุคคลอื่นเช่าและเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง รวมทั้งกลั่นแกล้งมิให้ผู้ร้องค้าขายโดยปกติวิสัย ซึ่งจากข้อเท็จจริงได้ความว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้อนุญาตให้ผู้ร้องทำสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายกาแฟและเบเกอรี่ ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ๓๘๐๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยลงนามในสัญญาเช่าพื้นที่ภายในอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขนาดพื้นที่ ๑๒.๖๐ ตารางเมตร กำหนดระยะเวลาเช่า ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อัตราค่าธรรมเนียม การเช่าพื้นที่รายเดือน ๑๒,๑๔๐ บาท ค่าธรรมเนียมรายปี ๓๐,๒๗๐ บาท เงินประกันสัญญาจำนวน ๒๔,๒๘๐ บาท

คณะอนุกรรมาธิการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นแล้วเห็นว่าการที่มหาวิทยาลัยให้เช่าพื้นที่ค้าขายและได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีตามสิทธิของทั้งสองฝ่ายแล้ว จึงไม่อาจก้าวล่วงในส่วนของการดำเนินคดีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาล แต่เห็นว่ากรณีดังกล่าวยังสามารถไกล่เกลี่ยประนีประนอมยอมความกันได้ระหว่างคู่กรณี โดยมหาวิทยาลัยควรทำความตกลงร่วมกันกับผู้เช่าภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย เพราะการดำเนินการฟ้องคดีต้องใช้ระยะเวลานานกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งอาจจะไม่เป็นผลดีต่อทั้งสองฝ่ายโดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัย รวมทั้งจะทำให้ปัญหาเกิดความซ้ำซ้อนขึ้นไปอีก และเห็นควรที่จะระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และเป็นประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อาจยุติปัญหาต่อข้อร้องเรียนดังกล่าว และได้ให้มหาวิทยาลัยหาแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ อนึ่ง มหาวิทยาลัยได้เสนอแนวทางให้กับผู้ร้องและผู้ร้องได้เห็นชอบกับแนวทางของมหาวิทยาลัย โดยมีข้อสรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยต่อสัญญาเช่าให้กับผู้ร้องบริเวณใต้บันไดเลื่อนอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ ๑ มิถุนายน

๒๕๖๒ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยกำหนดอัตราค่าเช่าคงเดิม สำหรับค่าน้ำ ค่าไฟจะคิดคำนวณตามวันที่ใช้จริง มหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ผู้ร้องย้ายร้านไปบริเวณใกล้หอพระ และต่อสัญญาให้ ๑ ปี โดยให้เช่าตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ข้อเสนอแนะ

(๑) มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องโดยการจัดหาพื้นที่สำหรับประกอบธุรกิจแห่งใหม่ในมหาวิทยาลัยให้กับผู้ร้องในอนาคต เมื่อหมดสัญญาเช่าหรือแก้ไขระเบียบเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการให้เช่าพื้นที่ของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

(๒) มหาวิทยาลัยควรให้บุคคลเช่าพื้นที่นอกอาคาร เพื่อความเป็นระเบียบและมีความคล่องตัวยิ่งขึ้นในการบริหารจัดการ

(๓) มหาวิทยาลัยควรผ่อนปรนข้อสัญญาเพื่อความปรองดองแก่คู่กรณี และลดความขัดแย้งระหว่างกัน และพิจารณาต่อสัญญาเช่าพื้นที่ของร้านค้าต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยให้มีความโปร่งใสและยุติธรรม

(๔) มหาวิทยาลัยและผู้ร้องควรถอนฟ้องคดีต่อศาล และถอนเรื่องร้องเรียนที่ได้ร้องในประเด็นดังกล่าวต่อหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อยุติความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

คณะอนุกรรมาธิการเห็นควรยุติการพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น แจ้งผู้ร้องทราบต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑.๑๔ กรณีขอความเป็นธรรมเพิ่มเติมจากกรณีที่ผู้ร้องกับพวกเป็นผู้ถูกกล่าวหาจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๑ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรียนประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง กรณีขอความเป็นธรรมเพิ่มเติมจากกรณีที่ผู้ร้องกับพวกเป็นผู้ถูกกล่าวหาจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการขายข้าวกับกลุ่มบริษัทในรูปแบบรัฐต่อรัฐ อันอาจเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

จากข้อร้องเรียนที่ผู้ร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการถูกกล่าวหาจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าผู้ร้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการขายข้าวกับกลุ่มบริษัทในรูปแบบรัฐต่อรัฐ อันอาจเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งในกรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนและได้ดำเนินการเชิญผู้ร้องทั้งสองคนไปไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าประเด็นเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อพิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ และเห็นควรแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาตามหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งถ้าผู้ร้องเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมต่อกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องอาจจะร้องขอความเป็นธรรมไปยังอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมได้ ดังนั้น คณะอนุกรรมาธิการจึงมีความเห็นให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียน และเห็นควรให้ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓

๑.๑๕ กรณีขอความเป็นธรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงโดยไม่ชอบและร้องเรียนการประพฤติมิชอบด้วยกฎหมายและขาดจริยธรรม คุณธรรมธรรมาภิบาล ในการบริหารราชการของสำนักงาน ป.ป.ง.

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : นางสาวกัณยรินนัฎ กานธนนันทน์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ กราบเรียนประธานวุฒิสภา เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมหรือธรรมาภิบาลของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กรณีผู้ร้องถูกเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ใช้อำนาจกลั่นแกล้งและกระทำการอย่างไร้คุณธรรมและมนุษยธรรม โดยผู้ร้องได้มีคำสั่งกองทุนการออมแห่งชาติ ที่ ๙๕/๒๕๖๓ เรื่อง ลงโทษปลดออกจากงานโดยให้เหตุผลว่าผู้ร้องกระทำผิดวินัยในกรณีเมื่อครั้งผู้ร้องมาสมัครงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ได้ยื่นประวัติการทำงาน มีการเขียน ปี ค.ศ. เกิดผิด ทำให้คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ในขณะนั้นหลงเชื่อว่ามีอายุ ๔๖ ปี ทั้งที่ความเป็นจริงตนเองมีอายุ ๕๑ ปี มีการจงใจปิดบังปี พ.ศ. เกิดของตนเองในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และการกล่าวหาว่าผู้ร้องฝ่าฝืนจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน และฝ่าฝืนข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติว่าด้วยจรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๑ และผู้ร้องเห็นว่าการที่ผู้ถูกร้องใช้อำนาจออกคำสั่งปลดผู้ร้องออกจากการเป็นพนักงานทำให้ผู้ร้องได้รับผลกระทบและเสียหาย ตกอยู่ในสภาพว่างงานท่ามกลางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ ประวัติเสื่อมเสียไปตลอดชีวิต ไม่สามารถไปหางานใหม่ได้และทำให้ผู้ร้องถูกรังเกียจจากสังคม

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๑๖ กรณีสมาชิกวุฒิสภาต้องหาคดีอาญาและเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ด้วยประธานคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๕/๒๖๙๑ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอส่งเรื่องร้องเรียนกรณีสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครปฐมต้องหาคดีอาญา และเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภา มายังประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อพิจารณาตรวจสอบในประเด็นดังกล่าว สรุปความได้ว่าได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบสมาชิกวุฒิสภา กรณีต้องหาคดีอาญาและเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมาธิการได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา กรณีต้องหาคดีอาญา ซึ่งมีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภา ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ (๒๓) เรื่องดังกล่าวอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ในการนี้ ผู้ร้องเห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ถูกร้องเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้ถูกกล่าวหาว่าใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตในการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลตำบลธรรมศาลาและมีมูลความผิดทางอาญา จนกระทั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญา และศาลจังหวัดนครปฐมได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง ที่ ๑๖๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ว่าผู้ถูกร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา จึงมีลักษณะต้องห้าม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๘ ประกอบมาตรา ๙๘

คณะอนุกรรมาธิการได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าวโดยได้มีการติดต่อผู้ร้องเพื่อมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงแต่ไม่สามารถติดต่อหรือติดตามให้ผู้ร้องเข้าร่วมประชุมได้ และมีการทำหนังสือตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนราษฎร์จากที่ว่าการอำเภอโพธารามจังหวัดราชบุรีว่าผู้ซึ่งมีตัวตนตามบัตรประชาชนหรือไม่ประการใด ซึ่งนายอำเภอโพธารามได้แจ้งว่าผู้ร้องมีรายการบุคคล อยู่บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี (ตามหนังสือที่ว่าการอำเภอโพธาราม ที่ รบ ๐๓๑๘/๑๖๘๘ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓) ต่อมาคณะกรรมาธิการได้มีหนังสือเรียนเชิญบุคคลดังกล่าวเพื่อเชิญเข้าร่วมประชุม โดยแจ้งและจัดส่งหนังสือเพื่อให้เข้าร่วมประชุมไปยังที่อยู่ตามที่อำเภอโพธารามได้แจ้งมาแต่ไม่สามารถติดต่อหรือประสานงานกับผู้ร้องให้เข้าร่วมประชุมได้ รวมทั้ง มีหนังสือประสานงานแจ้งไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ช่วยติดตามบุคคลดังกล่าวมาร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วย ต่อมามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้มีหนังสือแจ้งว่าได้มอบหมาย

ให้เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยติดต่อทางโทรศัพท์และประสานงานไปยังเพื่อนร่วมงาน แต่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ (หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ อว๐๖๓๓/๘๑๒ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติและได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ประการใด ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจงว่าได้รับรายงานกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ถูกร้อง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มที่ ๓ ได้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๑๒) ประกอบมาตรา ๗๔ กล่าวคือ ผู้ถูกกล่าวหารู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพราะเหตุเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณารายงานการไต่สวนตลอดจนพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้วเห็นว่าการที่ศาลจังหวัดนครปฐมพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖ ให้ลงโทษฐานเป็นผู้สนับสนุนให้เจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อจัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล หรือเจ้าของทรัพย์นั้น เป็นเพียงผู้สนับสนุน จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้มีตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามลักษณะต้องห้ามการขาดคุณสมบัติมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๑๒) และมาตรา ๗๔ ตามข้อกล่าวหาแต่อย่างใด จึงมีคำสั่งให้ยุติเรื่อง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยที่ ๔๙/๒๕๖๒ มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และถือว่าเป็นที่สุดแล้ว

จากการที่คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนดังกล่าวข้างต้น และได้ติดตามให้ผู้ร้องเข้าร่วมประชุม โดยมีหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมไปยังที่อยู่ทางทะเบียนราษฎร์ของผู้ร้องแต่ไม่สามารถติดต่อกับผู้ร้องได้ เมื่อพิจารณาตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ พร้อมทั้งได้ติดตามประสานงานไปยังหน่วยงานรัฐเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องมาให้ข้อเท็จจริงแล้ว แต่ไม่สามารถเชิญมาให้ข้อเท็จจริงได้ และไม่มีการแสดงตัวตนตามความประสงค์ที่จะร้องเรียน และมีข้อสังเกตว่าอาจมีการแอบอ้างชื่อบุคคลดังกล่าวมาร้องเรียนเพื่อให้ผู้ถูกร้องเกิดความเสียหาย รวมทั้ง เนื้อหาหรือสาระของข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับคำร้องทุกข์ไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร และเป็นเรื่องที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้วินิจฉัยให้เป็นที่ยุติแล้ว จึงไม่ควรที่จะพิจารณาในประเด็นร้องเรียนดังกล่าว ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องที่ยื่นต่อคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร และได้ส่งมายังคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เป็นกรณีเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือ

มีลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภา ภายหลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ซึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา จึงมีความเห็นให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและแจ้งผลการพิจารณาไปยังประธานคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร เพื่อรับทราบ

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๑.๑๗ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณารวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๗ ครั้ง และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือ เรียน ประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง ขอความเป็นธรรมกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ เลขที่ ๒๗๙๔๖ , เลขที่ ๒๗๙๔๗ , เลขที่ ๒๗๙๕๖ , เลขที่ ๒๗๙๕๗ , เลขที่ ๒๘๓๖๐ , เลขที่ ๓๘๐๕๔ , เลขที่ ๓๘๐๕๙ รวม ๗ ฉบับ และเป็นผู้ครอบครองที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๔๔ และ เลขที่ ๒๔๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ส่วนที่เหลือที่ยังไม่ได้ออกโฉนด ซึ่งที่ดินทั้งหมดมีแนวเขตที่ดินติดกันทั้งแปลง มีเนื้อที่รวม ๒๖๓ ไร่เศษ โดยผู้ร้องได้ซื้อที่ดินทั้งหมดจากนายศิริศักดิ์ ลิ้มภักดี ในราคา ๑๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

๑. เนื่องจากการอนุญาตให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จับจองทำประโยชน์ที่ดินในเขตทรงสงวนบริเวณเขาเปล้า ตำบลนาจอมเทียน และตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวนเนื้อที่ ๑,๘๗๓ ไร่ ตามใบอนุญาตออกตามความในพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๖๕ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ เป็นการอนุญาตตามแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่โครงการป่าสิริเจริญวรรษที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ จัดทำขึ้นฝ่ายเดียวโดยมิได้ทำการเดินสำรวจและประกาศให้ที่ดินข้างเคียงระวังแนวเขตที่ดิน จึงเกิดปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับราษฎรรายอื่นซึ่งกล่าวอ้างว่ามี

สิทธิครอบครองในที่ดินเขตทรงสงวน รวมถึงผู้ร้องเรียนในเรื่องนี้ด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินทับซ้อน จึงเห็นควรแจ้งกองทัพเรือในฐานะเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ราษฎรเข้าไปครอบครองที่ดินในเขตทรงสงวน ตามพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๖๕ ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่โครงการป่าสิริเจริญวรรษ โดยให้ราษฎรผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมสำรวจและระวังแนวเขตที่ดินครอบครองของตนเองด้วย

๒. กรณีผู้ร้องร้องเรียนว่าหัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่า หัวหน้าโครงการป่าสิริเจริญวรรษ เจ้าหน้าที่ป่าไม้อาวุโส และเจ้าหน้าที่ป่าไม้ชำนาญงาน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าการที่ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสี่ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้และหัวหน้าโครงการป่าสิริเจริญวรรษ ได้เข้าไปตรวจยึดที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินในเขตทรงสงวนที่ผู้ร้องมีสิทธิครอบครองตามพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๖๕ จึงอาจเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตามที่ผู้ร้องกล่าวหาได้ จึงเห็นควรส่งเรื่องให้อธิบดีกรมป่าไม้และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมที่ดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี และฐานทัพเรือสัตหีบ กองทัพเรือ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และให้แจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมาธิการ เพื่อทราบภายในระยะเวลา ๓ เดือน

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

๑.๑๗ กรณีขอให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ราชการเสียหาย

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ ครั้ง และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องและคณะ ได้มีหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ราชการเสียหายและจากข้อมูลข้อเท็จจริงและความประสงค์ของผู้ร้องที่ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทย กรณีการทำสัญญาเช่า การปล่อยปละละเลยยินยอม ให้เอกชนเข้าเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ในทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และการพิจารณาขยายระยะเวลาในการเช่า ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คณะอนุกรรมาธิการได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับ ผู้ร้อง รวมทั้งลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ ตลาดบ่อบัว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าสัญญาเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารบริเวณที่หยุดรถแปดริ้ว ระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา มี ๒ สัญญา คือ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารบริเวณที่หยุดรถแปดริ้ว ซึ่งเป็นสัญญา ๕ ปี (วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒) และสัญญาเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เพื่อดำเนินการจัดหาประโยชน์บริเวณที่หยุดรถแปดริ้ว ซึ่งเป็นสัญญา ๓๐ ปี (วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๙๒) และการรถไฟแห่งประเทศไทยได้พิจารณาขยายระยะเวลาการก่อสร้างอาคาร และการเก็บค่างวดตามสัญญาออกไปอีก ๑ ปี ๒ เดือน ๑๔ วัน ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เนื่องจากก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ โดยได้มีการบริหารสัญญาเช่า คือ หากไม่จ่ายค่าเช่า ๒ งวดติดต่อกัน สามารถที่จะบอกเลิกสัญญาได้ แต่ปรากฏว่ามีการจ่ายค่าเช่าแบบงวดเว้นงวด และเมื่อต้นปีมีการอนุมัติการขอต่อสัญญา อีก ๕ ปี เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยอ้างว่ายังไม่สามารถที่จะขับไล่ผู้บุกรุกออกจากพื้นที่ได้ อีกทั้ง การก่อสร้างที่แล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๑๕ และมีพื้นที่บางส่วนยังเป็นแหล่งชุมชนแออัด

ดังนั้น กรณีที่อ้างว่าอยู่ในระหว่างขับไล่กลุ่มผู้บุกรุกออกจากพื้นที่ในตลาดบ่อบัวเห็นว่าไม่ควรที่จะให้มีการต่อสัญญาได้อีก เนื่องจากผู้เช่ามิได้ปฏิบัติตามสัญญาเช่าที่ดิน และจากการลงพื้นที่ตรวจสอบพบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา ไปเรียกเก็บค่าเช่า ซึ่งเห็นว่าเป็นการผิดสัญญา ข้อ ๘ ที่ว่า “ห้ามผู้เช่านำสิทธิการเช่าที่ดินตามสัญญา ไปจำหน่ายจ่ายโอนให้แก่ผู้อื่น หรือให้เช่าช่วงเด็ดขาด เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่าเป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อน และหากผู้เช่าปฏิบัติฝ่าฝืนสัญญาข้อนี้ ให้ถือว่าสัญญาเช่าเป็นอันระงับทันที”

นอกจากนี้ จากการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินจากชาวบ้าน แต่ผู้เช่าไปเรียกเก็บค่าเช่าตลาดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากการรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้ให้เช่า) ดังนั้น การพิจารณาให้มีการต่อสัญญา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ หากเป็นการกระทำที่ผิดสัญญา การรถไฟแห่งประเทศไทยก็สามารถที่จะบอกเลิกสัญญาได้ โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยในการบอกเลิกสัญญา

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นที่อ้างว่าผู้ค้าขายในตลาดบ่อบัว (ผู้ค้าขายเก่า) เป็นผู้บุกรุก นั้น เห็นว่าสภาพความเป็นจริงจากการตรวจสอบเป็นผู้อาศัยอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งตามสภาพการก่อสร้างหรือพัฒนาตลาดเห็นว่าไม่สามารถสร้างเสร็จตามสัญญาได้ไม่ว่ากี่ปีก็ไม่สามารถสร้างเสร็จ และตามสัญญาไม่ได้กำหนดให้การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องส่งมอบพื้นที่ภายในเวลาเท่าใด ดังนั้นการขับไล่คนที่อยู่มาก่อนตามสัญญา เป็นหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา (ผู้เช่า) ต้องเป็นผู้รับภาระทั้งสิ้นตามสัญญา ข้อ ๒๑ โดยผู้เช่าทราบหน้าที่อยู่แล้วก่อนลงนามในสัญญา ทั้งนี้ สัญญาสองฉบับที่การรถไฟแห่งประเทศไทยและห้างหุ้นส่วนจำกัดบ่อบัวพัฒนา ต้องมีผลต่อเนื่องกันคือสัญญาแรกไม่แล้วเสร็จ (สัญญา ๕ ปี) ก็ไม่สามารถไปดำเนินการตามสัญญาที่สองได้ตามสัญญา ข้อ ๑๑ และกรณีที่ให้มีต่อสัญญาออกไปอีกเป็นเรื่องของการบริหารสัญญาเช่าที่ดินโดยได้มีการแจ้งให้ระงับสัญญาแล้วก่อนวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ (แต่ยังมิได้บอกเลิกสัญญา) และการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารสัญญาเช่าที่ดินแล้ว ดังนั้น การพิจารณาสัญญาเช่าที่ดินควรพิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของการรถไฟแห่งประเทศไทยและประชาชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

๑. การที่ผู้ค้าเดิมอยู่มาก่อนมีการทำสัญญาเช่าทั้ง ๒ ฉบับ การบุกรุกยังไม่ชัดเจนว่ามีการรบกวนการครอบครองอย่างไร เนื่องจากผู้ค้าไม่สามารถทราบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนาได้ทำสัญญากับการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือไม่อย่างไร

๒. การดำเนินการขยายระยะเวลาให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในพื้นที่โดยรวมหรือไม่ ประชาชนได้รับผลกระทบในการขยายสัญญาที่ไม่ได้มีการก่อสร้างหรือพัฒนาตลาดเป็นระยะเวลายาวนาน แต่มีการเก็บค่าเช่าผู้ค้าในตลาดตลอดมาจะก่อให้ประชาชนหรือผู้ค้าในตลาดได้รับความเสียหายมากน้อยเพียงใด

๓. เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา ในฐานะผู้เช่าพื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทยกระทำการผิดสัญญาแล้วก็ควรยกเลิกสัญญาโดยนำเสนอคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยให้เป็นผู้ยกเลิกสัญญาต่อไป เช่น

๓.๑ แบบแปลนที่เสนอขอพัฒนาในสัญญา ๕ ปี ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาถ้าทำไม่ถูกตามแบบก็ถือว่าผิดสัญญา รวมทั้งการขยายระยะเวลาการก่อสร้าง ออกไปอีก ๕ ปี จะเป็นไปตามสัญญาหรือไม่

๓.๒ กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด บ่อบัวพัฒนา นำที่ดินตามสัญญาเช่าให้บุคคลภายนอกเช่าช่วง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากการรถไฟแห่งประเทศไทย

๓.๓ กรณีผู้เช่าต้องรักษาบริเวณที่เช่าให้เรียบร้อย ไม่กระทำการใด ๆ ที่กระทบกระเทือนความสงบสุขของบุคคลอื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่เช่า

๓.๔ ผู้เช่าต้องปลูกสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนผังแบบก่อสร้างและรายการต่าง ๆ ที่ผู้ให้เช่าตรวจสอบเห็นชอบแล้ว

คณะอนุกรรมาธิการมีความเห็นควรแจ้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเรื่องการผิดสัญญาไปยังผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้แจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมาธิการเพื่อทราบด้วย

คณะกรรมาธิการมีมติเห็นชอบ : ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑.๑๙ กรณีร้องเรียนเพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ในการออกมาตรการแจกอินเทอร์เน็ต ๑๐ GB และอินเทอร์เน็ตบ้าน ๑๐๐ Mbps ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-๑๙

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณารวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง และที่ประชุมมีการขอเอกสารข้อมูลข้อเท็จจริงจากสำนักงาน กสทช. เพื่อประกอบการพิจารณา

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๐ กรณีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตต่อหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานที่ส่อเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ ในการใช้งบประมาณในการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรียน ประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตต่อหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานที่ส่อเจตนาทุจริต มีพฤติการณ์เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตคอร์รัปชั่นการใช้งบประมาณในการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ จำนวน ๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งที่ผ่านมาจะใช้งบประมาณเพียงปีละประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ – ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในการจัดงานวันเด็ก โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วได้อนุมัติให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายงบประมาณใน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แต่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้โอนงบประมาณในการจัดงานเพิ่มเติม จำนวน ๓ ครั้ง เป็นเงินประมาณ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่ได้แจ้งให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วทราบ เพื่ออนุมัติเป็นการเพิ่มเติมแต่อย่างใด รวมทั้งงบประมาณดังกล่าวสูงเกินความจำเป็นไม่เกิดความคุ้มค่าต่อการใช้จ่ายงบประมาณ

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๑ กรณีเจ้าหน้าที่รัฐปล่อยปละละเลยให้มีบุคคลทำลายทางสาธารณประโยชน์ และบุกรุกบึงน้ำสาธารณะ

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีเจ้าหน้าที่รัฐปล่อยปละละเลยให้มีบุคคลทำลายทางสาธารณประโยชน์และบุกรุกบึงน้ำสาธารณะ (บึงบัวขาว) ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยพื้นที่บริเวณบึงน้ำดังกล่าวประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันและใช้เป็นเส้นทางสาธารณประโยชน์สัญจรผ่านไปมาเป็นระยะเวลานาน รวมทั้งที่ผ่านมาเมื่อถนนมีสภาพชำรุดหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซมอย่างต่อเนื่อง ต่อมาเดือนกุมภาพันธ์

๒๕๖๓ มีบุคคลอ้างว่าเป็นเจ้าของโฉนดที่ดินที่มีแนวเขตคาบเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะประโยชน์และบึงน้ำสาธารณะ ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขากำแพงแสน เพื่อขอรังวัดสอบแนวเขตที่ดินแปลงดังกล่าวปรากฏว่ามีที่ดินประมาณ ๑๐ ไร่ รุกล้ำเข้าไปในบึงน้ำสาธารณะ (บึงบัวขาว) ขณะรังวัดสอบแนวเขตไม่มีผู้ปกครองท้องที่เข้าร่วมดำเนินการ และขณะรังวัดสอบแนวเขตปรากฏว่ามีถนนสาธารณะอยู่ในเขตพื้นที่รังวัดด้วย แต่เจ้าพนักงานที่ดินก็มิได้กันเขตทางสาธารณะจนเป็นเหตุให้บุคคลที่กล่าวอ้างว่าเป็นเจ้าของโฉนดที่ดินดังกล่าวดำเนินการถมลำรางสาธารณประโยชน์ที่ใช้ในการระบายน้ำจากบึงน้ำสาธารณะ (บึงบัวขาว) ไปยังที่ดินของชาวบ้านเพื่อทำการเกษตร เป็นเหตุให้น้ำท่วมขังที่ดินของชาวบ้านทำให้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๒ กรณีขอชี้แบะแสการทุจริตค่าวิทยากรของสำนักงานกองทุนการออมแห่งชาติที่เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรียนประธานคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เรื่อง ขอชี้เบาะแสการทุจริตค่าวิทยากร วันละ ๒๕๐๐๐ บาทต่อวัน จ่าย ๒ วัน แต่ทำงานไม่ถึง ๒ วัน ในโครงการฝึกอบรมชีวิตออกแบบได้ วันที่ ๒๑-๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ ของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) สรุปความได้ว่ากองทุนการออมแห่งชาติได้จัดกิจกรรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “ชีวิตออกแบบได้” ระหว่างวันที่ ๒๑ – ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมีนายพัลลภ บัวพลอย และทีมงานสนับสนุน เป็นวิทยากร และมีค่าใช้จ่ายสุทธิของวิทยากรในโครงการนี้ เป็นเงินจำนวน ๙๒,๘๐๐ บาท แต่ในการปฏิบัติงานจริงมีการจัดกิจกรรมโครงการ ไม่ถึง ๒ วัน และมีการเปลี่ยนแปลงชื่อผู้รับเงินจากเดิม “บ้านไร่แสงเดือนรีสอร์ท” เป็นนายพัลลภฯ แต่เพียงผู้เดียว ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการอบรมดังกล่าวเป็นเพียงการสร้างมนุษยสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะแต่อย่างใด และเหตุใดจึงต้องจ่ายค่าวิทยากรในอัตราที่สูงมาก และในการคัดเลือกวิทยากรมีวิธีการคิดเลือกอย่างไร

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๓ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างไม่โปร่งใส

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกับพวกกระทำการไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างกระปุกออมสิน กอช. เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๔ กรณีขอให้ตรวจสอบทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินแผ่นดิน (กสทช.)(ร.๒๓/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา :

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๓วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอให้ตรวจสอบทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินแผ่นดินโดยมีโครงการที่ไม่โปร่งใส ไม่คุ้มค่าและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

๑.๒๕ กรณีร้องทุกข์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมหรือธรรมาภิบาลของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๓วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ ครั้ง

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ กราบเรียนประธานวุฒิสภา เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมหรือธรรมาภิบาลของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กรณีผู้ร้องถูกเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ใช้อำนาจ

กลั่นแกล้งและกระทำการอย่างไร้คุณธรรมและมนุษยธรรม โดยผู้ร้องได้มีคำสั่งกองทุนการออมแห่งชาติ ที่ ๙๕/๒๕๖๓ เรื่อง ลงโทษปลดออกจากงานโดยให้เหตุผลว่าผู้ร้องกระทำผิดวินัยในกรณีเมื่อครั้งผู้ร้องมาสมัครงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ได้ยื่นประวัติการทำงาน มีการเขียน ปี ค.ศ. เกิดผิด ทำให้คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ในขณะนั้นหลงเชื่อว่ามีอายุ ๔๖ ปี ทั้งที่ความเป็นจริงตนเองมีอายุ ๕๑ ปี มีการจงใจปิดบังปี พ.ศ. เกิดของตนเองในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และการกล่าวหาว่าผู้ร้องฝ่าฝืนจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน และฝ่าฝืนข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติว่าด้วยจรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๑ และผู้ร้องเห็นว่าการที่ผู้ถูกร้องใช้อำนาจออกคำสั่งปลดผู้ร้องออกจากการเป็นพนักงานทำให้ผู้ร้องได้รับผลกระทบและเสียหาย ตกอยู่ในสภาพว่างงานท่ามกลางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ ประวัติเสื่อมเสียไปตลอดชีวิต ไม่สามารถไปหางานใหม่ได้และทำให้ผู้ร้องถูกรังเกียจจากสังคม

- อยู่ระหว่างการพิจารณา

การศึกษาดูงานและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง

จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ตลาดบ่อบัว อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา คณะอนุกรรมาธิการลงพื้นที่ตลาดบ่อบัว อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตรวจสอบกรณีร้องเรียนเจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบทำให้หน่วยงานรัฐเสียหายและประชาชนเดือดร้อน

จังหวัดชลบุรี

วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดย พล.ร.อ.ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ ประธานคณะกรรมาธิการ พร้อมด้วย คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดย นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร ประธานคณะอนุกรรมาธิการ ลงพื้นที่ที่ดินแปลงพิพาท บริเวณไร่องุ่นชิลเวอร์เลค ตำบลจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีขอให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจโดยมิชอบด้วย

กฎหมาย เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ในการนี้ คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวข้อเท็จจริงในประเด็นข้อพิพาทกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ดินทรงสงวนที่มีกองทัพเรือเป็นผู้ดูแล

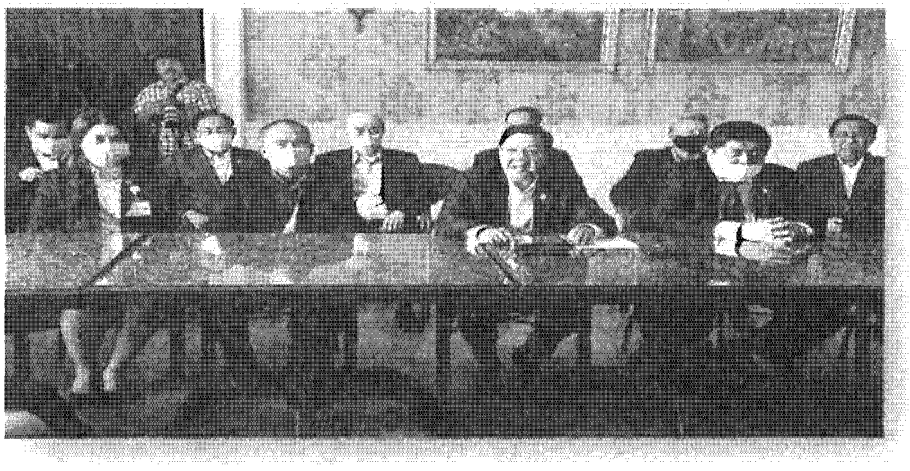

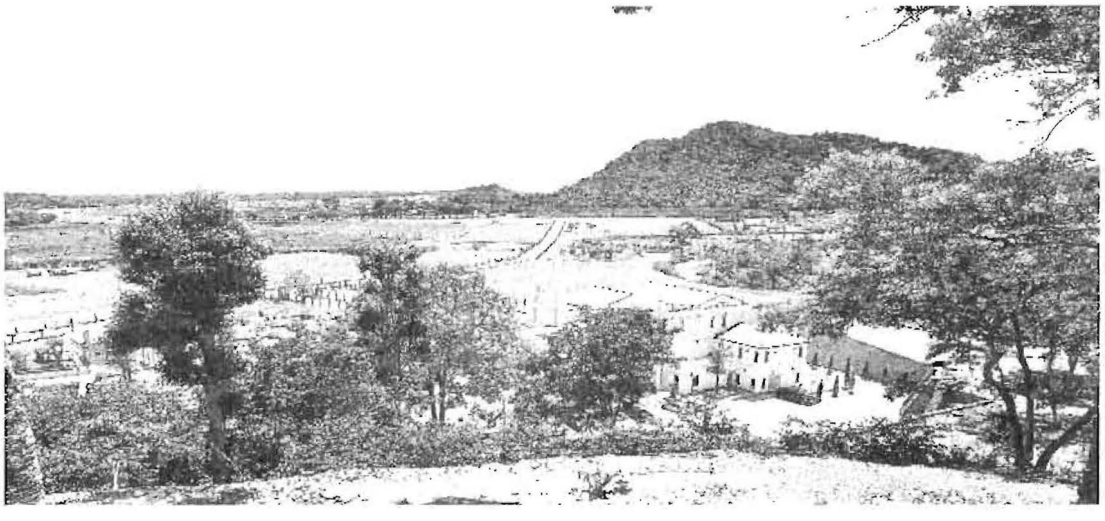

๒. เรื่องที่พิจารณาศึกษา (จำนวน ๒ เรื่อง)

๒.๑ พิจารณาศึกษากรณีจัดซื้อจัดจ้างชุดอุปกรณ์เติมแก๊สฉนวนไฟฟ้าแบบเคลื่อนที่ (SE๖ Gas Filling Cart Set) ที่ใช้กับสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่ระดับแรงดันไฟฟ้า ๕๐๐,๐๐๐ โวลล์ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การจัดซื้อเครื่องตรวจจับแก๊สรั่ว (Portable SF๖ Gas Leakage Detector) เพื่อใช้ในแผนงานโครงการ Supply and Construction of ๕๐๐/๒๓๐ kv (GIS) ซึ่งมีราคาสูงกว่าราคาที่ซื้อขายกันโดยทั่วไป

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณารวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง

คณะอนุกรรมาธิการได้ขอข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างในเรื่องดังกล่าว ผลการจัดซื้อจัดจ้างของทุกบริษัท หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งรายละเอียดในโครงการจัดซื้อจัดจ้างข้างต้นจากผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- อยู่ระหว่างการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ

๒.๒ พิจารณาศึกษาตรวจสอบเรื่องการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการมีมติมอบหมายให้พิจารณาศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม จำนวนเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

คณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว โดยมีการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๑๒ ครั้ง

ข้อมูลทั่วไป

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวการณ์แพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลก ประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มีข้อสรุปแน่ชัดเกี่ยวกับยารักษาและวัคซีนป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อทั่วโลก จำนวน ๓๐,๙๒๙,๑๖๓ ราย กำลังรักษา จำนวน ๘,๘๑๐,๑๗๘ ราย รักษาหาย จำนวน ๒๑,๑๕๙,๔๕๗ ราย ผู้เสียชีวิต จำนวน ๙๕๙,๕๒๘ ราย ส่วนประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อ จำนวน ๓,๕๐๖ ราย กำลังรักษา จำนวน ๑๐๗ ราย รักษาหาย จำนวน ๓,๓๓๔ ราย ผู้เสียชีวิต จำนวน ๕๙ ราย (ข้อมูลจากไทยรัฐออนไลน์ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ จากเว็บไซต์https://www.thairath.co.th/event_corona) นอกจากนี้ การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการ

ระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการนี้แล้วก็ตาม

โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ อีกทั้ง เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นไปอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และเป็นประโยชน์ในการดำเนินการ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๘ (๖) ของพระราชกำหนด รวมทั้งคณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ จึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณากลั่นกรองโครงการที่หน่วยงานของรัฐเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการ โดยพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีวงเงินกู้ภายใต้บังคับมาตรา ๖ ในกรอบวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท แบ่งออกเป็น ๓ วงเงิน ดังนี้

วงเงินที่ ๑ คือ แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็นวงเงินด้านการสาธารณสุข โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบในการกลั่นกรองข้อมูลเบื้องต้น

วงเงินที่ ๒ คือ แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีปลัดกระทรวงการคลังรับผิดชอบ ในการงบประมาณในแต่ละวงเงินจะมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการก่อนที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ต่อไป และในขั้นตอนสุดท้ายจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ ทั้งนี้ พระราชกำหนดดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีการกำหนดแผนงาน/โครงการในบัญชีแนบท้ายพระราชกำหนด ดังนี้

(๑) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (แผนงาน/โครงการ กลุ่มที่ ๑)

(๒) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (แผนงาน/โครงการ กลุ่มที่ ๒)

(๓) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (แผนงาน/โครงการ กลุ่มที่ ๓) มีจำนวน ๔ แผนงาน ดังนี้

แผนงาน ๓.๑ คือ แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมการพัฒนาที่สามารถพลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนท่องเที่ยวและบริการ

แผนงาน ๓.๒ คือ แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน

แผนงาน ๓.๓ คือ แผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่าง ๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สภาวะการบริโภคและการลงทุนกลับสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว

แผนงาน ๓.๔ คือ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

หลักเกณฑ์การพิจารณากลั่นกรองโครงการตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท คือ คัดเลือกโครงการที่น่าสนใจที่สุดตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ (๓) ของพระราชกำหนดมาพิจารณาก่อน ทั้งนี้ โครงการที่ดำเนินการจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในข้อ ๑๓ ดังนี้

(๑) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

(๒) เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันโดยเร็ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ

(๓) เป็นโครงการที่มีความพร้อม สามารถดำเนินการได้ทันทีภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะรัฐมนตรี

(๔) เป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือสังคมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

(๕) ลักษณะอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ โครงการตามพระราชกำหนดเป็นโครงการที่มีความเร่งด่วน และมีกระบวนการที่ต้องเร่งรัดการใช้จ่ายเงินเพื่อเกิดการกระตุ้นให้เบิกจ่ายเงินได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการแล้วก็จะมีผลให้สามารถดำเนินโครงการได้ทันที โดยโครงการใดที่ผ่านการอนุมัติโครงการแล้วจะต้องผ่านการพิจารณากลั่นกรองโครงการจากคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะอนุกรรมการ ตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว นอกจากนี้ โครงการที่จะดำเนินการต้องมีความพร้อมที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความโปร่งใส มีแบบโครงการที่ชัดเจน และคำนึงถึงผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ของการดำเนินโครงการด้วย ทั้งนี้ แผนงานโครงการต่าง ๆ ที่เสนอให้คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ พิจารณาอนุมัติโครงการจะมีการจัดกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม A กลุ่ม B และกลุ่ม C ซึ่งโครงการที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม A จะได้รับสิทธิ์ในการอนุมัติโครงการก่อนกลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากเป็นโครงการที่ตอบโจทย์ตรงกับวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนด อีกทั้งการพิจารณาโครงการต่างๆ จะมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้ง ๔ ภาค ร่วมกันพิจารณากลั่นกรองโครงการในแต่ละจังหวัดด้วย และหากโครงการใดเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการได้ทันที และผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม โดยมีเหตุผลประกอบด้วยว่า โครงการผ่านหลักเกณฑ์เพราะอะไร อย่างไรก็ตาม แผนงานหรือโครงการที่เสนอมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนและภารกิจหลักของหน่วยงานที่ดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานใดที่เป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานนั้นก็จะควรที่จะดำเนินโครงการ หรือหากมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็จะมีการดำเนินงานโดยแบ่งส่วนงานกันทำ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินโครงการ

คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้กำหนดให้พิจารณาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาล ในการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๑๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณาศึกษาและรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการ ดังนั้น การพิจารณาศึกษาแนวทางการตรวจสอบการทุจริตในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการเรื่องการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของคณะอนุกรรมาธิการ คือ การตรวจสอบแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

(๒) โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓) โครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) ของกรมท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

(๔) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เพื่อศึกษา ติดตาม และตรวจสอบแผนงานหรือโครงการที่ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีว่ามีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตอย่างไรบ้าง ซึ่งถือเป็นมาตรการป้องปรามในการเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการต่าง ๆ ในเชิงรุกของคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการอย่างแท้จริง และมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ดังนี้

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นผลให้รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท มีกรอบวงเงิน ๓ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ การสาธารณสุข วงเงิน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีปลัดกระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบในการกลั่นกรองข้อมูลเบื้องต้น ด้านที่ ๒ เยียวยา ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังรับผิดชอบในการกลั่นกรองข้อมูลเบื้องต้น และด้านที่ ๓ กรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีรองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับผิดชอบในการกลั่นกรองข้อมูลเบื้องต้น โดยงบประมาณในแต่ละด้านจะมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการก่อนที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ต่อไปและในขั้นตอนสุดท้ายจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ

ซึ่งกรอบวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท มีคณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการโดยมีรองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรรมการ จำนวน ๑๑ คน ซึ่งเป็นที่ปรึกษาระดับ ๑๐ เพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการในชั้นต้นตามกรอบวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ๔ ชุด ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ๔ ภาค เป็นประธาน เพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการก่อนที่จะส่งเข้าให้คณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ซึ่งมีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นประธาน เพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการตามกรอบวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการพิจารณากลั่นกรองโครงการตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท คือ เป็นโครงการที่มีความโปร่งใสและมีความคุ้มค่าในการดำเนิน

โครงการ มีการออกแบบโครงการ ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการอื่น และเป็นโครงการที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากแผนงานหรือโครงการที่เสนอมามีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น กรณีดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงภารกิจของหน่วยงานใดที่เป็นหน่วยงานหลักก็จะให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินโครงการ อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการดังกล่าวมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็จะมีการแบ่งส่วนงานกันทำ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ Thaime และทางโทรศัพท์ด้วย

สำหรับแนวคิดการพิจารณาโครงการ Project Brief ของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ แนวคิดที่หน่วยงานเจ้าของโครงการได้เสนอมีความคุ้มค่าที่จะดำเนินการได้หรือไม่ หากมีความเป็นไปได้ก็จะนำเสนอเข้าสู่การประชุมของคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณา ซึ่งหากมีความเห็นชอบแล้วก็จะมีการแจ้งเจ้าของหน่วยงานโครงการให้จัดทำรายละเอียดโครงการให้มีความชัดเจน โดยมีการระบุราคากลาง และอุปกรณ์ที่จะซื้อ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาโครงการต่าง ๆ ยังไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับข้อมูล เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลตัวเลขอยู่ตลอดเวลา จึงไม่สามารถที่จะนำเข้าสู่ในระบบติดตาม (eMENSCR) ได้ อีกทั้งมีข้อจำกัดที่จะให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลในเชิงลึกด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) โครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนด หากมีโครงการใดพบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าอาจเกิดการทุจริตเห็นควรแจ้งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับทราบ โดยมีการจัดทำ Facebook เพื่อเป็นช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารโครงการที่มีการทุจริต ในวงเงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) เว็บไซต์ Thaime ควรปรับรูปแบบให้เป็นมิตรกับผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น (User Friendly) เพื่อจูงใจและสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนอย่างที่ควรจะเป็น เนื่องจากมีประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย ประมาณ ๑๐ คน

(๓) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความคืบหน้าของการใช้จ่ายเงินกู้จากโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ

(๔) ควรจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เช่น การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน

(๕) ควรมี Platform ของภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มาร่วมมือกันทำงานเพื่อยกระดับให้เป็นเมืองใหม่ (New Country) โดยมีการเรียนรู้แบบครบวงจร

(๖) กรอบระยะเวลาในการพิจารณากลั่นกรองโครงการค่อนข้างสั้นและกระชั้นชิด และมีหลายโครงการที่ใช้วงเงินสูงเพื่อดำเนินโครงการ จึงอาจทำให้การพิจารณาโครงการที่ขอใช้จ่ายเงินกู้จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ไม่ครบถ้วนรอบด้าน และนำไปสู่การอนุมัติเงินให้กับโครงการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกู้จำนวนดังกล่าวได้

๒. สำนักงานการตรวจเงิน

มีการติดตามตรวจสอบโครงการต่าง ๆ จากทางเว็บไซต์ Thaime เป็นหลัก โดยมีการสุ่มโครงการเพื่อตรวจสอบรายละเอียดของโครงการที่ได้ผ่านการอนุมัติโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ ทั้งนี้ หากโครงการใดที่พบความเสี่ยงที่ผิดปกติก็จะแจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบในเบื้องต้น อีกทั้ง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีการจัดตั้งสำนักงานที่ต่างจังหวัด คือ สำนักตรวจสอบการดำเนินงานที่ ๑ – ๕ ก็สามารถที่จะตรวจสอบโครงการดังกล่าวได้อีกด้วย โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนกลางจะทำหน้าที่ในการประมวลภาพรวมทั้งหมดของกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และแยกวงเงินดังกล่าวออกจากวงเงินส่วนอื่น ๆ เพื่อให้เห็นภาพการใช้จ่ายเงินกู้ได้อย่างชัดเจนว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกู้หรือไม่ หรือหากโครงการใดที่มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการทุจริตขึ้นก็จะดำเนินการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ (Results) ของโครงการว่า ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากโครงการอย่างไร และมีความซ้ำซ้อนกับโครงการอื่นหรือไม่

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีการประสานกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการพิจารณากลั่นกรองโครงการในเว็บไซต์ Thaime ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีทีมงานวิเคราะห์โครงการต่าง ๆ ตามพระราชกำหนด โดยหากพบโครงการใด ที่เข้าข่ายความเสี่ยงที่จะมีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะมีการแจ้งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ อีกทั้ง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ที่เชื่อมโยงกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงสามารถที่จะเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานดังกล่าวได้ โดยการดำเนินการตรวจสอบเรื่องใดที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะไม่ดำเนินการตรวจสอบในเรื่องนี้อีก ดังนั้น โครงการใดที่ยังไม่มีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบโครงการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีการประชุมทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชกำหนด เพื่อจัดทำแผนการตรวจสอบโครงการตามพระราชกำหนด โดยมีคณะทำงานดำเนินตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการต่าง ๆ ทั้งนี้ หากพบโครงการใดที่มีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป ตลอดจนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานผ่านในระบบ Intranet ซึ่งมีการจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตอบข้อซักถามจากประชาชน โดยประชาชนที่สอบถามข้อมูลจะต้องมีการเปิดเผยชื่อที่ชัดเจน ส่วนในกรณีที่ไม่เปิดเผยชื่อหรือมีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์จะไม่สามารถตอบข้อซักถาม อีกทั้ง การตรวจสอบโครงการตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท คือ หากพบโครงการใดที่ดำเนินโครงการไม่ถูกต้องและพบข้อบกพร่องก็จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่องเกี่ยวกับโครงการที่เข้าสู่การพิจารณาอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เคยมีข้อสังเกตในโครงการลักษณะคล้ายกันดังกล่าวไว้อย่างไร และมีข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินการอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เนื่องจากหากโครงการดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้วจะไม่สามารถท้วงติงได้

(๒) หน่วยงานส่วนท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎและระเบียบการเบิกจ่ายเงินที่ถูกต้อง หรือความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบในการเบิกจ่ายเงิน จึงทำให้มีการเบิกจ่ายเงินที่ไม่ถูกต้อง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวให้แก่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นและเป็นการช่วยให้เกิดการรักษาวินัยการเงินการคลังของหน่วยงานภาครัฐตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินทั้งรายปีและระยะยาว

(๓) ควรจัดให้มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลการตรวจสอบโครงการที่ดำเนินการแล้วไม่เกิดประโยชน์ และมีความเสี่ยงต่อการดำเนินโครงการไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบโครงการอื่น ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

(๔) กรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการท้วงติงโครงการใด เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการกระทำทุจริตเกิดขึ้น อาจทำให้หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่กล้าที่จะดำเนินโครงการต่อไป หรือมีการดำเนินโครงการที่ล่าช้า เนื่องจากหน่วยงานเจ้าของโครงการมีความหวาดระแวงที่จะดำเนินโครงการแล้วจะมีความผิดเกิดขึ้น หรือกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปล่อยปละละเลยโครงการใดก็จะมีปัญหาเรื่องการทุจริต สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนอกจากท้วงติงแล้ว จึงควรให้คำแนะนำแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการและเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้กับหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผนทางราชการ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ควรจะเป็น

๓. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีแนวทางเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) เสนอมาตรการเฝ้าระวังโครงการต่าง ๆ ตามกรอบอำนาจและหน้าที่ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการปราบการปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่น โครงการต่าง ๆ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนด และระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ โดยมีการ

ประเมินความเสี่ยงโครงการที่ส่อจะมีการทุจริตเกิดขึ้น พร้อมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาการทุจริต ตลอดจนมีการวางแผนเฝ้าระวังโครงการตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) ประสานความร่วมมือกับองค์กรอิสระ และให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด และสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค จำนวน ๙ แห่ง เฝ้าระวังการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการต่าง ๆ ตามพระราชกำหนด

(๓) การเฝ้าระวังโครงการต่าง ๆ ตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จะมีสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. ช่วยดำเนินการเฝ้าระวังโครงการด้วย เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. ได้เฝ้าระวังโครงการแล้วพบว่า มีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะส่งข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตรวจสอบภายใน ๓๐ วัน โดยพิจารณาจากมูลเหตุเห็นควรให้มีการตั้งเรื่องไต่สวนหรือไม่

(๔) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการเฝ้าระวังโครงการที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริต โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านป้องกันและปราบปราม และชมรม Strong ต้านทุจริต (เครือข่ายภาคประชาชน) ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริง เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. มีกำลังเจ้าหน้าที่ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในส่วนของจังหวัดฉะเชิงเทราที่ได้รับการจัดสรรได้มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัด โดยมีชมรม Strong ต้านทุจริต และจิตอาสาช่วยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลจากเว็บไซต์ด้วย

(๕) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ของแต่ละจังหวัดจะมีการแยกกันตรวจสอบ อย่างกรณีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการปราบปรามการทุจริตจังหวัด เพื่อพิจารณาเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ แนวทางการตรวจสอบของสำนักงาน ป.ป.ช. ค่อนข้างกว้าง จึงมีนโยบายที่สำคัญ คือ เน้นการเฝ้าระวังการทุจริต และหากพบการทุจริตเกิดขึ้นก็จะเข้าสู่กระบวนการไต่สวน ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันและปราบปราม อีกทั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณแต่อย่างใด เพียงแค่เฝ้าระวังการทุจริตจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเท่านั้น

(๖) สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่สามารถที่จะใช้อำนาจตามกฎหมาย เพื่อเรียกเอกสารมาตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงได้ แต่จะใช้วิธีการขอความร่วมมือจากการลงพื้นที่ เพื่อขอเอกสารและสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น โดยการตรวจสอบจะต้องมีจุดเริ่มต้นของการร้องเรียนก่อน หรืออีกกรณี คือ สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจตั้งเป็นเหตุอันควรสงสัย โดยมีเจ้าหน้าที่จากจังหวัดดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงก่อนว่า พบมูลการทุจริตหรือไม่ ทั้งนี้ หากพบมูลการทุจริตก็จะดำเนินการไต่สวน เพื่อเสนอไปยังคณะอนุกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการไต่สวนต่อไป ซึ่งเป็นขั้นตอนภายในของสำนักงาน ป.ป.ช.

(๗) หากสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ได้จัดส่งข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วว่า มีงบประมาณเท่าไหร่ และมีโครงการใดบ้างก็จะมีการสุ่มโครงการเพื่อตรวจสอบ เนื่องจากโครงการมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ทุกโครงการ ทั้งนี้ การสุ่มตรวจโครงการที่มีการทุจริตมีแนวทาง คือ (๑) โครงการใดที่มีมูลค่าสูงและเป็นโครงการขนาดใหญ่จะมีช่องให้เกิดการทุจริตขึ้น

(๒) ขอความร่วมมือจากบุคคลในพื้นที่ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. มีเจ้าหน้าที่ปราบปรามและเจ้าหน้าที่ป้องกันการทุจริต เพื่อดำเนินการตรวจสอบโครงการในพื้นที่ ซึ่งสามารถที่จะซักถามหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ทุกเรื่อง เช่น จุดใดที่อยากให้ระมัดระวังและเห็นควรให้มีการป้องกัน การให้ความรู้เกี่ยวกับกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดแล้วศาลจะมีการลงโทษอย่างไร

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) หากโครงการใดมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่ใช้งบประมาณดำเนินโครงการค่อนข้างสูง สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันโครงการที่ส่อจะมีการทุจริตเกิดขึ้น

(๒) สำนักงาน ป.ป.ช. มิได้จำกัดอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งต้องรอให้คนมาร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จึงค่อนข้างกว้างขวาง และเน้นในเรื่องของการป้องกัน ทั้งนี้ หากพบข้อมูลข่าวสารที่ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินโครงการอาจจะส่อไปในทางทุจริตและประพฤติมิชอบก็จะมีการแสวงหาข้อเท็จจริง แต่ยังเริ่มคดีด้วยตัวเองไม่ได้จนกว่าจะได้ความชัดเจนพอสมควร ถึงจะตั้งเป็นข้อสรุปการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการทุจริต เนื่องจากตามหลักกฎหมายทั้งระบบกล่าวหาและระบบไต่สวนยังไม่ปล่อยให้พนักงานที่มีอำนาจเริ่มต้นคดีได้เอง

(๓) หนังสือร้องเรียนที่เป็นบัตรสนเท่ห์ ไม่ปรากฏชื่อผู้ร้อง โดยหลักแล้วจะไม่สามารถที่จะดำเนินการตรวจสอบได้ เนื่องจากเป็นช่องทางที่จะทำให้เกิดการร้องเรียนในลักษณะที่เป็นการกลั่นแกล้งกันได้โดยง่าย อย่างไรก็ตาม เรื่องร้องเรียนที่เป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งมีเนื้อหาสาระของการทุจริตในปัจจุบันพบว่ามีเป็นจำนวนมากที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้องเนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพล ดังนั้น ในกระบวนการกลั่นกรองตรวจสอบการทุจริตภาครัฐของสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปแสวงหาข้อเท็จจริง และหากมีข้อเท็จจริงเพียงพอก็สามารถที่จะไต่สวนข้อมูลและข้อเท็จจริงได้

(๔) เห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถที่จะแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนได้อย่างสะดวกและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Application line และ Facebook และเป็นการแบ่งปันข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวร่วมกันทั้งสามหน่วยงานเพื่อให้การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีกลไกในการเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจาก

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในพื้นที่ ๗๔ แห่ง ใน ๓๗ จังหวัด โดยมีพื้นที่ จำนวน ๓๕ แห่ง ที่พบความผิดปกติและได้ส่งข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาตรวจสอบแล้ว และสามารถระงับการจัดซื้อจัดจ้างได้ จำนวน ๕ โครงการ ซึ่งได้เสนอคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงาน ป.ป.ท. มีกลไกในการเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนด ดังนี้

(๑) การเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส คือ เปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ สนับสนุนทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส ตลอดจนเปิดช่องทางการรับแจ้งเบาะแส โดยเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกันทางแพลตฟอร์มกลางหรือเว็บไซต์

(๒) การป้องกันและลดโอกาสการทุจริต คือ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กำกับและขับเคลื่อน รวมทั้งมีการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อแจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวัง ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูล เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าและโปร่งใส

(๓) การตรวจสอบ คือ ทำการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งก่อน ระหว่างและหลังการดำเนินโครงการ โดยให้หน่วยงานเจ้าของโครงการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง

(๔) การดำเนินมาตรการทางปกครอง วินัย อาญา คือ ให้หน่วยงานดำเนินการทางปกครอง วินัย อาญา กับผู้ที่กระทำความผิดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยเร็วและเป็นธรรม ตลอดจนให้สำนักงาน ป.ป.ท. ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ และรายงานต่อ ศอตช.

(๕) สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวัง โดยมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ซึ่งมีอยู่ทุกกระทรวงร่วมดำเนินการเฝ้าระวังโครงการที่มีความเสี่ยงที่จะทุจริตและมีการรายงานข้อมูลข้อเท็จจริงให้ทุกกระทรวงทราบด้วย

(๖) มีการจัดทำเว็บไซต์ไทยเฝ้าระวัง โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลการทุจริต ทั้งนี้ หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็สามารถที่จะแจ้งเบาะแสผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) กรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท มีการเร่งรัดการอนุมัติเงินกู้เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างแบบเฉพาะเจาะจง จึงทำให้เกิดช่องทางดำเนินโครงการที่ทุจริต จึงเห็นควรให้มีมาตรการเฝ้าระวังโครงการตามกรอบวงเงินดังกล่าว

(๒) เห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถที่จะแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนได้อย่างสะดวกและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Application line และ Facebook และเป็นการแบ่งปันข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวร่วมกันทั้งสามหน่วยงานเพื่อให้การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๕ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

การเบิกเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายเหมือนกับการเบิกจ่ายงบประมาณปกติ โดยการกู้เงินของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมิได้กำหนดเป็นแผนงาน แต่เป็นการกู้เงินแบบเหมาเข่ง คือ หน่วยงานได้ยื่นความต้องการใช้เงินมาที่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจำนวนเท่าไหร่ก็จะมีการจัดสรรเงินกู้ไปตามที่หน่วยงานได้ยื่นคำขอ ทั้งนี้ การกู้เงินของแต่ละหน่วยงานจะต้องมีการขอเสนออนุมัติเงินงวดไปที่สำนักงบประมาณ เพื่อขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง โดยหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติโครงการแล้ว สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจะมีหนังสือไปถึงหน่วยงานที่ต้องการใช้เงิน เพื่อให้หน่วยงานที่ต้องการใช้เงินได้ส่งความต้องการใช้เงินมาที่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะภายใน ๗ วัน อย่างไรก็ตาม กระบวนการกู้เงินของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจะต้องใช้ระยะเวลา ๑๕ วัน เนื่องจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้มีการจัดทำหนังสือเพื่อขอเชิญชวนธนาคารต่าง ๆ เพื่อทำสัญญากู้เงิน โดยที่ธนาคารต่าง ๆ จะต้องขออนุมัติจากบอร์ดผู้บริหารด้วย ทั้งนี้ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้พิจารณาให้มีการทำสัญญากับธนาคารที่มีต้นทุนต่ำที่สุด และเสนอไปที่ปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อพิจารณาให้มีการกู้เงินจากธนาคาร

ดังนั้น สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีระยะเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ เพื่อจัดหาแหล่งเงินกู้มาเบิกจ่ายงบประมาณให้ในแต่ละโครงการ โดยพิจารณาจากเงินงวดที่หน่วยงานได้ขอเสนอมาว่ามีความต้องการใช้เงินจำนวนเท่าไหร่ ส่วนการบริหารการจัดการเงินกู้ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจะคำนึงถึงต้นทุนที่เหมาะสม และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงานให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะทราบผ่านทางระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เช่น ในแต่ละวันมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วจำนวนเท่าไหร่ แต่ในปัจจุบันระบบดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาปรับปรุงระบบ ดังนั้น จึงให้หน่วยงานรายงานด้วยเอกสารในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจะทราบข้อมูลของหน่วยงานที่เบิกจ่ายเงินในรูปแบบรายเดือน) อย่างไรก็ตาม หากมีการพัฒนาระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ที่สมบูรณ์แบบแล้วก็จะสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลในระบบได้ตั้งแต่ช่วงแรกที่เสนอโครงการ เช่น หน่วยงานเจ้าของโครงการได้เสนอคำขออนุมัติเงินงวดไปที่สำนักงบประมาณแล้วก็จะมีการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบไปที่กรมบัญชีกลาง ดังนั้น สำนักงาน

บริหารหนี้สาธารณะ จึงสามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของแต่ละหน่วยงานว่า มีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วจำนวนเท่าใด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เช่น ระบบเทคโนโลยีสำหรับการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บ วิเคราะห์ และการเข้าถึงข้อมูลในมุมมองที่หลากหลาย (Business Intelligence : BI) เพื่อช่วยในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในเบิกจ่ายเงินกู้ในแต่ละโครงการ

(๒) ควรจัดทำระบบโปรแกรม (Application) ที่มีความเชื่อมโยงข้อมูลด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินกู้ในแต่ละโครงการ

๖. กรมบัญชีกลาง

ในกรณีการเบิกจ่ายงบประมาณเงินกู้ดังกล่าวสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการกู้เงินจากธนาคารภายในประเทศหรือต่างประเทศ เพื่อนำเงินไปฝากไว้ในบัญชีที่เปิดขึ้นใหม่อีกหนึ่งบัญชี โดยเงินกู้ทั้งหมดจะนำไปฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานราชการสามารถเบิกจ่ายเงินได้ เดิมหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าว คือ สำนักงบประมาณ ทั้งนี้ การเบิกจ่ายงบประมาณเงินกู้จะต้องมีการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เหมือนกับการเบิกจ่ายงบประมาณปกติ และมีการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) ของกรมบัญชีกลาง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันได้มีการจัดทำระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : EMENSCR) เพื่อให้ส่วนราชการได้มีการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบดังกล่าว

ขณะที่ในระบบงบประมาณปกติ สำนักงบประมาณ ได้มีการจัดทำระบบ E-Budgeting (กระบวนการจัดสรรงบประมาณ โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การอนุมัติ เบิกจ่าย และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและข้อมูลส่วนราชการ ซึ่งมีความสะดวกรวดเร็ว คล่องตัว และมีความโปร่งใสยิ่งขึ้น) ทั้งนี้ ระบบ E-Budgeting มีรูปแบบการกรอกข้อมูลในระบบเหมือนกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : EMENSCR) และมีการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ GFMIF แต่การเงินกู้ของส่วนราชการในปัจจุบันมิได้ใช้ระบบ E-Budgeting เนื่องจากมีการจัดทำระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : EMENSCR) แต่ระบบดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ จึงให้หน่วยงานราชการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบ E-Budgeting

ทั้งนี้ หากระบบ EMENSCR มีการปรับปรุงข้อมูลในระบบเรียบร้อยแล้วก็จะสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อเบิกจ่ายเงินผ่านระบบดังกล่าวได้

อีกทั้ง เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บไว้ที่กรมบัญชีกลางในระบบ GFMIF และมีการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ e-GP โดยข้อมูลทั้งสองระบบจะถูกจัดเก็บไว้ที่ระบบ EMENSCR เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการติดตามและรายงานการใช้จ่ายเงิน ทั้งนี้ ระบบ EMENSCR ไม่แตกต่างจากระบบงบประมาณปกติ แต่สิ่งที่ต่างกัน คือ การเบิกจ่ายงบประมาณเงินกู้ ดังนั้น ในระบบ GFMIF กรมบัญชีกลางจึงมีข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน และการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และหน่วยงานราชการสามารถที่จะเข้าตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม กรมบัญชีกลางยังไม่ได้พัฒนาให้เป็นระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) แต่ถ้าสามารถดำเนินการได้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างยิ่ง ส่วนระบบ EMENSCR เป็นระบบใหม่ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ จึงควรให้ระยะเวลาดำเนินการ แต่ถ้าหน่วยงานใดมีความประสงค์ที่จะเบิกจ่ายเงินในระบบ E-Budgeting ก็ไม่มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายเงิน ส่วนหน่วยงานท้องถิ่นและองค์กรอิสระก็สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินผ่านระบบ GFMIF แบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ ๑. แบบจ่ายตรง (สำหรับผู้ที่รับจ้างซึ่งมีสิทธิ์ได้รับเงิน) ๒. แบบจ่ายเข้าไปที่ส่วนราชการ ซึ่งจะต้องมีการจัดซื้อจัดจ้าง มีการบันทึกข้อมูล และมีใบสั่งซื้อเพื่อจองเงิน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เช่น ระบบเทคโนโลยีสำหรับการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บ วิเคราะห์ และการเข้าถึงข้อมูลในมุมมองที่หลากหลาย (Business Intelligence : BI) และระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เพื่อช่วยในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านงบประมาณที่มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมประมูลการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละโครงการ ผู้ที่ชนะการประกวดราคาในการจัดซื้อจัดจ้าง และราคาในการจัดซื้อจัดจ้างที่สูงและต่ำที่สุดของการประมูล

(๒) ควรจัดทำฐานข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นระบบฐานข้อมูลเดียวกัน (Database) เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินในแต่ละโครงการ

(๓) โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการที่มีการกู้เงินด้วยความเร่งด่วน ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่หน่วยรับงบประมาณจะเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการสั้น เพื่อให้ทันต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น วิธีคัดเลือก หรือ วิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจมีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง หรือกีดกันผู้เสนอราคาบางราย รวมถึงการทุจริตในรูปแบบอื่น ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

๗. กรมพัฒนาชุมชน

กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ทั้งนี้จะอยู่ในแผนงาน ๓.๒ ของแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ใช้งบประมาณดำเนินโครงการ จำนวน ๔,๗๘๗.๙๑๖๔ ล้านบาท ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่ยังมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ สำหรับแนวความคิดในการจัดทำโครงการดังกล่าว คือ กรมการพัฒนาชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสินค้าทางการเกษตรที่ควรจะได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) ของมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ จึงได้มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นฐานบันได ๙ ขั้น ในรัชกาลที่ ๙ พระปฐมบรมราชโองการรัชกาลที่ ๑๐ และโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อนำมาประยุกต์ให้เกิดเป็นต้นแบบในการจัดทำโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้มีการแต่งเนื้อร้องและทำนองเพลงโดยนายนิวัติ น้อยผาง รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ชื่อเพลง...ทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ขับร้องโดยศิลปินวงแฮมเมอร์ ส่วนพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดทำศูนย์เรียนรู้ แบ่งออกเป็น ๔ ขนาด คือ ๑ ไร่ ๕ ไร่ ๑๐ ไร่ และ ๑๕ ไร่ โดยภายในศูนย์เรียนรู้ได้มีการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้ อีกทั้งโครงการนี้มีความเชื่อมโยงถึงยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน โดยเฉพาะยิ่งด้านความมั่นคง และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยมีการจัดทำทฤษฎีใหม่ คือ ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น (ให้ครัวเรือนทำกินเองภายในครอบครัว) ทฤษฎีใหม่ขั้นกลาง (ครัวเรือนเริ่มแปรรูปขาย เพื่อให้มีรายได้) และทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า การสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาคี) ภายใต้แนวคิดประชารัฐ คือ ทุกคนและทุกภาคมีส่วนที่จะช่วยเหลือประชาชน โดยโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” มีทั้งหมด ๗ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ คือ ฝึกอบรมเพิ่มทักษะระยะสั้นการพัฒนากสิกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบโคก หนอง นา โมเดล

กิจกรรมที่ ๒ คือ สร้างพื้นที่เรียนรู้ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบลและพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน

กิจกรรมที่ ๓ คือ สร้างงานสร้างรายได้รายเดือนให้แก่เกษตรกร แรงงาน บัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่น และชุมชน

กิจกรรมที่ ๔ คือ กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชนผ่านกิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน

กิจกรรมที่ ๕ คือ บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบลต่อยอดทางธุรกิจ ร่วมกับภาคเอกชนในพื้นที่

กิจกรรมที่ ๖ คือ พัฒนาการสร้างมาตรฐานผลผลิต การแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย

กิจกรรมที่ ๗ คือ พัฒนาระบบ Digital รองรับ Local Economy ด้วยการสร้างระบบโปรแกรมและระบบฐานข้อมูล

ในแต่ละพื้นที่จะมีการออกแบบโดยสถาปนิก ซึ่งมีการคำนวณทางลม ทางน้ำ และขนาดแปลง โดยแบ่งออกเป็น ๒ ขนาด ดังนี้

(๑) ขนาดครัวเรือน (HLM) คือ พื้นที่ ๑ ไร่ และพื้นที่ ๓ ไร่ มีประชาชนประมาณ จำนวน ๒๔,๐๐๐ ราย ที่เข้าไปเรียนรู้พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของโครงการดังกล่าว และสามารถที่จะเข้าไปเรียนรู้ในพื้นที่ของขนาดตำบล (CLM) ได้อีกด้วย

(๒) ขนาดตำบล (CLM) คือ พื้นที่ ๑๐ไร่ และพื้นที่ ๑๕ ไร่ เนื่องจากเป็นพื้นที่ต้นแบบซึ่งได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนครุภัณฑ์ที่ใช้แปรรูปต่าง ๆ ด้วย เช่น เครื่องอัดกระป๋อง รวมถึงพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ แต่ผู้ที่จะได้งบประมาณดังกล่าวจะต้องผ่านการฝึกอบรมก่อน และมีการประเมินด้วยว่าผู้ที่เข้าร่วมโครงการในระดับตำบลมีผลิตภัณฑ์มากพอที่จะแปรรูปได้หรือไม่ โดยมีศูนย์เรียนรู้อินทรีย์วิถีไทย Earth Safe ดำเนินการในเรื่องนี้ ดังนั้น ผู้ที่จะได้รับการสนับสนุนในเรื่องครุภัณฑ์ที่ใช้แปรรูปต่าง ๆ คือ ขนาดตำบล (CLM) ปัจจุบันมี จำนวน ๓๓๗ แห่ง ที่สร้างเป็นศูนย์เรียนรู้ขนาดตำบล (CLM) ซึ่งได้จัดให้มีการฝึกอบรม ๕ วัน ๔ คืน เพื่อสร้างครูพาทำไว้สอนให้คนที่เข้ารับการอบรมรายอื่นได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเอามื้อสามัคคี คือ การช่วยกันขุดดินเพื่อจัดทำแปลงโคก หนอง นา โมเดล โดยมีระยะเวลาดำเนินการภายใน ๑ ปี อีกทั้ง บุคคลที่จะเข้าร่วมโครงการจะต้องยินยอมที่จะยกพื้นที่ให้กับกรมการพัฒนาชุมชน เป็นระยะเวลา ๕ ปี เพื่อสร้างศูนย์เรียนรู้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) กรณีเจ้าของที่ดินมีความต้องการที่จะขายที่ดิน ควรให้สิทธิ์ผู้เช่าที่ดินรายเดิมได้ซื้อที่ดินก่อน

(๒) กรณีเจ้าของที่ดินได้มีการทำสัญญากับกรมการพัฒนาชุมชนว่า นำที่ดินออกขายภายใน ๕ ปี แต่ปรากฏว่า เวลาผ่านไป ๒ - ๓ ปี มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของที่ดินเกิดขึ้น ดังนั้นการทำสัญญาดังกล่าวจะมีผลผูกพันกับเจ้าของที่ดินรายเดิมเท่านั้น แต่ไม่มีผลผูกพันธุ์เจ้าของที่ดินรายใหม่ที่เข้ามาซื้อ จึงเสนอแนะให้นิติกรของกรมการพัฒนาชุมชน มีการจัดทำหนังสือไปถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดเพื่อแจ้งสิทธิต่าง ๆ ที่จะพึงมีพึงได้ของแต่ละฝ่ายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดได้รับทราบ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการฟ้องคดีต่อศาลระหว่างเจ้าของที่ดินรายเดิม และเจ้าของที่ดินรายใหม่ รวมถึงปัญหาในการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย

(๓) การดำเนินโครงการดังกล่าว มีงบประมาณ ๒ ส่วน คือ งบดำเนินการ และงบลงทุน จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- งบดำเนินการ คือ การสัมมนาและฝึกอบรม มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐,๐๐๐ กว่าคน มีมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ เนื่องจากบางพื้นที่มีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน จึงเป็นช่องทางที่จะทำให้งบประมาณเกิดการรั่วไหล

- งบลงทุน คือ อยู่ในกิจกรรมที่ ๒ และกิจกรรมที่ ๕ หากเกิดกรณีที่การลงทุนโครงการพบความชำรุดเสียหาย ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุงซ่อมแซม

(๔) ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและผู้รับจ้างให้ชัดเจน เนื่องจากกรมการพัฒนาชุมชนจะต้องมีการจัดซื้อจัดจ้างการขุดดิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ กว่าสัญญา จึงอยากที่จะดำเนินการตรวจสอบสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างได้ทั้งหมด ดังนั้น กรมการพัฒนาชุมชน กรมโยธาธิการและผังเมือง และเทศบาล ควรร่วมกันตรวจสอบสัญญาการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการบริหารสัญญาจากกรณีที่ผู้รับจ้างทิ้งงานด้วย เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าว ใช้งบประมาณค่อนข้างสูง

(๕) หากมีประชาชนรายใดที่ประสบความสำเร็จจากการเข้าร่วมโครงการ เห็นควรมอบรางวัล เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้วย

(๖) การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับชาวบ้านเกี่ยวกับการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ควรใช้ภาษาที่สื่อสารแล้วชาวบ้านสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ด้วย

(๗) ปัญหาของเกษตรกร คือ

๗.๑) เกษตรกรเข้าถึงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ค่อนข้างยากมาก

๗.๒) เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรได้ จึงทำให้ขาดแคลนต้นทุนการผลิตสินค้า

๗.๓) การตลาด คือ ชาวบ้านถูกปิดกั้นองค์ความรู้ด้านการตลาดแบบครบวงจร และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งตลาดที่สำคัญได้

๗.๔) เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพาะปลูกจากเมล็ดพันธุ์พืชผัก จึงทำให้การผลิตมีต้นทุนที่สูง

(๘) ควรให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) จัดทำระบบฐานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในรูปแบบที่มีรหัส QR Code

(๙) หากเกษตรกรรายใดได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจากโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จนผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) เรียบร้อยแล้ว เห็นควรส่งเสริมให้เกษตรกรได้เข้าถึงช่องทางด้านการตลาดด้วย

(๑๐) ควรมีการวางแผนการเพาะปลูกพืชทางการเกษตร โดยใช้การเกษตรนำการตลาด เช่น การสำรวจพื้นที่เพาะปลูก และช่องทางการตลาดมีความต้องการเพาะปลูกพืชชนิดใด ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกพืชได้ตามความต้องการของตลาด

(๑๑) การเกษตรมีความต้องการใช้น้ำเพื่อเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ จึงมีการขุดเจาะน้ำบาดาลมาใช้อย่างไม่ระมัดระวัง ซึ่งจะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติหมดไปอย่างรวดเร็ว

(๑๒) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ เช่น การโพสรูปภาพและข้อความ โดยมีการใส่รหัส QR Code เพื่อให้ทราบถึงแหล่งที่มาของจังหวัดที่ผลิตสินค้าและผู้ผลิตสินค้า

(๑๓) การขุดดิน จำนวน ๑๕ ไร่ ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ กว่าบาท ต่อแปลง เห็นว่ามีการตั้งราคาที่สูงเกินไป

(๑๔) โครงการนี้ ควรมีการรับประกันเรื่องการขุดดินในบ่อที่ดำเนินโครงการ "โคก หนอง นา โมเดล" ว่า หากมีการขุดดินแล้วจะต้องมีน้ำในบ่อไว้ใช้ด้วย เช่น การตรวจสอบพื้นที่ที่จะดำเนินการขุดดิน และการตรวจสอบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกให้กับผู้ครอบครองที่ดิน น.ส ๓ และ น.ส ๓ก เพื่อลดความเสี่ยงจากการขุดดินแล้วไม่มีน้ำ

(๑๕) หากเจ้าของที่ดินมีเหตุจำเป็นที่จะต้องขายที่ดินก่อนครบระยะเวลา ๕ ปี ควรกำหนดเป็นค่าปรับที่ต้องจ่ายไว้ตามจำนวนปีที่เหลือในสัญญา เพื่อเป็นทางออกให้กับเกษตรกรที่ต้องการเงินมาใช้จ่าย เนื่องจากการบังคับ ๕ ปี ถึงจะสามารถขายที่ดินได้ อาจเป็นภาระต่อเจ้าของที่ดินที่มีความจำเป็นที่จะต้องขายที่ดินแปลงนั้น ๆ จนเกินไป อีกทั้ง ควรกำหนดราคากลางของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปโดยโปร่งใส และเกิดความคุ้มค่า

(๑๖) การจัดทำระบบฐานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในรูปแบบที่มีรหัส QR Code ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) โดยมีการใช้งบประมาณ ๑๐๐ กว่าล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดทำระบบดังกล่าวเห็นว่าเป็นการลงทุนที่ใช้งบประมาณที่สูงเกินไป

(๑๗) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" ควรมีกระบวนการช่วยเหลือเกษตรกรตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นโครงการจนถึงช่วงสิ้นสุดโครงการ เช่น การวางแผนเพาะปลูกพืช การกู้ยืมเงินนอกระบบ และการให้องค์ความรู้ด้านการเกษตร เป็นต้น

(๑๘) ศูนย์เรียนรู้ที่มีความพร้อมที่จะสามารถดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) ที่จะสามารถนำไปวางขายในกลุ่มตลาดต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตลาดการค้าขายปลีกแบบสมัยใหม่ (Modern Trade)

(๑๙) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชตามที่ตลาดต้องการ และเน้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe)

(๒๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรเป็นหน่วยงานที่จะดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" เนื่องจากเป็นหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงและมีองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการเกษตรมากกว่ากรมการพัฒนาชุมชน ของกระทรวงมหาดไทย

๘. กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดำเนินโครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) ซึ่งอยู่ในแผนงาน ๓.๑ ของแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ใช้งบประมาณดำเนินโครงการ จำนวน ๑๕ ล้านบาท ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ผ่านการอนุมัติ

จากคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่ยังมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ สำหรับแนวความคิดในการจัดทำโครงการดังกล่าวเกิดจากการวิเคราะห์ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย พบว่า ดัชนีความสามารถในการแข่งขันของการเดินทางและธุรกิจท่องเที่ยว (TTCI) ของประเทศไทยรั้งอันดับท้าย ๓ เรื่อง คือ ด้านสุขภาพและอนามัย (อันดับ ๘๘) ด้านความมั่นคงปลอดภัย (อันดับ ๑๑๑) และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (อันดับ ๑๓๐) ดังนั้น เห็นควรให้มีการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) โดยให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยมากขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและถูกสุขอนามัยที่จะจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ช่วยพลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

หลักการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบที่สำคัญ คือ

(๑) เป็นพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก

(๒) เป็นพื้นที่ที่มีต้นทุนมาตรฐานอยู่แล้ว และได้รับการรับรองในระดับอาเซียนที่จะสามารถต่อยอดและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานในระดับโลกได้

พื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ย่านเมืองเก่าน่าน จังหวัดน่าน (พื้นที่ท่องเที่ยวเขตเมือง)

(๒) หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี (พื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ)

(๓) เอเชียทีค กรุงเทพมหานคร (พื้นที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น)

(๔) ชุมชนบ้านไร่กองขิง จังหวัดเชียงใหม่ (พื้นที่ท่องเที่ยวชุมชน)

(๕) เยาวราช กรุงเทพมหานคร (พื้นที่ท่องเที่ยวย่านการค้า)

กิจกรรมโครงการ

(๑) กิจกรรมที่ ๑ ลงพื้นที่จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมและจัดทำหลักเกณฑ์มาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย ในพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยทั้ง ๕ พื้นที่

(๒) กิจกรรมที่ ๒ การจัดทำแนวทางบริหารและจัดการความเสี่ยงในพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยทั้ง ๕ พื้นที่ เช่น การวางแผนการบริหารความเสี่ยงในพื้นที่ท่องเที่ยว

(๓) กิจกรรมที่ ๓ จัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ จำนวน ๕ พื้นที่ พื้นที่ละ ๑๐๐ คน รวมอย่างน้อย ๕๐๐ คน (ระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน) ให้แก่ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชน และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ใน ๕ พื้นที่ ตามบริบทของพื้นที่ โดยมีหัวข้อในการอบรมเบื้องต้น คือ

๑. การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย

๒. ประโยชน์และความเป็นธรรมในเรื่องของราคาต่อนักท่องเที่ยว

๓. สุขอนามัย การดูแลรักษาความสะอาดในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

(๔) กิจกรรมที่ ๔ การลงพื้นที่ เพื่อตรวจประเมินพร้อมให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยต้นแบบ ๕ พื้นที่

(๕) กิจกรรมที่ ๕ ประชาชนสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ผลผลิตของโครงการ

(๑) มีพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยต้นแบบ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น พื้นที่ชุมชน พื้นที่เขตเมือง และย่านการค้า จำนวน ๕ แห่ง

(๒) มีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ได้รับการอบรมให้มีความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัย รวมไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ใน ๕ พื้นที่

(๓) มีมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัย พร้อมแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในพื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบ จำนวน ๕ แห่ง

หลักเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

(๑) การจัดทำแผนที่จุดบริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว

(๒) การป้องกันอาชญากรรม โดยการบังคับใช้กฎหมาย

(๓) การสร้างความเป็นธรรม (Faimess) ให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น การติดป้ายบอกราคาสินค้า

(๔) การสร้างจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวให้ช่วยกันรักษาความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) ชื่อโครงการที่ตั้งขึ้นอาจไม่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และการดำเนินการของโครงการ หากเป็นไปได้ควรเปลี่ยนชื่อโครงการเป็น “โครงการมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว

(๒) ในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ควรกำหนดจำนวนที่ชัดเจนของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวว่า สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนเท่าไหร่ โดยคำนึงถึงสุขอนามัยของสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากมีความเป็นห่วงเรื่องทรัพยากรทางธรรมชาติที่เสื่อมโทรมซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมได้ เช่น สารพิษ และน้ำเสีย เป็นต้น

(๓) โครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) เน้นเรื่องความปลอดภัย สุขอนามัยของนักท่องเที่ยว และการสร้างพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความเป็นธรรม (Fairness) ให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนั้น ควรระบุในร่างขอบเขตของงาน (TOR) ให้ชัดเจนว่า เน้นเรื่องใดที่สำคัญที่สุด เช่น ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินได้อย่างชัดเจน

(๔) กรมการท่องเที่ยว ควรกำหนดตัวชี้วัดความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน โดยมีการบูรณาการร่วมกันทำงานกับหน่วยงานในพื้นที่ และมีการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว เช่น การติดสติ๊กเกอร์เพื่อรับรองนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยสำหรับการเดินทางไปเที่ยวชม การตั้งด่านเพื่อคัดกรองไข้หวัดสำหรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากหากสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดมีความปลอดภัยแล้วก็จะนำไปสู่การสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

(๖) โครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) เน้นเรื่องความปลอดภัยสำหรับท่องเที่ยว แต่ถ้าพื้นที่ไม่ปลอดภัย เช่น หากพื้นที่ท่องเที่ยวพบผู้ต้องสงสัยที่จะติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และได้ถูกกักตัวซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่ท่องเที่ยว จำนวน ๑๔ วัน กรมการท่องเที่ยวควรมีการวางแผนบริหารความเสี่ยงในเรื่องนี้ด้วย เพื่อมิให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ไปสู่นักท่องเที่ยวรายอื่น

(๗) การวางจำหน่ายสินค้าในแต่ละพื้นที่ของการท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของราคา เนื่องจากผู้ประกอบการได้มีการกำหนดราคาขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างชาติในราคาที่แพงกว่าชาวไทย ดังนั้น เห็นควรให้ติดป้ายเพื่อบอกราคาขายสินค้าให้ชัดเจนสำหรับนักท่องเที่ยวจากต่างชาติและนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทย

(๘) โครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) มีวัตถุประสงค์และการดำเนินโครงการซึ่งเป็นไปตามพันธกิจของกรมการท่องเที่ยวโดยปกติอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการขอรับการจัดสรรจากงบประมาณปกติได้ จึงมีการเขียนโครงการขึ้นใหม่ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ในวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จึงอาจไม่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกู้ตามที่รัฐบาลกำหนดไว้ อีกทั้งโครงการดังกล่าวควรจัดให้อยู่ในแผนงานที่ ๓.๒ เนื่องจากเป็นแผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว

๙. กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ซึ่งอยู่ในแผนงาน ๓.๑ ของแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ใช้งบประมาณดำเนินโครงการ จำนวน ๑๖๙.๘๘๕๔ ล้านบาท ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่ยังมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ สำหรับแนวความคิดในการจัดทำโครงการดังกล่าวเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการระบายสินค้าเกษตรของเกษตรกรไทย โดยการผลิตต้องอาศัยปุ๋ยเคมีซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อการผลิตสินค้าให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ อีกทั้ง ประเทศไทยต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๕ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีปริมาณนำเข้า จำนวน ๕,๐๒๒,๑๐๑ ตัน คิดเป็นมูลค่าจำนวน ๕๐,๙๗๐ ล้านบาท ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่สูงจากการใช้ปุ๋ยเคมี และยังทำให้ต้นพืชอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืชที่จะต้องใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ทำให้เป็นอันตรายกับเกษตรกรและเกิดการปนเปื้อนในสภาพแวดล้อม จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองให้กับเกษตรกรในการจัดหาปุ๋ยที่มีคุณภาพใช้ในชุมชน เพื่อช่วยให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องตามความอุดมสมบูรณ์ของดินและชนิดพืช สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีและผลผลิตเพิ่มขึ้น

อีกทั้ง จากนโยบาย Thailand ๔.๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีของรัฐบาล รวมทั้งนโยบายการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีทางการเกษตรที่มีความแม่นยำที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ เนื่องจากมีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องเหมาะสมตามความอุดมสมบูรณ์ของดินและ

ความต้องการของพืช กล่าวคือ ใช้ปุ๋ยไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป จึงทำให้ต้นพืชมีความแข็งแรง และสามารถต้านทานต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ลดลง ในขณะเดียวกันกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ที่บริหารจัดการโดยเกษตรกร จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปสู่ชุมชน และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ถูกจัดตั้งให้เป็นเครือข่ายด้านดินและปุ๋ยของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ศพก.) จนถึงปัจจุบัน ซึ่งผลการดำเนินงานของ ศดปช. จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสมาชิก ศดปช. จำนวน ๑๗,๖๔๐ ราย เป็นตัวอย่างในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในพืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย ไม้ผล พืชผัก ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘ สามารถเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๗ ในพื้นที่ จำนวน ๒๒๒,๒๙๓ ไร่ส่วนการดำเนินโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๓๙๔ ศูนย์/อำเภอ ใน ๖๓ จังหวัด มีเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๐๗,๐๐๐ ราย (ศดปช./แปลงใหญ่)

ผลผลิตของโครงการดังกล่าว คือ

(๑) เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และแปลงใหญ่ ที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย ไม้ผล พืชผัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓๙๔ ศูนย์/อำเภอ ใน ๖๓ จังหวัด ประมาณ ๑๐๗,๐๐๐ ราย ที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ยร้อยละ ๒๐

(๒) ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่ ๑.๖ ล้านไร่ ประมาณ ๙๐,๐๐๐ ตัน ลดลงเหลือประมาณ ๗๒,๐๐๐ ตัน

(๓) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๓๙๔ ศูนย์ ได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินธุรกิจในการจัดหาปุ๋ยเคมีที่มีคุณภาพใช้ในชุมชน

ผลสัมฤทธิ์/ผลประโยชน์และความคุ้มค่าของโครงการ คือ

(๑) เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอันเนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน และผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้ลดรายจ่ายและมีรายได้เพิ่มขึ้น

(๒) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ที่มีศักยภาพและมีความพร้อม จำนวน ๓๙๔ ศูนย์ ได้รับการพัฒนาต่อยอดให้สามารถทำธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ มีรายได้จากการตรวจวิเคราะห์ดิน จำหน่ายปุ๋ย และบริการผสมปุ๋ย มีเงินทุนหมุนเวียนสร้างรายได้ให้แก่ศูนย์ จากผลกำไรของศูนย์นอกจากสมาชิกจะได้รับผลประโยชน์แล้ว ยังสามารถแบ่งปันให้แก่ชุมชน ทำให้ครอบครัวของสมาชิกและชุมชนรอบข้างได้รับผลพลอยได้ด้วย นอกจากการได้ลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ยังได้รับผลประโยชน์ในด้านสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เช่น พัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ ช่วยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล งานศพ ของสมาชิก และกิจกรรมอื่น ๆ ในชุมชน เช่น จัดงานวันเด็ก ทำให้เป็นสังคมที่มีความสุข และในอนาคตศูนย์สามารถขยายธุรกิจบริการออกไปในด้านปัจจัยการผลิตอื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้ศูนย์มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ลดการพึ่งพาการอุดหนุนจากภาครัฐในอนาคต

(๓) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๓๙๔ ศูนย์ เป็นตัวอย่างในการขยายผลการดำเนินธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชนไปสู่ ศดปช. แห่งอื่น ๆ รวมทั้งแปลงใหญ่ที่ประสงค์เป็นเครือข่าย ศดปช.

(๔) เกิดการจ้างงานเกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ในการให้บริการตามบทบาทภารกิจ

(๕) ทำให้เกิดการขยายพื้นที่การทำเกษตรแม่นยำโดยการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินออกไปในวงกว้าง ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้คุ้มค่ามากที่สุด และทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

(๖) การขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปสู่แปลงใหญ่ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการรวมตัวกันของเกษตรกร คือ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีรายได้และผลผลิตเพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการยกระดับการผลิตที่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดความคุ้มค่า อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่เข้มแข็งและยั่งยืนในอนาคต

(๗) มี Platform/Web Application และ Mobile Application เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service)

นอกจากนี้ ภายใต้การดำเนินโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ได้มีการจัดหาชุดตรวจวิเคราะห์ดิน และครุภัณฑ์เครื่องผสมปุ๋ยให้กับเกษตรกรด้วย โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นผู้จัดหาครุภัณฑ์เครื่องผสมปุ๋ย ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการ ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรได้ยืมใช้ดำเนินการธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชนโดยมีการทำสัญญายืมครุภัณฑ์เพื่อจัดทำข้อตกลงในการใช้ครุภัณฑ์เครื่องผสมปุ๋ยและการดูแลรักษา มีการต่อสัญญายืมทุกปี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์เครื่องผสมปุ๋ย ควรคำนึงถึงความคุ้มค่าของการใช้งานและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินโครงการ เนื่องจากหากเครื่องผสมปุ๋ยเกิดความชำรุดเสียหายจะต้องมีงบประมาณเพื่อบำรุงซ่อมแซมด้วย

(๒) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรบูรณาการทำงานร่วมกับกรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการนำองค์ความรู้เรื่องดินและเรื่องปุ๋ยมาเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม ทั้งนี้ เพื่อนักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมที่เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องดินและเรื่องปุ๋ยอย่างครบวงจร

(๓) ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความเข้าใจอย่างถูกต้องและเหมาะสมเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งมิได้ส่งผลเสียหายต่อการเตรียมดินเพื่อเพาะปลูกพืชตามที่มีความเข้าใจว่าเมื่อบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรแล้วจะมีสารพิษตกค้างเข้าสู่ร่างกาย ทั้งนี้ การใช้ปุ๋ยเคมีเป็นการส่งเสริมธาตุอาหารในดิน ส่วนปุ๋ยอินทรีย์จะช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ดังนั้น หากมีการใช้ปุ๋ยดังกล่าวแบบผสมผสานแล้ว จะช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการเพาะปลูกพืชที่ได้ผลผลิตที่ดียิ่งขึ้น

(๔) นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทางการเกษตรยังไม่มีความชัดเจน เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรมีแนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินรวมกับปุ๋ยอินทรีย์ จึงขัดกับนโยบายของรัฐที่ต้องการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และอาจทำให้การผลักดันโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตรในภาครัฐไม่เกิดความเป็นเอกภาพ

๑๐. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ซึ่งอยู่ในแผนงาน ๓.๑ ของแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ใช้งบประมาณดำเนินโครงการ จำนวน ๗๔๑.๕๙ ล้านบาท บวกกับงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี ๑ เดือน) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่ยังมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ สำหรับแนวความคิดในการจัดทำโครงการดังกล่าวเกิดจากการประชุมระดมความคิดเห็นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า จำนวน ๑๒๕ แห่ง ซึ่งได้มีการจัดเก็บรวมรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมด เช่น ปริมาณนักท่องเที่ยวที่มาชมนก จำนวนนก อุปกรณ์ที่ยังขาดเหลือ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีแนวคิดที่จะจัดกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า เพื่อให้มีความครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ สาระที่สำคัญของการฝึกอบรม คือ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่า ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยมีพื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า จำนวน ๑๒๕ แห่ง ๕๐ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ คือ

(๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ แหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า จำนวน ๑๒๕ แห่ง

(๒) เพิ่มการจ้างงานและรายได้ เพื่อสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นรอบพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าให้เป็นมัคคุเทศก์นำดูนกระดับท้องถิ่น จำนวน ๑,๒๕๐ คน

(๓) พัฒนามาตรฐานกิจกรรมท่องเที่ยวดูนก

(๔) สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์

ทั้งนี้ ผลลัพธ์ (Outcome) ที่เป็นความสำเร็จของโครงการมีทั้งทางตรง คือ สามารถเก็บเงินรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนผลลัพธ์ทางอ้อม คือ กระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ นอกจากนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำระบบโปรแกรม (Application) พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ซึ่งใช้งบประมาณในการจ้างทำระบบโปรแกรมดังกล่าว จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงระบบ อีกทั้ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ทั้งหมดที่ครอบครอง และไม่สามารถที่จะเปิดพื้นที่ท่องเที่ยวได้เต็มรูปแบบ เนื่องจากจะกระทบต่อระบบทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่า รวมทั้งมีกำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอที่จะเข้าไปดูแลพื้นที่ป่าได้อย่างทั่วถึง เช่น บริเวณพื้นที่ป่าตะวันตก ซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกที่สำคัญ เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ จำนวน ๑๑.๗ ล้านไร่ ประกอบด้วย เขตรักษาพันธุ์

สัตว์ป่า จำนวน ๖ แห่ง เขตอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๑๑ แห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีพื้นที่ จำนวน ๔.๒ ล้านไร่ ซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และเป็นพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติที่สำคัญ ดังนั้น จุดชมวิวในพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติจะต้องมีความระมัดระวังมิให้กระทบต่อระบบทรัพยากรทางธรรมชาติและสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า เห็นควรให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) มาประยุกต์ใช้เพื่อดำเนินโครงการดังกล่าวด้วย เช่น การจัดทำระบบโปรแกรม (Application) ทางโทรศัพท์มือถือเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ลิงค์ที่เชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับแผนที่ (Google Map) เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาร้านอาหารและสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ การเก็บรวบรวมสถิติในแต่ละเดือนมีนกชนิดใดบ้าง และการติดต่อมัคคุเทศก์ที่จะนำทางไปสถานที่ท่องเที่ยวผ่านทางระบบโปรแกรม (Application)

(๒) เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่ามีความสมบูรณ์และครบถ้วนยิ่งขึ้น ควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์ เพื่อนำพานักท่องเที่ยว ๆ ชมพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

(๓) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรเก็บสถิติเชิงตัวเลขที่สำคัญในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ๑๒๕ แห่ง เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว และจำนวนนกมีกี่ชนิด โดยมีการจัดทำจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ (Highlight) ในแต่ละพื้นที่ เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวอยากที่จะมาเที่ยวชม

(๔) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรจัดทำแผนการตลาดภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าเข้าเที่ยวชมพื้นที่จากนักท่องเที่ยว และค่ายืมกล้องจากนักท่องเที่ยว

(๖) ควรใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อเชิญชวนเพื่อน ๆ ทางออนไลน์ได้เข้ามาร่วมกลุ่มโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า

(๗) พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ๑๒๕ แห่ง ควรสร้างเอกลักษณ์ซึ่งเป็นจุดเด่นที่มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวชม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

(๘) พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ๑๒๕ แห่ง ยังมิใช่แหล่งท่องเที่ยวโดยสมบูรณ์ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

(๙) งบประมาณส่วนใหญ่ดำเนินการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง เช่น ห้องน้ำ ศูนย์บริการ หอดูนก ลานกางเต็นท์ และบ้านพัก แต่มิได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ จากกรณีที่เกิดการชำรุดเสียหาย รวมถึงงบประมาณในส่วนของการดูแลรักษาในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว

(๑๐) หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่าเสร็จสิ้นแล้ว กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรระบุรายละเอียดในตอนท้ายตารางให้ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอื่นในปีต่อไป เช่น การจัดทำศูนย์เรียนรู้อย่างหลากหลายในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า จำนวน ๑๒๕ แห่ง เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนที่สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ โดยมีการสร้างจิตวิญญาณให้ผู้เรียนเกิดความหวงแหนที่จะรักษ์สัตว์ป่า ทั้งนี้ ในชั่วโมงสุดท้ายที่เรียนจบหลักสูตรก็จะมีการมอบใบประกาศ เพื่อให้การรับรองว่า สามารถเป็นมัคคุเทศก์ได้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินโครงการ

(๑๑) เนื่องจากภารกิจหลักของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คือ การรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งจะต้องมีจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ที่เข้ามาท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดังนั้น โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่าที่ต้องการเพิ่มจำนวนปริมาณนักท่องเที่ยว ร้อยละ ๑๐ จึงอาจขัดแย้งกับภารกิจหลักของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๑๒) ครุภัณฑ์สำหรับดำเนินกิจกรรมดูนกประเภทกล้องดิจิตอล DSLR พร้อมเลนส์ถ่ายภาพนก มีราคาสูงและต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการใช้งานและบำรุงรักษา ตามที่ผู้รับผิดชอบได้ชี้แจงว่า จะนำออกมาเพื่อให้นักท่องเที่ยวยืมไปใช้งาน จึงอาจทำให้กล้องดิจิตอล DSLR พร้อมเลนส์ มีอายุการใช้งานที่สั้นกว่าที่ควรจะเป็นเนื่องจากไม่สามารถแน่ใจได้ว่า นักท่องเที่ยวมีการดูแลรักษาได้ถูกต้องตามหลักการใช้กล้องประเภทนี้หรือไม่ ประกอบกับสภาพอากาศภายในพื้นที่ป่าจะมีความชื้นสูง หากนักท่องเที่ยวไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้กล้องก็จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายได้ง่าย ควรเปลี่ยนเป็นการจัดซื้อกล้องส่องทางไกลซึ่งมีความทนทานในการใช้งานและดูแลรักษาง่ายเพื่อให้นักท่องเที่ยวยืมใช้ส่องดูนกจะเกิดความคุ้มค่ากว่าการจัดซื้อกล้องดิจิตอล DSLR

(๑๓) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า เป็นการนำโครงการเก่ามาปรับปรุงใหม่ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ในวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จึงอาจไม่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกู้ตามที่รัฐบาลกำหนดไว้

(๑๔) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า มีการจ้างงานเพื่อสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นรอบพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าให้เป็นมัคคุเทศก์นำดูนกระดับท้องถิ่น จำนวน ๑,๒๕๐ คน คนละ ๙,๐๐๐ บาทต่อเดือน และเป็นการจ้างงานตลอดทั้งปี โดยส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดังนั้น กรณีที่มิได้มีการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์จะเกิดความคุ้มค่าในการจ้างงานหรือไม่

(๑๕) การก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เพื่อจัดทำศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ๑๒๕ แห่งควรจัดให้มีพนักงานรักษาความสะอาดในแต่ละพื้นที่ เพื่อมิให้เป็นสถานที่เสื่อมโทรมและรกร้าง

๑๑. มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ

ปัญหาของเกษตรกร คือ ไม่รู้วิธีการเข้าถึงตลาดที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย เช่น ตลาดชุมชน ตลาดกลาง และตลาดในการค้าขายปลีกแบบสมัยใหม่ (Modern Trade) รวมทั้งขาดการสนับสนุนการออกแบบเรื่องบรรจุภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ อย. อย่างไรก็ตาม เกษตรกรรายใดต้องการให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน อย. จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สามารถที่จะขอคำแนะนำได้จากสถาบันบ่มเพาะและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์วิถีไทยและอาหาร มหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ ได้ทำสัญญาข้อตกลง MOU ร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เพื่อพัฒนาต่อยอดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรให้ได้รับมาตรฐานการตลาดแบบครบวงจร คือ มาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) เหมือนกับมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) โดยมีการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม และหน่วยงานอีก ๗ ภาคี ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานดังกล่าว สามารถส่งออกต่างประเทศได้ ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ คือ เชิดชูในหลวงรัชกาลที่ ๙ ให้ดังไปทั่วโลก นอกจากนี้ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อินทรีย์วิถีไทย Earth Safe จำนวน ๓๓๗ ตำบล เพื่อที่จะเข้ามาต่อยอดในกิจกรรมที่ ๖ ของโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตรที่มิใช้สารเคมี การใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี ให้ความรู้ด้านการตลาดที่โปร่งใส เป็นธรรม และพึ่งพาตนเองได้ การออกแบบเรื่องบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างตราสินค้าให้กับเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ องค์ความรู้เรื่องการจัดการน้ำ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในพื้นที่เพาะปลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่ดำเนินโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์จากมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe)

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) ควรจัดทำ QR Code เพื่อเป็นช่องทางให้เกษตรกรรายอื่นได้เข้าถึงแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ เช่น ผู้ผลิต สินค้า สินค้าผลิตจากสถานแห่งที่ใด และใช้ปุ๋ยอะไรในการปลูกพืช

(๒) ควรแนะนำให้เกษตรกรเน้นการผลิตสินค้าที่ดำเนินการแบบเล็ก ๆ แต่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าที่สูง โดยมีการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่และมีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน

(๓) ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ ความต้องการของตลาดโลก ตลาดภายในประเทศ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในรูปแบบใด เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีมูลค่าที่สูงขึ้น และเป็นที่ต้องการของทั้งตลาดในประเทศและตลาดโลก

(๔) ศูนย์เรียนรู้อินทรีย์วิถีไทย Earth Safe ควรให้คำแนะนำองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ นอกจากผลิตเพื่อเป็นอาหารแล้ว ยังสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องนุ่งห่ม และของใช้ที่เป็นประโยชน์ได้อีก เช่น เส้นก๋วยเตี๋ยว สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้เป็นกระเป๋าได้

(๕) งบประมาณเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledg Management) ในระบบซอฟแวร์ของหน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ไม่น่าจะมีการใช้งบประมาณสูงถึง ๑๐๐ ล้านบาท

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการในภาพรวม

(๑) โครงการใดพบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าอาจเกิดการทุจริตขึ้น ให้แจ้งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับทราบ เพื่อเฝ้าระวังโครงการดังกล่าว

(๒) เว็บไซต์ Thaime ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรปรับรูปแบบให้เป็นมิตรกับผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น (User Friendly) เพื่อจูงใจและสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนเท่าที่ควร เนื่องจากมีประชาชนแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย

(๓) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความคืบหน้าของการใช้จ่ายเงินกู้ เช่น โครงการใดบ้างที่ได้รับการอนุมัติ มีคณะกรรมการชุดใดบ้างที่พิจารณาอนุมัติโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบความคืบหน้าของการใช้จ่ายเงินกู้

(๔) ควรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มาช่วยในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ เช่น ระบบเทคโนโลยีสำหรับการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บ วิเคราะห์และเข้าถึงข้อมูล (Business Intelligence : BI) รวมทั้งใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Instagram line และ Facebook เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องปรามการทุจริตที่จะเกิดขึ้นได้

(๕) โครงการที่ใช้งบประมาณสูง เห็นควรให้มีการใช้สื่อ Facebook เพื่อรับทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเกิดความโปร่งใสยิ่งขึ้น

(๖) ระบบ e-GP คือ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) เป็นระบบงานที่จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และพัสดุภาครัฐได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และทั่วถึง จึงเห็นควรให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานราชการ เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับราคากลางในการประมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

(๗) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ ขาดการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นระบบฐานข้อมูลเดียวกัน (Database)

(๘) หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติโครงการแล้วจะต้องจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้กรมบัญชีกลางและสำนักงบประมาณทราบถึงแผนการใช้จ่ายเงินของแต่ละโครงการ

(๙) งบประมาณที่ได้มีการเบิกจ่ายจากแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดในแต่ละโครงการว่า ผ่านการอนุมัติโครงการจากคณะรัฐมนตรีแล้วจำนวนกี่โครงการ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมาตรา ๕ มาตรา ๖ และบัญชีท้ายพระราชกำหนดหรือไม่ หน่วยงานใดที่ดำเนินโครงการ และมีการเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการจำนวนเท่าไหร่

(๑๐) โครงการที่ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ในวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ควรจัดทำระบบโปรแกรม (Application) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ประชาชน และเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑๑) การพิจารณากลั่นกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ประมาณ ๒,๐๐๐ โครงการ/วัน/คน เห็นว่าคงเป็นไปไม่ได้ที่จะดำเนินการตรวจสอบโครงการได้ทั้งหมด

(๑๒) โครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

มีหลายโครงการที่มีเอกสารเป็นจำนวนมาก และมีมูลค่าการดำเนินโครงการหลายพันล้านบาท แต่สามารถเขียนเสร็จได้อย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาไม่กี่สัปดาห์

(๑๓) โครงการที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณเงินกู้เป็นโครงการที่ไม่เกิดประโยชน์และมิได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑๔) โครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ เป็นโครงการที่มีลักษณะตัดต่อพันธุกรรม คือ เป็นโครงการซ้ำซ้อนที่ได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลบางส่วนเพื่อให้เกิดโครงการใหม่ขึ้น

(๑๕) กรอบระยะเวลาในการพิจารณากลั่นกรองโครงการค่อนข้างสั้นและกระชั้นชิด และมีหลายโครงการที่ใช้วงเงินสูงเพื่อดำเนินโครงการ แต่ไม่คุ้มค่าในการดำเนินโครงการ

(๑๖) โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการที่มีการกู้เงินด้วยความเร่งด่วน ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่หน่วยรับงบประมาณจะเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการสั้น เพื่อให้ทันต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น วิธีคัดเลือก หรือ วิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจมีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง หรือกีดผู้เสนอราคาบางราย รวมถึงการทุจริตในรูปแบบอื่น ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

(๑๗) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามพระราชกำหนดดังกล่าว จึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถที่จะแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนได้อย่างสะดวกและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Application line และ Facebook และเป็นการแบ่งปันข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวร่วมกันทั้งสามหน่วยงานเพื่อให้การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ดังกล่าวเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ โปร่งใส บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๘) การดำเนินโครงการควรคำนึงถึงภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานหลัก เนื่องจากโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตร ซึ่งแท้ที่จริงแล้วหน่วยงานหลักที่ควรจะดำเนินโครงการ คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่หน่วยงานดังกล่าวได้จัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งมีลักษณะการดำเนินโครงการที่ซ้ำซ้อนกัน และมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ที่คล้ายกัน ดังนั้น ประชาชนอาจจะเกิดความความเข้าใจผิดและมีความสับสนในการเข้าไปฝึกอบรมที่ศูนย์เรียนรู้

(๑๙) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” มีการดำเนินโครงการที่เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เนื่องจากมีหน่วยงานจากเอกชน คือ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ช่องทางด้านการตลาด เครื่องครุภัณฑ์ การให้คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ที่จะเพาะปลูก และการนำนวัตกรรมพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) มาใช้ในการบริหารจัดการน้ำด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย (earthsafe) แต่โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้โครงการดังกล่าวมีการปรับปรุงแก้ไขโครงการ เนื่องจากการดำเนินโครงการที่เห็นเป็นรูปธรรมจะต้องมีการต่อยอดของผลิตภัณฑ์ด้วย เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การฝึกอบรม และการให้องค์ความรู้ที่ชัดเจนกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหน่วยงานจากเอกชนช่วยดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานในการผลิต

(๒๐) ระบบราชการเป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการดำเนินโครงการที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไม่ได้มีการดำเนินการต่อยอดในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น โดยมีการนำโครงการเดิมที่มีอยู่แล้วมาเขียนโครงการใหม่ ซึ่งมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

(๒๑) ป้ายโครงการก่อสร้างตามกรอบวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ควรจัดทำ QR Code เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสแกน เพื่อเข้าไปตรวจสอบข้อมูลโครงการดังกล่าวได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เช่น โครงการที่ก่อสร้างอยู่จังหวัดใด และมีบริษัทใดที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

หน้าว่าง

หน้าว่าง

คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

สรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี
(๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

รายนามคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นางวรารัตน์ อติแพทย์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง

รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

นายจุมพล สงวนสิน
อนุกรรมาธิการ

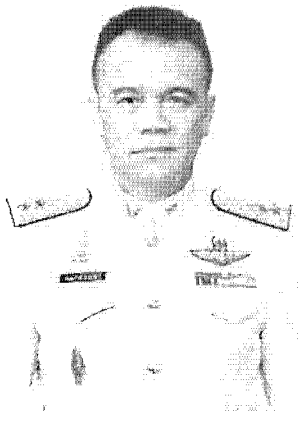

พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์
อนุกรรมาธิการ

นายแดน ปรีชา
อนุกรรมาธิการ

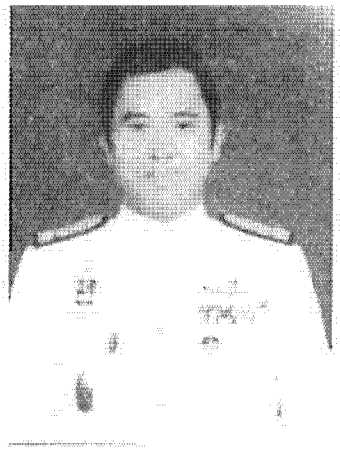

นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์
อนุกรรมาธิการ

นายนฤดล เปี่ยมพงศ์สุข
อนุกรรมาธิการ

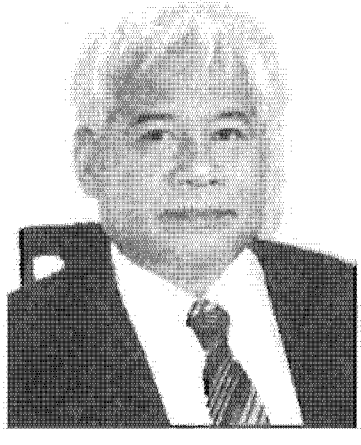

นายประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล
อนุกรรมาธิการ

นายรังสรรค์ ตุลชีวิน
อนุกรรมาธิการ

นายฤทธิไกร อุดมเวศย์
อนุกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ
อนุกรรมาธิการ

นางฉวีวรรณ นิลวงศ์
อนุกรรมาธิการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายธานี อ่อนละเอียด
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

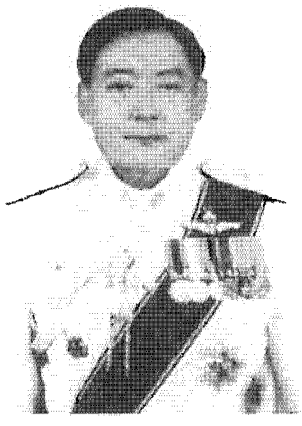

พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

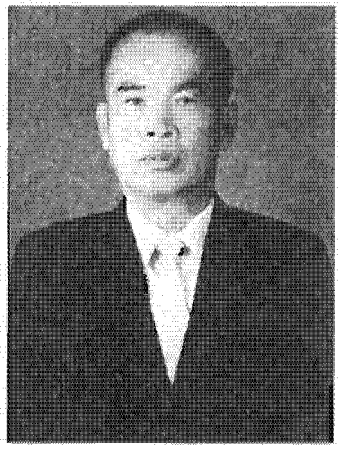

นายสมเดช นิลพันธุ์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายประจักษ์ บุญยัง
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายสมโภชน์ โตรักษา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายสากล ภูลศิริกุล
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายนพพล ชูกลิ่น
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
ของคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
ในคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง เพื่อติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

บัดนี้ คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมาธิการประกอบด้วย

๑.๑.๑ อนุกรรมาธิการ

(๑) นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) พลเอก อาชาไนย ศรีสุข รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่หนึ่ง
(๓) นางวรารัตน์ อติแพทย์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่สอง
(๔) รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๕) นายจุมพล สงวนสิน
(๖) พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์
(๗) นายแดน ปรีชา
(๘) นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์
(๙) นายนฤดล เปี่ยมพงศ์สุข
(๑๐) นายประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล

(๑๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ

(๑๒) นายฤทธิไกร อุดมเวศย์

๑.๑.๒ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

(๑) นายธานี อ่อนละเอียด

(๒) พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย

(๓) นายสมเดช นิลพันธุ์

(๔) ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ

(๕) นายประจักษ์ บุญยัง

(๖) นายสมโภชน์ โตรักษา

(๗) นายสากล ภูลศิริกุล

(๘) นายนพพล ชูกลิ่น

อนึ่ง ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้นายรังสรรค์ ตุลชีวิน พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมาธิการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล และตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ เป็นอนุกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง

จากนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล และแต่งตั้ง นางฉวีวรรณ นิลวงศ์ เป็นอนุกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะอนุกรรมาธิการได้มีการประชุม ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑ ครั้ง และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๘ ครั้ง

๒.๒ คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น และได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๒.๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานในกำกับ
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑. นางชุติมา หาญเผชิญ	รองเลขาธิการ ก.พ.
๒. ร้อยตำรวจโทหญิง สุทธิมา พิพัฒน์พิบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานวินัย
๓. นายชินพันธุ์ ฤกษ์จำนง	นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ
๔. นางธิรานันท์ โกศลยุทธสาร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
๕. นายมานนท์ วงค์มงคุณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๖. นายรุจิภาส จรรยาศรี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๑. นางสาววิริยา เนตรน้อย	รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
๒. นางโชติมา สงวนพันธุ์ เวชพร	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวสุภาภรณ์ ชัยศักดิ์ศรี	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๑. นางสาวไอรดา เหลืองวิไล	รองผู้อำนวยการ
๒. นายชัชวาล ชิดชัยมงคล	ผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร

๒.๒.๒ กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

๑. นางอัมพวรรณ พุกดำ	นิติกรชำนาญการ
๒. นางวรินทรา ก้านบัวไชย	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๓. นายสุทธิมาน คูณผล	นักวิชาการคลังปฏิบัติการ

๒.๒.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รัฐวิสาหกิจ

การเคหะแห่งชาติ

๑. เรืออากาศโท ชัยรัตน์ ทองบริบูรณ์	ผู้ช่วยผู้ว่าการ
๒. นายคำแหง ทองอินทร์	ผู้อำนวยการฝ่ายพัสดุ และบริการโครงการก่อสร้าง
๓. นางสิริกร พัชรกุลวรรณ	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัสดุ และบริการโครงการก่อสร้าง
๔. นายเอกพล สีสัน	พนักงานประชาสัมพันธ์ ๗

๒.๒.๔ กระทรวงคมนาคม

รัฐวิสาหกิจ

การรถไฟแห่งประเทศไทย

๑. นายอวิรุทธ์ ทองเนตร	ผู้อำนวยการฝ่ายการพัสดุ
๒. นายประดิษฐ์ แก้วสังหาร	หัวหน้ากองจัดหา ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบริหารสัญญา
๓. นางสาวมณิสรา สินเวช	หัวหน้ากองวางแผน และควบคุม

๒.๒.๕ กระทรวงมหาดไทย

๑. นายสมหวัง พ่วงบางโพ	รองอธิบดีกรมการปกครอง
๒. นายวรวุฒิ จันทร์สว่าง	หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
๓. นายเสรี กัณฑ์โรจน์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบงาน
๔. นางสาวนงลักษณ์ เจริญไทย	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
๕. นายพีรณัฐ เวทการ	เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ
๖. นายเสรี กัณฑ์โรจน์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
๗. นายอัครเดช เดชธิสา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
กรมการพัฒนาชุมชน	
- นายศุภชัย สุพรรณทอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
- นายวรานนท์ สมคิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

๒.๒.๖ กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. นายภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษา
๒. นายจักรพงษ์ วงค์อ้าย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓. นายสหัสพล ษรบัณฑิต	พนักงานจ้างเหมาโครงการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นครินทร์ ปิ่นปฐมรัฐ	ผู้ช่วยอธิการบดี
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ตุงคัษฐาน	ประธานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
๓. นายพีระวิทย์ กล่ำคำ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๒.๒.๗ กระทรวงสาธารณสุข

รัฐวิสาหกิจ

องค์การเภสัชกรรม

๑. นางวีระมล มหาตมวดี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
๒. นางสาวอังคณา จิตรักนที	รักษาการผู้จัดการจัดซื้อทั่วไป

๒.๒.๘ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๑. พันตำรวจโท วันนพ สมจินตนากุล	เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๒. นายภูมิวิศาล เกษมศุข	รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๓. นางฉวีวรรณ นิลวงศ์	พนักงานราชการเชี่ยวชาญ
๔. นายทองสุข ณ พล	ผู้อำนวยการกองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ
๕. นายอรรถพร จรจำรัส	ผู้อำนวยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๖. นางสาวพรหมพรรณ สายทองคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามและประเมินผล
๗. นางสาววรัญญา ชวศุภกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
๘. ว่าที่ร้อยโท เจนรบ พละเดช	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๙. นางสาวพรพิมล ชัยเจริญไมตรี	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๑๐. นางสาวพิมพ์ลดา วัฒนาจารุชวกิตติ์	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๑๑. นายสิงหา พรมเพ็ง	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๑๒. นายนักสิทธิ์ อึ่งสกุล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๑๓. นางสาวอัมมรรัตน์ หุ่นทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๔. นายกิติคุณ โตรักษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๕. พันตำรวจตรี จักรกฤษณ์ ประจินพล	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ

๒.๒.๙ หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. นายอุทิศ บัวศรี	รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายชาตรี ทองสาริ	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๓. นายสุทธินันท์ สาริมาน	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๔. นางแก้วตา ชัยมะโน	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมต้านทุจริต
๕. นางตรีนภา คธาวุธ	ผู้อำนวยการสำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวการณ์ทุจริต
๖. นางฐิติวรดา ประดิษฐเพชร	ผู้อำนวยการสำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

๗. นายบุญแสง ชีระภากร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
๘. นายพิพัฒน์ พึ่งพาพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๙. นายสมชัย ถิระวันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
๑๐. นางสมพร ครุฑสาคร	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
๑๑. นางสมพร สมผดุง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๑๒. พันตรีหญิง นิมมาน์ แก่นกำจร	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ
๑๓. นางสาวประสพสุข ทรงผาสุก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ
๑๔. นางสาวจิราพร สืบวิสัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๕. นางสาวสุกัญญา พรมตุ่น	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖. นางสาวมัทนี พรมทะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๗. นายเกษม จิตติวุฒินนท์	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๑๘. นายณัฐปกรณ์ ประเสริฐสุข	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๑๙. นายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๐. นางภาษิตา ศราธิลักษณ์	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๑. นายยุทธนา จาวรุ่งฤทธิ์	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๒. นายเสฏฐนันท์ ช่อฟ้า	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๓. นายอภิรักษ์ แสงทอง	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๔. นายสุทัศน์ สมน้อย	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ

๒๕. นางสาวเกศศร์วเลิศ จรัญฤกษ์ถวิล	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
๒๖. นายกฤตนันทน์ เตนากุล	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ
๒๗. นายโรม มีชัย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
๒๘. นางสาวอำพรทิพย์ สรรพวุธ	เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. นายมณเฑียร เจริญผล	รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
๒. นางสาวหฤทัย รัตนระพี	นิติกรชำนาญการพิเศษ

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)

๑. นายมานะ นิมิตรมงคล	เลขาธิการ
๒. นายกิตติเดช ฉันทังกูล	ผู้อำนวยการ
๓. นายณัฐภัทร เนียวกุล	ผู้ดูแลโครงการ ACT AI

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อโปรดพิจารณา

หน้าว่าง

การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายการปฏิรูปประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีผลกระทบโดยตรงกับเป้าหมายหลักของการปฏิรูปยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กล่าวคือ เมื่อการทุจริตคอร์รัปชันลดลง การจัดสรรทรัพยากรโดยรัฐบาลจะถูกกระจายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาชนได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยความทัดเทียม คุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วนได้รับการยกระดับที่ดีขึ้น ทำให้ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสในการสร้างอาชีพและอื่น ๆ ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อประชาชนอาศัยอยู่ในสังคมที่มีความเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากภาครัฐ ข้าราชการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล ไม่มีการทุจริตหรือเรียกรับสินบนย่อมทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย

ปัจจุบันโครงการและกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ดำเนินการไปแล้ว ๗๓ กิจกรรม โดยกิจกรรมหลักเป็นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันการทุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริตให้กับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (ITA) เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การผลักดันแผนการปฏิรูปประเทศเป็นไปทั้งด้านการให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน และด้านการปรับรูปแบบการดำเนินงานของข้าราชการให้มีความโปร่งใสมากขึ้น

ถึงแม้ว่าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบยังไม่บรรลุเป้าหมายครบถ้วนตามมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่ในช่วงปีแรกก็เริ่มเห็นสัญญาณของการเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายแผนการปฏิรูปประเทศได้ภายใน ๒-๓ ปีนี้

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) การลำดับความสำคัญของกิจกรรมในการขับเคลื่อนควรมีการจัดลำดับความสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดให้มีการขับเคลื่อนสถานะกฎหมายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพราะกฎหมายที่จะถูกเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอาจมีจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้คณะรัฐมนตรี และรัฐสภาได้เห็นความสำคัญของกฎหมายเพื่อการปฏิรูปดังกล่าว จึงควรแยกประเภทกฎหมายสำคัญ เพื่อการปฏิรูปประเทศออกจากกฎหมายทั่วไป และควรเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมายตาม แผนการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๐ วรรคสองตัวอย่างกฎหมาย ที่ควรมีการเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมายประกอบด้วย ๑) กฎหมายว่าด้วยความผิดกรณีการขัดกัน ระหว่าง

ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๒) กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพื่อให้มีการบริหารงานบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรม ๓) กฎหมายว่าด้วยมาตรการติดตามทรัพย์สิน ของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ ๔) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต ๕) การอนุวัติกฎหมายตามอนุสัญญา UNCAC ให้ครบถ้วน

๒) การขาดความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่แล้วในปัจจุบันกรณีกิจกรรมจัดทำกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบที่ระบุว่าเป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นใหม่และมีร่างแล้วหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยสาระสำคัญของกฎหมาย คือเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งมีหมายเหตุว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยหากสามารถระบุเพิ่มเติมได้ว่า บัญญัติไว้ในหมวดใด มาตราใดแล้วจะสามารถสร้างความชัดเจนได้ว่า กิจกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตราใดของหมวดใดแทน

๓) การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปควรมีการทบทวนหรือกำหนดหน่วยงาน รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน เช่น กรณีจัดทำกฎหมายว่าด้วยความผิดกรณีการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวมที่ระบุหน่วยงานรับผิดชอบตามแผน คือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ควรปรับเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เนื่องจาก ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป (คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน) มิได้ร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตกไป และต้องเริ่มกระบวนการเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ต่อไป รวมทั้งกรณีการปรับปรุงกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ครอบคลุมมิติของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ จำนวน ๓ หน่วยงาน คือสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๔) เร่งรัดดำเนินคดีที่ประชนให้ความสนใจ เช่นคดีทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อโคโรนา (COVID - ๒๐๑๙) ปัญหาการทุจริตในรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ

๕) ผู้นำต้องแสดงความเชื่อมั่นในการสร้างความสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรมให้กับประชาชน เหมือนบางประเทศที่นายกรัฐมนตรีลงโทษคนใกล้ชิดที่คอรัปชั่น เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างความศรัทธาและเชื่อมั่น ทำให้ประเทศพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ๑. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๒. แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

บทวิเคราะห์การเพิ่มขึ้นของค่า CPI จากประเทศที่ผลคะแนนขึ้นสูงใน ๑ ปี

จากนำผลการประเมินค่า CPI ของประเทศต่าง ๆ ที่มีผลการประเมินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือผลประเมินเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด มีข้อสรุปดังนี้

๑) ประเทศที่มีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับ "การใช้เงินในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง" มีการบังคับใช้อย่างจริงจังและเป็นระบบจะมีค่าคะแนน CPI เฉลี่ยมากกกว่า ๗๐ คะแนน ในขณะที่ประเทศซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านั้นไม่มีหรือไม่ค่อยมีสภาพบังคับ ค่าคะแนน CPI เฉลี่ยจะอยู่ที่ ๓๔ และ ๓๕ คะแนน ตามลำดับ (ควบคุม – กรณีการใช้จ่ายเงินเข้าหรือเงินออก (expenditure))

๒) ร้อยละ ๖๐ ของประเทศที่มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ก็จะมีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดใน "การควบคุมเงินที่บริจาคให้กับพรรคการเมือง" (ควบคุม – กรณีการรับเงินหรือเงินเข้า (donation))

๓) มีการปรับปรุงกระบวนการต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม และมีการสร้างหน่วยงาน ต่อต้านการทุจริตที่มีอิสระขึ้นมาโดยเฉพาะ และมีการดำเนินการจนเป็นที่ยอบรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๔) มีความก้าวหน้าในแง่นิติบัญญัติ คือ มีการวางกฎเกณฑ์กฎหมายต่อต้านการทุจริตที่มีความครอบคลุม และมีการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น

๕) การสร้างเครื่องมือออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเปิดเผยข้อมูลได้ช่วยทำให้การทุจริต สามารถลดลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตที่เรียกว่า Petty Corruption (หรือการทุจริตที่มาจาก การปฏิบัติงานประจำของข้าราชการ) และช่วยทำให้เงินในระบบพรรคการเมืองถูกเปิดเผยและมีความโปร่งใส

๖) การมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและอิสระอย่างแท้จริง มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ซึ่งช่วยทำให้สามารถต่อสู้กับปัญหาการเรียกรับสินบน และปกป้องงบประมาณแผ่นดินที่จะต้องสูญเสียจากการทุจริต

ตัวชี้วัดดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ส่งผลกับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศ การสร้างสัมพันธไมตรีและการได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ มีผลกระทบโดยตรงกับระบบเศรษฐกิจและการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในขณะที่การทุจริตคอร์รัปชันเป็นต้นเหตุสำคัญของความเหลื่อมล้ำ การขาดความเป็นธรรมและ ความเสมอภาคในสังคมไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งขับเคลื่อนด้วยกลไกที่เข้มข้นและ ตรงประเด็นกับบริบท ของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะด้านการประสานความร่วมมือในการดำเนินการยกระดับการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ให้บรรลุผลสำเร็จตาม

เป้าหมายด้วยการแบ่งมอบภารกิจการขับเคลื่อนระดับแหล่งข้อมูลตามตัวชี้วัด ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ไปยังองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับแหล่งข้อมูลนั้น ๆ โดยให้มีแผนการดำเนินการเชิงบูรณาการอย่างชัดเจน พร้อมกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ดังนี้

คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) (๔) สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) (๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทช.) (๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพธ.) (๗) องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (๘) สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (๙) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๑๐) สภาทนายความ (๑๑) กรมบัญชีกลาง (๑๒) สำนักงบประมาณ (๑๓) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) (๑๔) สมาพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (๑๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๑๖) สมาคมผู้สื่อข่าวแห่งประเทศไทย บูรณาการดำเนินการขับเคลื่อนให้ภาครัฐโปร่งใส สังคมไทยปลอดการทุจริตและการประพฤติมิชอบ ตามหลักการที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) กำหนดประเด็นการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานนานาชาติด้วยดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

แหล่งข้อมูลตามดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นการขับเคลื่อนเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ด้านนโยบายต้องมีการกำหนดบทบาทการดำเนินการของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตให้ชัดเจน

๒) คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ทำหน้าที่กำกับนโยบายระดับประเทศรวมทั้งแก้ปัญหาภาพรวมเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

๓) ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริต (ศอตช.) ทำหน้าที่กำหนดบทบาทและแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและตัวชี้วัด

๔) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานการปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ และให้ศูนย์ ศปท. ระดับกระทรวง พัฒนากิจกรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านการทุจริตในองค์กร ผลักดันขับเคลื่อนให้การดำเนินกิจกรรมตาม แผนการปฏิรูปและแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบบรรลุ เป้าหมายตามตัวชี้วัด

การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทั้ง ๑๖ หน่วยงานดังกล่าวข้างต้นในด้านนโยบายต้องกำกับและติดตามให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายการปราบปรามการทุจริตที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ ให้สอดคล้องกับกรอบของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (ITA) และปลูกฝังทัศนคติให้ข้าราชการ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการที่ดีกับประชาชน

รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกภาคส่วนรับรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีตามดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านที่ ๑๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนตุลาคม–ธันวาคม ๒๕๖๒)

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

<u>ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง</u>

๑. ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่มีศักยภาพควรพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาวิธีการ ให้เหมาะสมเพื่อการต่อยอด และข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทใหม่ ดังนี้

๑.๑ การจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนภาคบังคับเกี่ยวกับการสร้างพฤติกรรมและวัฒนธรรมสุจริตให้กับนักเรียน

๑) กำหนดให้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษาเป็นหลักสูตรภาคบังคับของนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาที่มีการกำหนดตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ชัดเจน

๒) สถาบันการศึกษาสามารถวัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต หรือการสร้างคุณธรรมจริยธรรมได้ตามความเหมาะสมโดยกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต้องให้การสนับสนุน ทั้งนี้ ให้อยู่ภายใต้การกำกับติดตามของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๓) จัดให้มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตให้กับผู้บริหาร สถาบันการศึกษา ครู และบุคลากรในสถาบันการศึกษา และมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนทั้งตัวบุคคลและหน่วยงาน

๔) จัดระบบการประเมินผลหลักสูตร ประเมินผลกิจกรรมและอื่น ๆ ด้วยความเที่ยงธรรม และให้เป็นตัวชี้วัดสำคัญทั้งในระดับองค์กร ผู้บริหาร ครู และนักเรียน

๑.๒ โครงการสร้างเครือข่ายเพื่อให้ประชาชนร่วมมือกันเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการทุจริตในหมู่บ้านและชุมชน

๑) ปลุกพลังการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สร้างวัฒนธรรมสุจริตต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบด้วยโครงการ “รักษ์ประเทศไทย” เป็นการบูรณาการการดำเนินการการเฝ้าระวังร่วมกันระหว่างองค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ที่ดำเนินการภายใต้โครงการหมาเฝ้าบ้าน (Watch Dog) กระทรวงมหาดไทยที่มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในหมู่บ้านและตำบล และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ที่ดำเนินการภายใต้โครงการจิตพอเพียงต้านทุจริต (Strong)

๒) พัฒนาระบบการแจ้งเบาะแสผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ง่าย มีความปลอดภัยกับผู้แจ้ง และมีระบบการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้แจ้งเบาะแส โดยการปรับปรุงต่อยอดจากแอพพลิเคชั่นในโครงการสหยุทธ์ “สร้างสังคมไทยไม่ทนต่อการทุจริต”

๓) กำหนดเกณฑ์การชี้วัดชุมชนสุจริตโปร่งใสที่ชัดเจนวัดผลได้ทั้งในระดับชุมชน ครัวเรือน และตัวบุคคล รวมทั้งจัดให้มีระบบการวัดและประเมินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔) มีการนำเอาผลงานตัวชี้วัดของแต่ละชุมชนมารวมเป็นผลงานระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด โดยกำหนดให้ทุกจังหวัดต้องมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐานที่กำหนด

๑.๓ ประสานความร่วมมือสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนร่วมมือกันต่อต้านการทุจริตด้วยการทำกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ส่งเสริมวัฒนธรรมความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริตต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑) ให้ภาคเอกชนบรรจุกิจการเพื่อสังคม(Social Enterprise) ที่สร้างเครือข่ายต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม และระดับชาติเป็นแผนงานการสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรในองค์กร

๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่ประสานการดำเนินการกำหนดรูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่ส่งเสริมความมีธรรมาภิบาล เพื่อให้อยู่ในกรอบของการสร้างให้ ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกมิติของการอยู่ร่วมกัน

๓) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ยินยอมให้ภาคเอกชนที่ดำเนินกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อต่อต้านการทุจริต สามารถนำค่าใช้จ่ายมาขอรับการลดหย่อนภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๔) มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการทำกิจกรรมเชื่อมโยงกับดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต CPI ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจ และประชาสัมพันธ์ให้เกิดการรับรู้ ถึงการมีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ

๕) ประสานความร่วมมือการดำเนินการกิจกรรมเพื่อสังคมกับโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition: CAC) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๔ จัดกิจกรรมการให้เครดิตกับคนทำดี (Social Credit) เพื่อสนับสนุนให้คนไทยประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ก่อให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมความมีคุณธรรมในสังคมทุกระดับ

๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการทำความดี และออกแบบให้มีการบันทึกความดีโดยเครือข่ายคนทำดีในระดับองค์กร ชุมชน และระดับประเทศ

๒) กำหนดเกณฑ์การบันทึกความดีให้ชัดเจน โปร่งใส เป็นระบบที่เปิดเผยทุกภาคส่วนสามารถเข้าไปตรวจสอบได้

๓) ให้สื่อทุกประเภทสร้างค่านิยมการชื่นชมคนทำความดี ด้วยการประชาสัมพันธ์การทำความดี แทนที่จะมีแต่เฉพาะข่าวทางลบ

๔) สร้างแรงจูงใจในการทำดีโดยจัดระบบการให้รางวัลที่เป็นรูปธรรมในการดำรงชีวิต เช่นการลดหย่อนค่าสาธารณูปโภค ลดหย่อนค่าพาหนะในการเดินทาง ฯลฯ

๕) จัดให้เป็นกิจกรรมการรณรงค์ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และเครือข่ายเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการทุจริต ในหมู่บ้านและชุมชน

๑.๕ การวิเคราะห์กิจกรรมคงเหลือ ๒๒ กิจกรรม

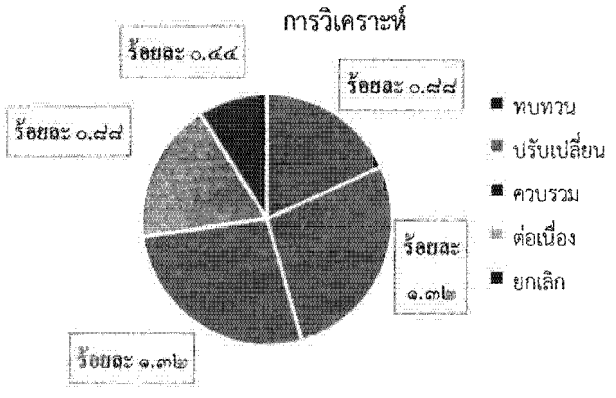

<u>ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม</u>

๒. ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่มีศักยภาพควรพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาวิธีการให้เหมาะสมเพื่อการต่อยอด และข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทใหม่ ดังนี้

๒.๑ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (ITA)

๑) พัฒนาคุณภาพการประเมินด้วยเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่ถูกประเมิน

๒) ให้หน่วยงานภาครัฐวางแผนงานการพัฒนาประเด็นการประเมิน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ตอบแบบวัดการเรียนรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายนอกภายใน มีความรู้ความเข้าใจผลลัพธ์ของการประเมิน และตอบแบบวัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสด้วยความเที่ยงธรรมตรงไปตรงมา

๔) กำหนดให้ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเป็นตัวชี้วัดสำคัญของผู้บริหาร หน่วยงานให้มีผลกับการประเมินผลงาน การโยกย้ายและการพิจารณาแต่งตั้ง โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนดเกณฑ์การประเมิน ITA ประกอบการพิจารณาผลงานไว้อย่างชัดเจน

๒.๒ จัดทำระบบศูนย์ข้อมูลราคากลาง ในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๑) รวบรวมข้อมูลราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการตรวจสอบ เปรียบเทียบ

๒) ให้มีการรายงานความมีประสิทธิภาพของการใช้งาน เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบและอ้างอิงของการจัดซื้อจัดจ้างให้หน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

๓) จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแลและพัฒนาระบบฐานข้อมูล ให้มีความโปร่งใส และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

๒.๓ สร้างเครื่องมือการควบคุมการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริตคอรัปชั่น ด้วยการต่อยอดจากโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST)

๑) กำหนดให้มีการตั้งรหัสต้นทุนแบบแยกส่วน (Elemental Cost Code) ประกอบราคากลาง เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลการใช้งบประมาณค่าก่อสร้างทุกโครงการ และให้เป็นข้อมูลเปิดเผยที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้ามาดูและศึกษาได้ โดยให้หน่วยงานกรมบัญชีกลาง เป็นผู้กำหนดรหัสต้นทุนก่อสร้าง

๒) นำข้อมูลจากการเก็บรหัสต้นทุนการก่อสร้างเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเก็บข้อมูลตามระบบสากล และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการอนุมัติงบประมาณเพื่อลดขั้นตอน และภาระในการจัดทำแบบร่าง แบบแปลนเพื่อประกอบการยื่นของบประมาณ

๓) พัฒนาและขยายผลโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST) ไปยังอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ (Extractive Industries Transparency Initiative : EITI) โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนการดำเนินการ

๒.๔ โครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้งบประมาณในการลงทุนของภาครัฐ

๑) ให้การจัดซื้อจัดจ้างโครงการลงทุน และโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership) วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปต้องเข้าโครงการข้อตกลงคุณธรรม

๒) กำหนดภารกิจให้โครงการข้อตกลงคุณธรรม เริ่มดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษา และพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ ป้องกันการใช้เงินงบประมาณโดยไม่คุ้มค่าจากตัวอย่างในอดีตมีการลงทุนจำนวนมากที่ไม่เกิดผลสำเร็จ และสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์

๓) คัดเลือกผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐตามคุณสมบัติที่กำหนดให้ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer) ภายใต้การบริหารจัดการทีมผู้สังเกตการณ์แบบบูรณาการระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนโดยให้องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เป็นหน่วยงานหลัก

๔) สำหรับผู้สังเกตการณ์ที่ได้รับคัดเลือกจากภาครัฐ ให้นำผลการดำเนินการตามภารกิจในโครงการข้อตกลงคุณธรรมเป็นผลงานสำคัญของหน้าที่งาน โดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เป็นผู้กำหนดเกณฑ์และวิธีวัดผลการดำเนินงาน

๕) ให้สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงบประมาณนำราคากลาง จากโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่เข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม ไปใช้ประโยชน์ในการกำหนด งบประมาณโครงการลงทุนต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ระบบบริหารจัดการงบประมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖) ให้มีการเปิดเผยข้อมูลการรายงานทั้ง ๓ ระดับต่อสาธารณชน

ระดับที่ ๑ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการโครงการ (Proposal Report)

ระดับที่ ๒ รายงานการแจ้งเตือนข้อสังเกตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (Notification Report)

ระดับที่ ๓ รายงานสรุปผลโครงการ (Final Report)

๗) จัดสรรงบประมาณการดำเนินการให้เหมาะสมกับการดำเนินการ หากไม่สามารถจัดสรรงบประมาณตามระบบงบประมาณประจำปีได้ ให้ใช้วิธีการจัดตั้งกองทุนจากรัฐวิสาหกิจที่สามารถประหยัดงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างอันเนื่องมาจากโครงการข้อตกลงคุณธรรม

๘) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการดำเนินการโครงการข้อตกลงคุณธรรมด้วย ๒ หลักการ

หลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อเตรียมการขยายผลโครงการข้อตกลงคุณธรรมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และหลักการพัฒนาระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เพื่อให้เทคโนโลยีช่วยดำเนินการแทนผู้สังเกตการณ์ และเจ้าหน้าที่ในบางภารกิจ ช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพทั้งในเชิงการวิเคราะห์ การประมวลผล รวดเร็วทันเหตุการณ์

๙) เร่งประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้บริหารหน่วยของรัฐถึงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และแนวทางการทำงานของข้อตกลงคุณธรรม การปฏิบัติหน้าที่ของผู้สังเกตการณ์

๑๐) ขอให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเข้ามารับเรื่องได้ทันที เมื่อผู้สังเกตการณ์พบข้อมูลส่อไปในทางทุจริตในโครงการ

๑๑) มีมาตรการปกป้องการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตของผู้สังเกตการณ์ เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระและเป็นกลาง

๑๒) ข้อตกลงคุณธรรม โครงสร้างและระบบที่เกี่ยวกับผู้สังเกตการณ์อิสระ ช่วยสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตได้เป็นอย่างดีในระยะยาว ดังนั้น ต้องวางแนวทางให้เรื่องนี้เป็นสถาบันที่มีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

๒.๕ การพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความโปร่งใส ปลอดจากการทุจริตคอรัปชั่น

๑) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทำหน้าที่ติดตาม การจัดซื้อจัดจ้างทั่วทั้งประเทศ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และตรวจสอบติดตามการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับกฎหมาย

- พัฒนากลไกการเปิดเผยข้อมูลให้มีความโปร่งใส มีหลักธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลและสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานภาครัฐ

- พัฒนากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดการแข่งขันที่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ดีทั้งผู้ซื้อ และผู้ขาย ขจัดกระบวนการที่ก่อให้เกิดการผูกขาดของผู้ขายที่เป็นขาประจำในแต่ละหน่วยงาน

- ทำหน้าที่ตรวจสอบและสอบสวน การกระทำผิดที่เกิดขึ้นในการจัดซื้อจัดจ้าง (เดิมหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตรวจสอบเอง) เพื่อให้การสอบสวนและลงโทษกรณีทุจริตไม่ถูกแทรกแซงและอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

๒) พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบ Online ให้มากที่สุด ลดการติดต่อหรือพบปะกันระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจที่อาจลำเอียงไม่เที่ยงตรงเป็นการลดการทุจริตคอรัปชั่น

๓) การลงโทษผู้กระทำผิด ต้องมีกลไกที่สามารถดำเนินการได้รวดเร็วและเห็นผลทันที องค์กรกลาง (สำนักงาน ป.ป.ท.) ทำหน้าที่ดูแลการจัดซื้อจัดจ้างทั่วประเทศ รวมถึงสอบสวนและชี้มูลความผิดส่งต่อให้กับกระบวนการยุติธรรม ต้องมีกระบวนการพิเศษที่สามารถยื่นฟ้องได้รวดเร็ว ตัดสิน และลงโทษได้รวดเร็ว

๔) กำหนดให้บริษัทที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงานภาครัฐ ต้องมีนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันที่ชัดเจน หรือมีส่วนร่วมในโครงการกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ส่งเสริมวัฒนธรรมความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต (ตามข้อ ๑.๕.๓) ให้เห็นถึงการมีระบบภายในที่สนับสนุนพฤติกรรมไม่คอรัปชั่นในการทำธุรกิจที่ชัดเจน มีการปฏิบัติจริง และต้องไม่มีประวัติการทุจริตคอรัปชั่น

๒.๖ การพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership)

การเปิดเผยข้อมูลของรัฐ “Open Government Partnership” หมายถึง การเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) ซึ่งต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

๑) สมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) ของประเทศไทย และให้กระทรวงการคลังดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) คณะกรรมการความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership Committee) ให้มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้

สำหรับการดำเนินการพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลของรัฐ (Open Government Data) ในการดำเนินการภายในระยะเวลาของแผนปฏิรูปการเปิดเผยข้อมูลของรัฐ (Open Government Data) มีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศด้วยการพัฒนาต่อยอดจากโปรแกรมระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ “ภาษีไปไหน” “ภาษีมาจากไหน” และ “รายได้มาจากไหน” เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนสามารถตรวจสอบการได้มาของรายได้ การนำรายได้

ไปจัดสรรเป็นงบประมาณให้แต่ละหน่วยงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

๒) การพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล

- จัดให้มีโครงการนำร่องการใช้ Digital ID การดำเนินการจากกิจกรรมการเงิน และขยายผลสู่การดำเนินการในกิจกรรมอื่น ๆ

- พัฒนาการใช้ Digital ID กับการพัฒนาโครงการ Ease of Doing Business เพื่อให้การให้บริการหน่วยงานเอกชนทั้ง ๑๐ ด้าน คือ ๑) ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ ๒) ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง ๓) ด้านการขอใช้ไฟฟ้า ๔) ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน ๕) ด้านการได้รับสินเชื่อ ๖) ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย ๗) ด้านการชำระภาษี ๘) ด้านการค้าระหว่างประเทศ ๙) ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง และ ๑๐) ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย มีความโปร่งใส ป้องกันการทุจริตในทุกขั้นตอน

- ในช่วงที่รอการพัฒนาระบบ Digital ID ให้ขยายผลการดำเนินการโครงการ Ease of Doing Business ผ่านระบบ Online ไปพลางก่อน

๒.๕ การวิเคราะห์กิจกรรมคงเหลือ ๑๖ กิจกรรม

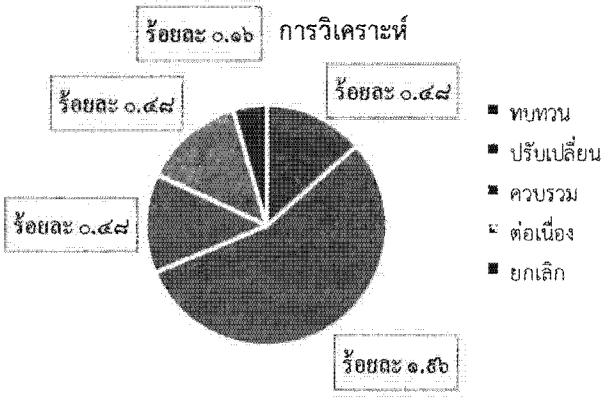

<u>ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านการปราบปราม</u>

๓. ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่มีศักยภาพควรพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาวิธีการให้เหมาะสมเพื่อการต่อยอด และข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทใหม่ ดังนี้

๓.๑ การดำเนินการเพื่อความเป็นไปได้ในกรณีการพัฒนามาตรฐานการป้องกันการทุจริต เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ(Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

๓.๒ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน การไต่สวน และการฟ้องคดี

๑) บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการประสานการดำเนินการ พร้อมเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนติดตามได้ภายในกรอบของกฎหมาย

๒) กรณีมีเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบในระบบราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการ บังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในระบบราชการอย่างเคร่งครัด และให้ดำเนินการทางปกครอง/วินัย/อาญา ด้วยความรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม

๓) จัดให้มีกระบวนการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการไต่สวน และการคุ้มครองพยาน โดยกำหนดมาตรฐานกลางในการคุ้มครองดูแล เพื่อให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔) ข้อมูลที่นำมาเปิดเผยต้องให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้าถึงได้ง่ายและสามารถนำข้อมูลที่เปิดเผยไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความเป็นธรรมได้

๓.๓ การดำเนินการปฏิรูปกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

๑) จัดลำดับความสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดให้มีการขับเคลื่อนสถานะกฎหมายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพราะกฎหมายที่จะถูกเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอาจมีจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาได้เห็นความสำคัญของกฎหมายเพื่อการปฏิรูปดังกล่าว จึงควรแยกประเภทกฎหมายสำคัญเพื่อการปฏิรูปประเทศออกจากกฎหมายทั่วไป และควรเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๐ วรรคสอง

๒) การขาดความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่แล้วในปัจจุบัน กรณีกิจกรรมจัดทำกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบที่ระบุว่าเป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นใหม่และมีร่างแล้วหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยสาระสำคัญของกฎหมาย คือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

๓) ควรมีการทบทวนหรือกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน เช่น กรณีจัดทำกฎหมายว่าด้วยความผิดกรณีการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่ระบุหน่วยงานรับผิดชอบตามแผน คือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติควรปรับเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๕ การวิเคราะห์กิจกรรมคงเหลือ ๒๓ กิจกรรม

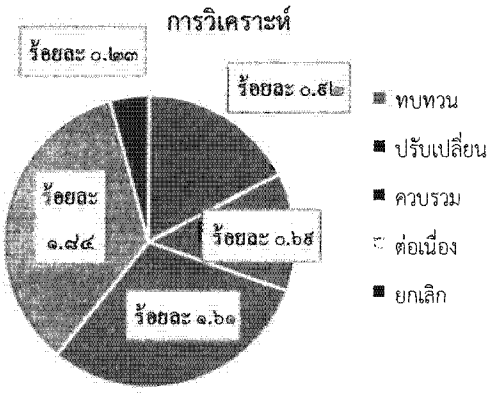

<u>ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านบริหารจัดการ</u>

๔. ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่มีศักยภาพควรพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาวิธีการให้เหมาะสมเพื่อการต่อยอด และข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทใหม่ ดังนี้

๔.๑ ประเด็นการลดใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

การดำเนินการเกี่ยวกับ“การลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตัดสินใจและปฏิบัติงาน” ภายหลังจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับแล้วการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตัดสินใจและปฏิบัติงานควรลดลง แต่ในข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามข้อร้องเรียนของภาคเอกชนกลับพบว่า ไม่เป็นไปตามเหตุผลในการตรากฎหมายดังกล่าว จึงต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้

๔.๒ ประเด็นการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้เกิดผลสำเร็จ

๑) พัฒนาและปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งในการทำหน้าที่

๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่ให้คำปรึกษากับหน่วยรับการตรวจเกี่ยวกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐ

๔.๓ พัฒนาศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.)

๑) ควรปรับเปลี่ยนถ้อยคำจาก “ศปท. ระดับกระทรวงและหน่วยงานของรัฐ” เป็น “ศปท. ในหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล” จะมีความครอบคลุมและสอดรับกับการดำเนินการ

๒) ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ภายในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ทำหน้าที่เป็นองค์กรอำนวยการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หน้าที่และอำนาจของศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) มีดังต่อไปนี้

๑) เสนอแนะแนวทางและมาตรการในการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อคณะรัฐมนตรี

๒) ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ รวมทั้งนโยบายของฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (Corruption Perceptions Index: CPI)

๓) อำนวยการและประสานการปฏิบัติ เร่งรัด ติดตาม กำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔) รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่เกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบโดยประสานงานให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐตรวจสอบข้อเท็จจริง และเร่งรัดผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมให้แก่ประชาชนโดยเร็ว

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติราชการของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต รวมทั้งตรวจสอบและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบของส่วนราชการที่เกี่ยวเนื่องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามที่ได้รับมอบหมาย

๖) ให้หน่วยงานของรัฐตอบสนองการดำเนินการของศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) อย่างทันท่วงทีในทุกกรณี ตลอดจนปฏิบัติการตามที่ได้รับการร้องขอจากศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือสั่งการเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือให้งดเว้นการดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งนายกรัฐมนตรี อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามคำสั่งนี้ได้ ในกรณีเร่งด่วนประธานกรรมการมีอำนาจดำเนินการตามข้อ (๗) นี้ได้ และรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๙) ให้หน้าที่และอำนาจในฐานะคณะกรรมการประสานงาน (Clearing House) เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการบูรณาการการบริหารจัดการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ไปเป็นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๔ สนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชนต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (ACT) เป็นองค์กรภาคเอกชนที่แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนดให้เป็นผู้รับผิดชอบรายกิจกรรม ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้รับข้อมูลความคืบหน้ามาตรการสร้างความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีนัยสำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีโครงการที่ประสบผลสำเร็จ ดังนี้ (๑) โครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) (๒) โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (๓) โครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต และ (๔) โครงการหมาเฝ้าบ้าน

๔.๕ จัดตั้งองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันในแต่ละจังหวัด ให้เป็นสาขาขององค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เพื่อขยายผลโครงการต่างๆที่องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้ง ๔ โครงการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

คณะทำงานขององค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ทำหน้าที่ให้ความรู้และแนะนำให้กับสาขาต่าง ๆ โดยใช้หลักการหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในการถ่ายทอดกระบวนการดำเนินการ และหลักการพัฒนาระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ช่วยดำเนินการแทนตัวบุคคล และเจ้าหน้าที่ในบางภารกิจ บูรณาการการทำงานร่วมกันกับคณะทำงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และการเฝ้าระวังการทุจริตคอร์รัปชันในพื้นที่

๔.๕ การวิเคราะห์กิจกรรมคงเหลือ ๒๓ กิจกรรม

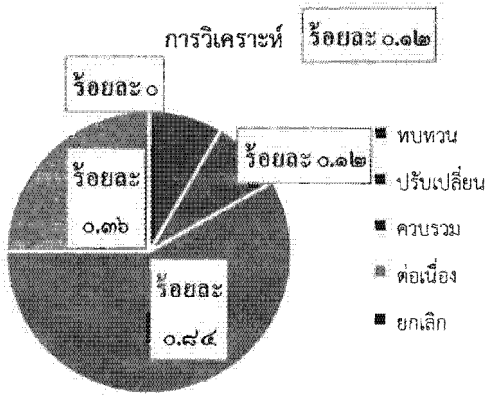

หน้าว่าง

รายงานการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓)

<u>สรุปข้อเสนอแนะการปฏิรูปประเทศ</u>

เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

๑. ให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง (Integrity) ใช้อำนาจดุลยพินิจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยสุจริต ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบสร้างจิตสำนึก ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำที่เป็นการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน

๒. ให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยของการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีต่อความมั่นคงของชาติและสังคม มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และตรวจสอบได้อย่างสะดวก และสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นแนวร่วมกันต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบและชี้เบาะแส เมื่อพบเห็นการกระทำความผิด เพื่อขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ และพฤติกรรมร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยรัฐมีมาตรการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสในทุกกรณีด้วย

๓. ให้ยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมาย ต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด โดยปราศจากพฤติกรรมอุปถัมภ์ พร้อมกับปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน (ไต่สวน ชี้มูล ฟ้องศาลพิพากษา) ทั้งแพ่งและอาญาให้รวดเร็ว รุนแรง เด็ดขาด เป็นธรรม เสมอภาค โดยเฉพาะมีการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลคดีทุจริตตลอดจนเร่งรัดการติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน และมีบทบัญญัติของกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

๑) จัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนภาคบังคับเกี่ยวกับการสร้างพฤติกรรม และวัฒนธรรมสุจริตให้กับนักเรียน

๒) จัดทำโครงการสร้างเครือข่ายเพื่อให้ประชาชนร่วมมือกันเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการทุจริตในหมู่บ้านและชุมชน

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม

๑) พัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

๒) จัดทำระบบศูนย์ข้อมูลราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๓) สร้างเครื่องมือการควบคุมการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยการต่อยอดจากโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST)

๔) จัดทำโครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้งบประมาณในการลงทุนของภาครัฐ

๕) พัฒนาปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความโปร่งใส ปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๖) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership)

ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านการปราบปราม

๑) ดำเนินการเพื่อความเป็นไปได้ในกรณีการพัฒนามาตรฐานการป้องกันการทุจริต เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน การไต่สวน และการฟ้องคดี

๓) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ

๑) ลดใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตัดสินใจและปฏิบัติงาน

๒) บริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้เกิดผลสำเร็จ

๓) พัฒนาศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.)

๔) สนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชนต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕) จัดตั้งองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันในแต่ละจังหวัด ให้เป็นสาขาขององค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เพื่อขยายผลโครงการต่างๆที่องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริบทการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูป ทั้งสิ้น ๖ ประเด็น โดยผลการประเมินความก้าวหน้าของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประเทศ ในรอบปี ๒๕๖๒ ตามรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่ามีเรื่องที่ประสบอุปสรรค หรือยังไม่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม และเห็นควรเร่งรัด จำนวน ๔ เรื่องและประเด็นปฏิรูป ดังนี้

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ ให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการทุจริต ประพฤติมิชอบ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยของการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีต่อความมั่นคงของชาติและสังคม มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และตรวจสอบได้อย่างสะดวก และสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นแนวร่วมกันต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบและชี้เบาะแส เมื่อพบเห็นการกระทำความผิด เพื่อขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ และพฤติกรรมร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยรัฐมีมาตรการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสในทุกกรณีด้วย

อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน

ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งให้มีกฎหมายในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นพลังในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และชี้เบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำความผิดโดยรัฐมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสด้วย

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม

เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ ให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตามการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง (Integrity) ใช้อำนาจดุลยพินิจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยสุจริต ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบสร้างจิตสำนึก ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำที่เป็นการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน

ประสบอุปสรรคหรือยังไม่มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม

๑) ด้านการป้องปราม (๑) ให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง สุจริตของบุคลากรใช้ดุลยพินิจโดยสุจริตภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง

๒) ด้านการป้องปราม (๒) ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ และสนับสนุนแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนในการต่อต้านการทุจริตเพื่อขจัดปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ

ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านการปราบปราม

เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ ให้ยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมาย ต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด โดยปราศจากพฤติกรรมอุปถัมภ์ พร้อมกับปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน (ไต่สวน ชี้มูล ฟ้องศาลพิพากษา) ทั้งแพ่งและอาญาให้รวดเร็ว รุนแรง เด็ดขาด เป็นธรรม เสมอภาค โดยเฉพาะมีการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลคดีทุจริต ตลอดจนเร่งรัดการติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน และมีบทบัญญัติของกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ประสบอุปสรรคหรือยังไม่มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม

ด้านการปราบปราม (๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน (ไต่สวน ชี้มูล ฟ้องศาล พิพากษา) ทั้งแพ่งและอาญาให้รวดเร็ว รุนแรง เด็ดขาด เป็นธรรม เสมอภาค โดยเฉพาะมีการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลคดีทุจริต ตลอดจนเร่งรัดการติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน และในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลก็ให้เร่งบัญญัติเพิ่มเติม

อยู่ระหว่างดำเนินการแต่อาจไม่บรรลุเป้าหมาย

ด้านการปราบปราม (๑) ยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด

ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ

เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ ให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประสานงานและบริหารจัดการกิจกรรมป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในระดับนโยบาย และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงจัดให้มีสถาบันวิชาการต่อต้านคอร์รัปชัน ระดับนานาชาติ เพื่อสร้าง องค์ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ทันต่อสถานการณ์และเป็นสากล

ประสบอุปสรรคหรือยังไม่มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม

ด้านการบริหารจัดการ ปรับปรุงกลไกที่เหมาะสมในการประสานนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตของทุกภาคส่วน

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

๑) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓

- ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓

โครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูปประเทศสำคัญ	ผลการติดตาม	ข้อเสนอแนะ เร่งรัด
- กำหนดให้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษาเป็นหลักสูตรภาคบังคับของนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา	- มีการตกลงความร่วมมือในการกำหนดให้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษาเป็นหลักสูตรภาคบังคับของนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา	- จัดระบบการประเมินผลหลักสูตร ประเมินผลกิจกรรมและอื่น ๆ ด้วยความเที่ยงธรรม และให้เป็นตัวชี้วัดสำคัญทั้งในระดับองค์กร ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยการกำกับติดตามของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

โครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูปประเทศสำคัญ	ผลการติดตาม	ข้อเสนอแนะ เร่งรัด
		หรือติดตามประเมินผลโดยหน่วยงานภายนอก
- การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (ITA)	- มีการกำหนดสัดส่วนของผู้ประเมินจากภายในและภายนอกที่ชัดเจน - มีการสุ่มตรวจโดยหน่วยงานภาคนอก	- กำหนดให้ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเป็นตัวชี้วัดสำคัญของผู้บริหารหน่วยงานให้มีผลกับการประเมินผลงาน โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของการโยกย้าย การพิจารณาแต่งตั้ง และการเลื่อนระดับ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนดเกณฑ์การประเมิน ITA ประกอบการพิจารณาผลงานไว้อย่างชัดเจน - กำหนดบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในแต่ละจังหวัดให้มีหน้าที่ติดตาม ประเมินผลและให้คำแนะนำประชาชนให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการตอบแบบวัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสด้วยความเที่ยงธรรมตรงไปตรงมา - สร้างกลไกการทวนสอบข้อมูลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน

โครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูปประเทศสำคัญ	ผลการติดตาม	ข้อเสนอแนะ เร่งรัด
- สร้างการรับรู้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตทุกมิติ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI)	- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีการดำเนินการกำหนดแนวทางมาตรการในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	- ปรับประเด็นการประเมิน ITA ให้สอดรับและสนับสนุนการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ทั้งนี้ประเด็นการประเมินอาจจะแตกต่างกันในแต่ละองค์กรตามบริบทของหน่วยงาน -เร่งรัดการดำเนินงาน รวมถึงมีการติดตามผลมาตรการในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตอย่างจริงจัง

สรุปภาพรวมผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ควรเร่งรัดพัฒนากระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ทั้งในระดับประถม มัธยมและอุดมศึกษาให้ได้ประสิทธิภาพ เร่งรัดพัฒนาระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสด้วยระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน และให้ผลการประเมินมีผลโดยตรงกับความก้าวหน้าของผู้บริหารหน่วยงาน รวมทั้งเร่งรัดพัฒนาระบบการแจ้งเบาะแสให้กว้างขวาง ครอบคลุมทุกพื้นที่ด้วยการสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีหลากหลายช่องทาง

๒) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ กฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ณ สิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

- ผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาคเอกชน

๑) การผลักดันให้มีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ และวิธีการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในภาคธุรกิจเอกชน เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. มิได้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชน ยกเว้นแต่ในกรณีการทุจริตในการประมูลโครงการของภาครัฐเท่านั้น รวมทั้งให้ลูกจ้างของหน่วยงานเอกชนเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานด้วย

๒) การรณรงค์และการให้ความรู้แก่ประชาชนและนักลงทุนทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในภาคเอกชน โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชี

๓) สำนักงาน ป.ป.ช. ควรผลักดันการปรับปรุง กฎ กติกา หรือวิธีการดำเนินการในส่วนของหน่วยงานกำกับดูแลของภาครัฐ ผลักดันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ โครงการหรือเรื่องสำคัญเร่งด่วน

- ตรวจสอบโครงการหรือเรื่องสำคัญเร่งด่วน และข้อเสนอแนะ เรื่องสำคัญเร่งด่วนจากการศึกษาวิเคราะห์ในส่วนที่รับผิดชอบ

โครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูปประเทศสำคัญ	**ประโยชน์ต่อประชาชนและการแก้ไขปัญหาอุปสรรค**
๑) สร้างการมีส่วนร่วมให้คนไทยเฝ้าระวังการทุจริตในโครงการ “รักษ์ประเทศไทย”	- สร้างการมีส่วนร่วมให้คนไทยเฝ้าระวังการทุจริต ซึ่งสามารถถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาและการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาขยายผลให้เกิดเป็นรูปธรรมตลอดจนสร้างความยั่งยืนได้
๒) สร้างการรับรู้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตทุกมิติเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศ
๓) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบติดตามได้	- ในเรื่องข้อมูลเปิด (Open Data) ควรนำเทคโนโลยี มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบเนื่องจากหน่วยงานของรัฐ มีทั้งข้อมูลเปิดเผยได้และไม่สามารถเปิดเผยได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๔) ปรับปรุงกฎหมาย กระบวนการและกลไกการดำเนินคดีของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความโปร่งใส ความรวดเร็วและเป็นธรรม	- ปรับปรุงกฎหมายเพื่อสร้างความโปร่งใสและมีคุณธรรม ทั้งนี้ โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรฐาน Open Government Partnership : OGP ควรจัดทำขึ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพราะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากเป็นไปตามหลักการความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งรัฐจำเป็นจะต้องสร้างกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา

โครงการ/กิจกรรม/ ประเด็นปฏิรูปประเทศสำคัญ	ประโยชน์ต่อประชาชน และการแก้ไขปัญหาอุปสรรค
	มีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือชี้เบาะแสการทุจริต ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ ต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันอังคารที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. .... แล้ว ซึ่งการจัดลำดับความสำคัญของกฎหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศจะได้รับความสำคัญจากคณะรัฐมนตรีในโอกาสต่อไป - กระบวนการยุติธรรม ต้องมีความเสมอภาคทางกฎหมาย ในขณะเดียวกันการบริหารจัดการคดี เรื่องร้องเรียน และการลำดับความสำคัญ ควรมีความรวดเร็วและเป็นธรรม รวมทั้งต้องมีการดำเนินการ ต้องมีความโปร่งใส ติดตามและตรวจสอบได้
๕) ป้องกันการทุจริตเชิงนโยบายของนักการเมือง	- การบริหารความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายมิให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในกระบวนการพัฒนานโยบายการบริหารประเทศ และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ การที่พรรคการเมืองพัฒนานโยบายเพื่อใช้ในการหาเสียง การเสนอแนวนโยบายของพรรคการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง กิจกรรมการเลือกตั้ง การแถลงนโยบายต่อรัฐสภา และการแปลงนโยบายเป็นแผนบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นฝ่ายบริหารนำไปปฏิบัติ